

DOLENJSKI LIST

Kje je glas zavarovancev?

K sestavku »Hokus pokus v zdravstvu, ki smo ga objavili v prejšnji številki, moramo dodati še nekaj ugotovitev.

Prihranka v zdravstvu z reorganizacijo žal ne bomo dosegli, (vsaj v denarju ne), pač pa bo dovolj velik uspeh (in prihranek) že dejstvo, da bo zdravstvo po reorganizaciji lahko izhajalo z denarjem socialnega zavarovanja in da bomo odpravili izgube. Razen tega se bosta v zdravstvu povedali strokovnost in kvaliteta storitev. V vojni zdravstveni organizaciji je namreč laže razporediti strokovnjake enakomerno po vsem področju, kot v več manjših.

Ob ugotovitvi, da referendum niso dali pričakovanih rezultatov, ne smemo pozabiti na več stvari. V tej reorganizaciji zdravstva gre za uresničevanje zakona. V poprejnjih dogovorih o reorganizaciji so se vsi predstavniki zdravstvenih domov, pa tudi občinskih skupščin strinjali z reorganizacijo.

Vsem so bili konec novembra in v začetku decembra lani dostavljeni osnutki statuta, pravilnika o delitvi dodatka, pravilnika o delitvi OD ter analitske ocene delovnih mest novega zdravstvenega doma. V teh statutarnih aktih pa je bilo hkrati dano zagotovilo o enakopravnem zastopstvu vseh družbenih zdravstvenih domov v samoupravnih organih in zagotovilo, da ob reorganizaciji ne bo odpustov.

Kljub našteteremu smo priča takšnih izidov referendumov. Spodbuda za to je gotovo tudi v dejstvu, da je ustavno sodišče razveljavilo 28. in 65. člen zakona. Najbrž v kolektivih zdravstvenih domov zdaj mislijo, da zakon ni veljaven, vendar so v zmoti. Zakon je veljaven, oba sporna člena pa mora zakonodajalec v šest mesecih prilagoditi ustavi!

V sedanji reorganizaciji zdravstva gre za veliko več kot samo za to, koliko zdravstvenih domov bomo imeli! Gre za učinkovitost zdravstvene službe po občinah, ki se je do zdaj dokaj počasi prilagajala zahtevam reforme. Lahko smo torej kot prizadeti občani začuden nad tem, kako so občinske skupščine v svojih odločitvah sledile slabemu zgledu kolektivov zdravstvenih domov in kako so dejansko glasovale proti reorganizaciji, ki je uzakonjena!

Kdo bo finančiral delovanje »samostojnih« zdravstvenih domov, za katerimi težijo v posameznih občinah? Z njimi namreč socialno zavarovanje ne bo moglo siceriti pogodb o financiranju in jim nakazovati denarja! Mar imajo prizadete občine v svojih proračunih toliko, da bodo to zmogli same? Ali morda računajo na dodatne prispevke prizadetih občanov?

In končno še eno vprašanje: zakaj smo dali pravico odločanja o zdravstvu v občini, ki se tiče vseh občanov, odloča maloštevilni kolektiv? Da je to vprašanje umestno, je dokazala praksa referendumov. In kje je glas zavarovancev?

M. JAKOPEC

»PTICKI SO POZIMI TUDI LAČNI!« so povedali učenci osnovne šole v Kočevju in člani društva za varstvo živali, ko so pretekli teden obešali krmilnice po parkih v mestu. Obesili so 30 krmilnic, v katere bodo redno prinašali hrano za ptice. Tudi doma ima vsak svojo krmilnico (Prva nagrada za fotografijo tedna — foto: Peter Sobar, Kočevje — ORWO NP 20, šestdesetinka, zaslonka 5,6)

Nagrade za najboljše

Za včeraj popoldne je bil v Kočevju sklican sestanek iniciativnega odbora za ustanovitev sklada Jožeta Seska. Ta sklad naj bi vsako leto za občinski praznik nagrajeval najzaslužnejše občane, ki so dosegli v tistem letu posebne uspehe na področju kulture, telesne vjege, gospodarstva in drugod. Sklad bi dobil denar za nagrade iz občinskega proračuna, iz pristojnih prispevkov občanov ter delovnih organizacij.

Tudi v LABODU novi delavnik

NOVOTEKS in LABOD že imata delavnik od 8. do 16. ure — V NOVOTEKSI brez težav, v LABODU pa 14-dnevni poskus — Na kaj je treba misliti pri uvajanju novega delovnega časa

Konec decembra lani je DS tovarne perila LABOD Novo mesto sprejal sklep, da s 1. januarjem 1968 poskusno preidejo na nov delovni čas v upravnih službah podjetja.

Te službe začenjajo delati ob 8. uri zjutraj, končajo pa ob 16. uri popoldne. Od 12. do 12.30 je odrejen čas za odmor. Poskusno obdobje traja 14 dni (od 4. januarja do 18.

januarja). Hkrati je bil sprejet sklep o prostih sobotah za vse delavce: v LABODU bodo odslej delali samo vsočo prvo soboto v mesecu, vse ostale sobote pa bodo prosti.

Sklep o poskusnem obdobju za novi delavnik v upravnih službah so sprejeli, kot povede sami, zato, da bi v poskusnem obdobju ugotovili probleme prizadetih glede prevoza v službo, prehrane in otroškega varstva. Nato bodo o tem ponovno razpravljali samoupravni organi in sprejeli ustrezeno odločitev.

Novi delavnik v upravnih službah zajame okoli 60 ljudi. Ker so bili prve dni po uveljavljanju takšnega sklepa glede prevoza, prehrane in otroškega varstva prepričeni samim sebi, je bilo precej negodovanja. Razen tega pa je bilo delavcem na voljo pre malo časa za prilagoditev. Ustrezni sklep o novem de-

(Nadaljevanje na 4. strani)

SKODE preko 200 milijonov Sdin — Požrtvovalni gasilci so rešili obrate v neposredni bližini — Kočevski kolektivi pripravljeni pomagati LIK

Zgorela je žaga LIK v Kočevju

KOČEVJE, 10. jan. — Danes nekaj po polnoči je izbruhnil požar v obratu žaga podjetja Lesna industrija Kočevje. Obrat je popolnoma zgorel. Škode je po nestrokovni oceni za 200 milijonov S din. V tem obratu, ki je bil za podjetje ključni, je bilo zapošlenih okoli 100 ljudi, brez dela pa bo ostalo še na daljnjih 50 do 100 delavcev iz ostalih obratov LIK. Obrat je bil zavarovan za dejansko vrednost.

Na kraj požara so že ob 0.20 prihiteli kočevski gasilci, potem pa še gasilci iz Rudnika, Stare cerkve, Ložin, Ribnice, garnizije JLA iz Ribnice, iz Dolenje vasi, pri gasilci pa so sodelovali tudi gasilci LIK. Ker je bil obrat takrat že v plamenih, gasilcem kljub požrtvovalnosti obrata ni uspelo rešiti, pac pa so

preprečili, da se ogenj ni razširil na obrate v neposredni bližini. J. PRIMC

Komisija, ki raziskuje vzrok požara in višino škode, se dela. Okoli devete ure pa so se že zbrali zastopniki občinske skupščine, družbenih, političnih in delovnih organizacij, ki so iskali rešitev, kako bi hitro in učinkovito ukrepali,

se pravi zgradili novo žago,

do takrat pa zaposiliti čimveč

članov kolektiva LIK, ki so ostali brez dela.

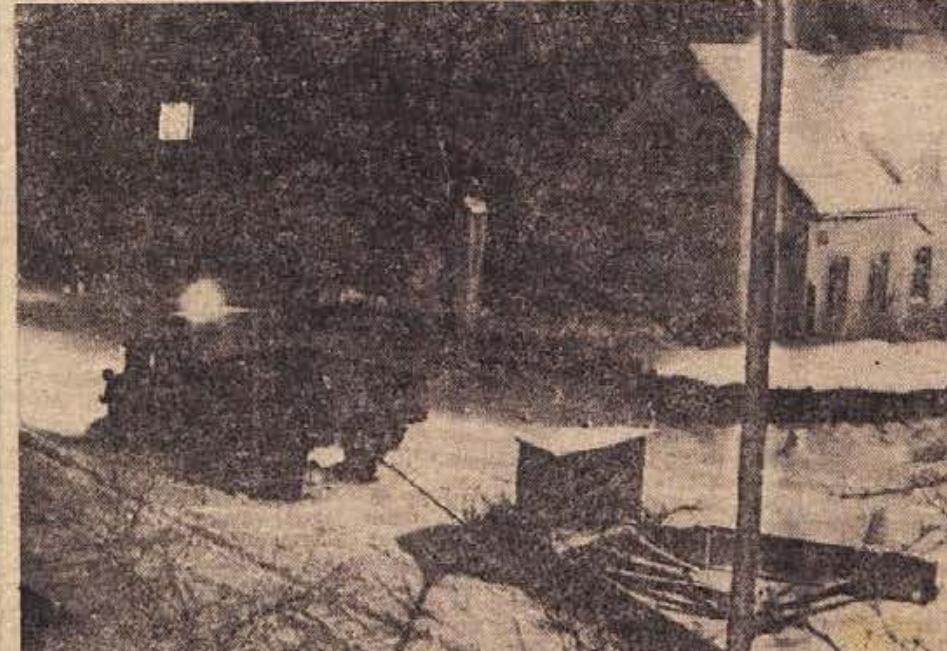
(Nadaljevanje na 4. strani)

Srce nam le eno...

NEW YORK, 10. januarja (AP) — Tukaj je bila to noč opravljena peta operacija s presaditvijo človeškega srca. Skupina zdravnikov z dr. Andrijanom Kantrovčem na čelu je presadila srce 29-letnemu Helene Krouch 57-letnjemu upokojenemu gasilcu Louisu Blocku. Med petimi operacijami, opravljenimi po svetu v zadnjih 37 dneh, je bila ta najdaljša, saj je trajala kar 9 ur!

Dr. Kantrovč je že 6. decembra lani napravil podobno operacijo na dva in pol tedna starem otroku, ki pa je po 6 urah umrl.

Na 6. strani Dolenjskega lista več o operacijah sreča!

»SPOPAD SE JE KONČAL«. Tokrat v korist snežnega pluga in avtomobila, čeprav ne gre vedno lahko. Mnoge ceste v naši državi in drugje so bile te dni zametene in za dalj časa zaprte. Snežni vihar, ki je v nedeljo zvečer divjal čez naše kraje, je spravil vsa moštva za pluženje na ceste. Naš nočni posnetek je s križišča pred IMV v Novem mestu (Foto: Darko Pavlin, druga nagrada za fotografijo tedna, ORWO NP 20, 3 sek., zaslonka 2,8)

OGORČENJE MED STARŠI ZARADI SOLNINE

V Bregani zahtevajo šolnino

Razburjenje med starši sosednji občini. Če bo sporazum dosežen, v drugem polletju ne bo nepotrebljene selitve učencev s sole na soško. V. P.

Decembra rekord

Decembra 1967 so v »Hotelu Pugled« v Kočevju prvi zabeležili več kot 1000 nočnin v enem mesecu. V notecu so gostje prenočili kar 1020-krat (domači 957-krat in tujci 63-krat). V istem mesecu 1966 so v hotelu zabeležili 700 nočnin (669 domačih in 31 tujih).

Tudi letni obračun nočnin je bil 1967 zelo ugoden, saj so nasteli kar 935 nočnin (8022 domačih in 1713 tujih). V letu 1966 pa so turisti prenočevali v hotelu 8396-krat (6903-krat domači in 1493-krat tujci). Turistično leto je zaključil »Hotel Pugled« kar uspešno, saj se je občutno zvedalo število domačih in tujih nočnin.

Gibbs krema ji je prinesla avto

»Nisem mogla verjeti, da je res, ko sem v nedeljo zvedela, da sem v soboto, 6. januarja, zadeba na žrebanju VEDROGA v Ljubljani prvo nagrado — avtomobil AMI-6,« je vsa iz sebe hitela pripravljati prijazna 18-letna Jana Pavlek, doma iz Podgorje pri Novem mestu. Jana dela kot kvalificirana kuharica v trebenjskem motelu. Kuponi zbrane kreme GIBBS so ji prinesli srečo.

»Avtomobila ne bi hotela zamenjati za denar, saj si ga že dolgo želim, voziškega izpitpa pa še nimam. Je odgovorila Jana: vsa srečna na radovodenje našega sodelavca M. Legana. Nato je še doda: »Zdaj bom začela igrat na srečo, saj me vsi dražijo, da sem rojena pod srečno zvezdo!«

Novoletno darilo šoli v Šentlovrencu

Radiotelevizija Ljubljana je podarila osnovni šoli v Šentlovrencu televizijski sprejemnik. Darilo so zastopniki zavoda izročili solarjem pred zadnjega decembra.

V VРЕМЕ

OD 11. DO 21. JAN.

Nekako od 14. do 19. januarja nestalno s postignimi padavinami (po večini sneg) in toplice. Druge dni jasno in ostrejši mraz.

Dr. V. M.

Institut za proučevanje javnega mnenja v Veliki Britaniji je izvedel novoletno anketno, v kateri je spraševal državljane, kaj si obetajo od novega leta. Polovica vseh vprašanih pričakuje, da bo leto 1968 slabše od minulega, samo manj kot ena četrtina Britancev pa je optimistično razpoložena in pričakuje, da bo v novem letu boljše. Pravijo, da Britanci se nikoli niso bili taksi pessimisti kot letos... Svoj delež k novoletni slabosti voljci Britancev je prispeval tudi de Gaulle, ki je za zdene tekove novega leta Britancem še enkrat povedal, da jih ne bo pustil v Skupni trg. Dejal je, da sicer želi razširiti te organizacije, vendar samo s tistimi, ki so splošno, gospodarsko in finančno sposobni, da se vključijo v skupni trg. Očitno po njegovem Britanija še dolgo ne bo zrela za to... Nič kaj posebno optimistično niso tudi na drugem koncu sveta — na Kitajskem. »Zen Min Zi Baos je v novoletnem uvodnem povedal 600 milijonom Kitajcem, da bo tudi v novem letu kulturna revolucija še vedno glavna naloga Kitajskev. Tudi njim se torej ne obeta nič kaj boljše leto, kot je bilo preteklo... Pač pa pričakujejo nekatere spremembe na Japonskem, čeprav niso take, da bi jih bili preprosti ljudje posebno veseli. Premier Sato je namreč pozval sodržavljane, naj si končno le opomorejo od atomskih alergij in naj na atomsko energijo ne mislijo samo slozi izkušnje Hirošime. Ta premiervov poziv opazovalci razlagajo kot pripravljanje, da za morebitno atomsko oborožitev Japanske. Sedanja vlada namreč ne skriva takšnih teženj... Z zanimivo, čeprav ne hudo resno težavo so se že kar 1. januarja srečali Francuzi. Vsi francoski metereologji so namreč začeli za novo leto stavko in tako Francuzi niso zvedeli, kakšno vreme jih čaka v prihodnjih dneh... Italijani so v Rimu in Neapelju tako burno proslavljali novo leto, da so načinili 100 ljudi prepeljati v bolnišnice zaradi opeklin. Vsi, ki so morali zaradi opeklin poiskati pomoč zdravnikov, pa so morali avtomatično plačati tudi občutno kazen, ker je v Italiji prepovedano uporabljati eksplozivne in gorljive snovi za ogrevanje...

Omejevanje stopenj je sistemsko nevzdržno

Zadnji teden lanskega leta v republiški skupščini

Zadnji teden lanskega leta so zasedali trije zbori republiške skupščine. Republiški in gospodarski zbor sta razpravljala predvsem o problemih trgovine, njenem položaju in vlogi v sedanjih razmerah. Ce bi hoteli z enim stavkom povzeti to razpravo, bi dejali, da manjka trgovini poslovost in da je v tem tudi ključnega nadaljnega napredka in njenih prizadevanj, da se čim bolj vključi v reformo. V skupščinski razpravi je bilo predvsem za to, da bi nakazali smernice nadaljnega proučevanja te problema in da bi izkuščili tisto,

kar je poglavito, da bi trgovina res postala usmerjevalec proizvodnje in posrednik med njo in potrošniki.

Organizacijskopolitični zbor je imel eno izmed najkrajših sej v svoji zgodovini, saj je trajala komaj tri četrti ure. Slo je za že prediskutirane stvari, kjer je bilo že vse rečeno in so poslanci v glavnem le glasovali.

Republiški zbor pa je med drugim sprejel tudi zakon o skupnosti otroškega varstva in o financiranju nekaterih oblik tega varstva. Tudi glede tega so bila mnenja v prejšnjih razpravah že uskladena, odprtje je ostalo le eno. Socialnozdravstveni zbor je namreč sprejel k zakonu spremembo, po kateri bi imeli pravico do otroškega dodatka tudi študentje, ko se poroče. Glede tega je bila na seji republiškega zabora ognjevitna razprava in so poslanci napovedali glasovali pojmenko. Tuji ta zbor je za to, da imajo študentje, ko se poroče, pravico do otroškega dodatka. Argumenti in proti so bili kaj preprtičljivi, zmagal pa je socialni čut.

Vsa seja republiškega zabora pa je pravzaprav potekala v znamenju pričakovanja odgovorov na poslanska vprašanja. Ze v začetku seje je namreč predsednik zabora napovedal, da bo na eno izmed vprašanj odgovarjal predsednik izvršnega sveta Stane Kavčič, ki pa se do tiste ure še ni vrnil iz Beograda, in so zato odgovore na poslanska vprašanja postavili na zadnje mesto dnevnega reda. Poslanca inž. Janko Kosovel in Ivan Kreft sta vprašala, ali je tudi naš izvršni svet sodeloval pri dogovorih o tem, da se skupna stopnja prispevkov omeji na 26 odst., na kar so se v zvezni skupščini sklicevali nekateri predstavniki zveznega izvršnega sveta. Predsednik Stane Kavčič je odgovoril, da se je izvršni svet v vseh razpravah vtrajno zavzemal za to, da se odpravi omejevanje stopnji prispevkov s strani federacije, z drugo besedo povedano, vedno je bil proti limitu.

V. JARC

TELEGRAMI

NOVI AVSTRALSKI PREMIER — Avstralski senator John Grey Gorton je bil izvoljen za šefu avstralske liberalne stranke. Ker ima ta stranka v svojih rokah vladu, to praktično pomeni, da bo Gorton tudi novi premier. Bivši premier Holt je že nedavno smrtno ponosel pri kopanju v morju.

EPIDEMIJA GRIPPE V ZDA — Države na atlantski obali ZDA je majala hudo epidemijo gripe, ki jo pogosto spremlja vnetje pljuč. Do tega je umrlo 192 ljudi, največ v New Yorku — 113. Azijatska gripe je doslej zajela 17 svetovnih držav v ZDA.

DOVOLJENJE ZA OBISK V DUKARTI — Bivšemu indonezijskemu predsedniku so te dni dovolili, da lahko pride za sedem dni v Dukarto na prostavo načnjega mu silnorskog praznika Lebarana. Bi vši predsednik se sicer ne sme muditi v glavnem mestu.

STEVILO ZBRTV NARASCA — Po podatkih, ki so jih pravkar objavili, se stevilo padil Amerikanov v Vietnamu vsako leto veča. Leta 1967 so imeli Amerikanči 9.350 mrtvih in 62.000 ranjenih, leta 1968 pa 5.000 mrtvih in 30.000 ranjenih. To so uradni ameriški podatki, medtem ko je bilo stevilo žrtev po vietnamskih podatkih zpatno večje.

ZR NEMČIJA — NAJVCIJENI PARTNER KITAJSKE — Lani se je Zahodna Nemčija povzpela na prvo mesto med evropskimi državami v trgovini s Kitajsko. Trgovina z Zahodno Nemčijo in Kitajsko je lani dosegla vrednost eno milijardo in sto milijonov mark.

WILSON BO OBISKAL ZDA — V Londonu so uradno sporazili, da bo britanski premier Harold Wilson 8. in 9. februarja uradno obiskal Washington, pozneje pa še Kanado.

ROMNEY V INDIJI — Republikanski kandidat za predsednika ZDA Romney je na svojem potovanju okrog sveta priselil na obisk v Indijo.

Ti kvantitativni računi pa so predvsem v tem, da je treba zagotoviti redno financiranje strokovnega solstva in urediti stare pokojnine. V okviru stopnje 26 odst. tega v Sloveniji ni mogoče urediti. Podoben je položaj tudi na Hrvaškem in se tudi tam odločno zavzemajo za odpravo limit.

V. JARC

KABUL, Afganistan — Med kosilom, ki ga je jugoslovanskim gostom v ponedeljek privedel predsednik afgananskega parlamenta Dr. Zahir Muhamed (levo). Drugi z leve je predsednik vlade Nur Ahmad Etemadija, desno predsednik Tito z ženo Jovanko.

tedenski zunanjopolitični pregled

Predsednik Tito je ta teden začel potovanje po več azijskih in afriških državah. Potovanje je začelo v Afganistanu, zdaj je v Pakistanu, obiskal pa bo še Indijo, Kambodžo, Etiopijo in ZAR. Gre torej za države, s katerimi ima Jugoslavija dobre in že ustaljene prijateljske odnose in hkrati za države, ki igrajo pomembno vlogo v politiki nevezanosti. Prav to daje predsednikovi poti in njegovim pogovorom z voditelji teh držav poseben pomen. Ni skrivnost, da je politika nevezanosti v zadnjih letih prevlada in se preživlja hudo preiskušnjo. Naraščajoča agresivnost imperializma in težnje po dogovaranju med velesilnimi — neredko prav na račun nevezanih — so marsikje pripeljale do določene krize te politike. Toda razvoj dogodkov — v prečasnji meri tudi v zvezi z vojno na Srednjem vzhodu — je pokazal, da dvomi in malodusnost niso na mestu in da je prav politika nevezanosti še vedno in se bolj najzanesljivejše jamstvo za ohranitev neodvisnosti in suverenosti malih držav. Hkrati pa je ponovno prišel do izraza tudi pomen politike nevezanosti pri reševanju perečih svetovnih problemov, saj imajo nevezane države učinkovite možnosti v OZN in drugje, za pritisak na velesile in sodelovanje pri iskanju najboljih rešitev. Titovo potovanje je mogoče oceniti kot važen prispevek v sedanjem procesu ozivljavanja in aktiviranja politike nevezanosti. To je poleg nadaljnje krepitev sodelovanja z omenjenimi državami — pomemben mednarodno-politični vidik sedanje Titove poti.

Omeniti je treba še eno važno državniško potovanje — obisk predsednika zveznega izvršnega sveta Mike Spiljaka v Rimu. Tudi ta obisk ni pomemben samo za odnos med Jugoslavijo in Italijo, čeprav zaradi pomena gospodarskih stikov, vprašanja manjšin in drugega, bolj teži gospodarske koristi. Premier Spiljak bo v Rimu obiskal tudi papeža Pavla VI., s čimer bo storjen še en korak po poti normalizacije odnosov z Vatikanom, obenem pa tudi k nadaljnji normalizaciji odnosov med vetrjkijo in državo.

Med važnimi tekočimi dogodki je treba omeniti tudi odgovor DR Vietnamu na ameriško »mirovno ofenzivo«. Severnovietnamski zunanjinski minister je potrdil, da do pogajanj lahko pride takoj, ko bodo ZDA učinkovito bombardirati DR Vietnam. To je edini pogoj, ki ga postavlja Hanoi. S tem se je predsednik Johnson znašel v zelo nerodnem položaju, kajti vse njegove prejšnje ponudbe za pogajanja so temeljile na izgovoru, da je DR Vietnam tisti, ki se noče pogajati. Zdaj mora dati jasen odgovor in reči »da« ali »ne«. Če reče »ne«, se bo značil v še hujšem ognju domače in tudi kritike, če reče »da«, pa se bo moral odpovedati nekaterim ciljem, ki jih že določno razglaša, med drugim vojaški zmagi. Prve reakcije v ZDA na vietnamsko ponudbo zbujajo strah, da se bo Johnsonova vlada odločila za negativen odgovor. S tem se bo pred vsem svetom dokončno razkrila kot tista stran, ki ji ni do mirljivne rešitve, rešitev vietnamskega problema pa se bo še bolj odmaknila.

Takšne nepriznate strahove še povečujejo ameriška prizadevanja, da bi vojno še razširili in postopoma vključili vanjo tudi Kambodžo in morda še Laos. Ameriški generali namreč zahtevajo dovoljenje za operacije na kamboškem ozemlju, češ da preko njega prihaja v Južni Vietnam pomoci in cete iz severnega dela dežele. S tem izgovorom se je močno počival ameriški pritisk na Kambodžo, katere neodvisna in neutralna politika je že dolgo trin peti washingtonskih politikov in generalov.

Afirmacija nevezanosti

tedenski notranjopolitični pregled - tedenski notranjopolitični pregled

● **PORABA V OKVIRU MOŽNOSTI IN POTREB.** Potem ko so v zvezni skupščini najprej odpravili omejitve na skupno prispevne stopnjo za proračune in socialno zavarovanje in jo obenem znova uvedli, le da še bolj neugodno (od 27 na 26 odstotkov), sta se sešla predsedstvo in izvršni komite CK ZKS, da bi zavzela stališče do novonastale situacije. Menila sta, da so kljub stališčem CK ZKJ in CK ZKS močne težnje po ohranitvi omejitev, v čemer se kaže nezaupanje v republike in naše delovne ljudi. — Kritizirala sta težnje, ki razdvajajo enotnost delovnih ljudi s tem, ko delijo družbo na proizvodnjo in potrošnjo, namesto da bi se zavzamali za skladen razvoj obeh področij, ker je tudi od tega odvisno uspešno izvajanje gospodarske reforme.

Podobno stališče sta sprejela tudi predsedstvo in izvršni odbor republike konference SZDL, kjer so še posebej poudarili, da je poglavito večanje proizvodnje in dochodka. V tem so večje možnosti kot pa v zmanjševanju potrošnje. Odklanjati je treba administrativne ukrepe povsod tam, kjer je mogočno samoupravno dogovarjanje.

Stane Kavčič, predsednik izvršnega sveta skupščine SRS, je že pred novim letom na vprašanje poslanec med drugim odgovoril, da lahko takšne omejitve na zvez-

ni ravni povzročijo nepotrebne politične in gospodarske probleme. Slovenski izvršni svet se bo po njegovih besedah z vsemi sredstvi, ki mu jih dajeta ustava in naš politični sistem, vztrajno zavzemal za to, da se uresniči zahteve po odpravi administrativnih omejitev.

Omejitev skupne prispevne stopnje za proračune in socialno zavarovanje povzroča v Sloveniji hude probleme, saj tako zmanjka denar.

Več zaupanja

ja za kritje obveznosti v tem letu. To, na primer, onemogoča, da bi stabilizirali financiranje strokovnega solstva in da bi uredili problem starih upokojencev. Republika si bo kljub temu prizadevala, da te probleme reši tako, kakor to ustreza našim potrebam in možnostim.

● **SISTEMATIČNA SKRB ZA KADRE.** Na pondeljkovki seji izvršnega komiteja CK ZKS so obravnavali informacije o delu kadrovskih komisij pri komitejih in konferencah ZKS. Menili so, da si Zveza komunistov le s sistematič-

no skrbjo za usposabljanje kadrov za odgovorne funkcije lahko zagotovi idejnopolitični vpliv na vseh področjih družbenega življenja. — Poudarili so nujnost bolj organizirane dela pri obnavljanju Zvezze komunistov z novimi ljudimi zlasti iz vrst delavcev in inteligenc. Zavzeli so se za to, da zapuste organizacijo vsi tisti, ki so samo bila last. V Zvezzi komunistov je mesto samo tistem članom, ki so se pravljenci vključevali v vsakodnevno idejno in politično bitko za njene stališča in ki niso pripravljeni popočati težnjam, ki vlečejo na zaj.

● **TITO — VODILNA USTVARJALNA OSOBNOST.** V četrtek pred novoletnimi prazniki je bila slavnostna seja CK ZKJ, kjer so počastili 30-letnico Titovega prihoda na celo našo partijo. O pomenu Titove ustvarjalne osebnosti je govoril Edward Kardelj. Titu so podarili pravkar natisnjeno knjigo »Tit in revolucija 1937–1967«.

● **ODKRILI SO MORILCA.** Organi javne varnosti so prišli na sled 29-letnemu Juriju Krncu iz Polja pri Ljubljani, ki je osumljen ubejo 19-letne Nade Abruč. Osumnjene je dejanje že priznal. Dnega junija ponodi je v Tivoliju zadavil dekle, potem ko je poskusil, da bi jo posilil. Uboj je izrazil v javnosti precej neodgovornega ugibanja in obrekovanja.

ZELEZNISKA NESRECA — Sližu Richmondu v ameriški državi Indiana sta se zaletela tovorna viaka načinljivca. Pri tem je prislo do eksplozije, ki je porušila 20 hiš v okolici. Prva poročila pravijo, da smrtnih žrtev ni bilo.

PONAREJENI DOLARJI — Jugoslovanska polica je zaplenila 250.000 ponarejenih dolarjev. Hkrati je odkrila tudi tajno tiskarno v Saigonu, kjer so izdelovali lažne bankovce po 5 dolarjev.

LADJA SE JE POTOPILA — 1. januarja je sovjetska tovorna ladja »Tarnjavov« udarila v podvodni greben blizu Korintskega prekopa in se potopila. Posadko je rešila neka jugoslovanska ladja.

BOMBA V PAKETU — V kubanskem ministru za pošte je v ponudnik paketu eksplodirala bomba, ki je bila v nekem paketu, poslanem iz ZDA. Pet oseb je bilo hudo poškodovano.

Obvezalo je: meja
sta 2 milijona starih
dinarjev!

Pred kratkim smo pisali o predlogu, po katerem naj bi za 1967 veljali enaki predpisi kot za 1966, kar zadeva prijavo osebnih dohodkov za obdavčitev. Zdaj je dokončno znano, da je lestvica za obdavčitev osebnih dohodkov nad 20.000 N din takoj kot je bila za leto 1966. Edina spremembja je v tem, da se v skupni čisti dohodek še jejo tudi prejemki iz pokojnin, kar lani še ni veljalo.

Nafta pod Jadranskim morjem?

Vrsto let preiskujejo strokovnjaki: kolikso so rezerve naftne pod Jadranskim morjem (na naši strani), tako ob obalah kot na otokih oz. okoli njih. Vse kaže, da bodo kmalu znani uspehi njihovega dela. Strokovna skupina vrtalcev naftne se bo na pomlad lotila prvih poskusnih vrtanj. Kakor menijo, skriva naše morje tudi veliko naftno bogastvo.

Široko tekmovanje pridelovalcev koruze

Ali se bodo napovedi »Ptujčanov« odzvali kmetje po vsej Sloveniji? - Na grajeni bodo vsi tekmovalci, ki bodo izpolnjevali nasvete - Rekord: 100 stotov suhega zrnja na hektar, pri sosedih pa včasih niti 30 stotov koruze ...

Na posvetovanju o pridelovanju koruze v Ptaju so kmetje napovedali tekmovanje vsem zasebnim pridelovalcem koruze v Sloveniji. Tekmovanje bo pripravil in vodil kmetijski institut Slovenije, med kmeti pa naj bi ga organizirale kmetijske organizacije kot vsebinsko okrepljeno proizvodno sodelovanje.

Nekateri po 34 stotov suhega koruznega zrnja na hektar, drugi komaj 27 stotov - vsi pa bi radi imeli dober pridelek!

Nekateri kmetiji - poleg kmetov tudi strokovnjaki pri kmetijskih organizacijah - imajo še pomisleke o uspešnosti takega tekmovanja. Namen tekmovanja, možnosti

in ovire je torej treba nekoliko razčleniti, da bi laže ugotovili, kaj je v sedanjih razmerah možno in kaj koristno.

V Sloveniji posejejo letno okrog 43.000 ha koruze. To je sicer le poldrugi odstotek takih posevkov v vsej državi. Dober pridelek pa vzdruženemu precej poveča dohodek naših kmetijev. Toda na kmečkih posevitih so »dobri« prideiki se zelo redki, čeprav jih nekatera družbe na posestvu imajo že precej let. V Rakičanu in Pomurju so sicer tudi nekateri kmetje - kooperanti družbenega posestva pridelali že pred leti blizu 100 stotov suhega koruznega zrnja na hektar. Biilo pa jih je premalo, da bi se lani lahko vključili v zvezno tekmovanje. Vodilno vlo-

go v Sloveniji so prevzeli kmetijska organizacija in kmetje v ptujski občini.

V petletnem povprečju zadnjih let so v severozahodni Sloveniji pridelali na hektar po 34 stotov suhega koruznega zrnja, v drugih krajih Slovenije pa po 27 stotov. Ko odstojemo prideleke družbenih posestev, se povprečje kmetov zniža za nekaj stotov. Povprečje pa spet pomeni, da so nekateri kmetje pridelali precej manj, nekateri pa precej več. Pri ugotavljanju pravega razmerja med najboljšimi pridelovalci koruze, ki jih poznamo, in najslabšimi, za katere ni točne evidence, je treba to upoštevati.

Večji od nagrad je dohodek zaradi povečane- ga prideodka!

Velikih razlik v hektarskih pridelkih koruze ne povzročajo le naravne razmere, kar radi zatrjujejo kinete z manjšimi prideiki. Kmetijski strokovnjaki pravijo, da je povprečni hektarski pridelek koruze na panonskem svetu v Sloveniji višji kot drugod med drugim zato, ker tam sejejo več hibridne koruze. Dobro hibridno semo pa da za 20 odst. večji pridelek kot stare sorte. Razlike v hektarskih pridelkih pa še bolj poveča obdelava polja in zlasti gnojenje. Dva najboljša pridelovalca koruze v ptujski občini - Jože Petek iz Gajevcev s 102,5 stoti in Franc Čuček iz Podvinec s 100,5 stoti suhega zrnja na hektar - sta oddaljena drug od drugega okrog 10 km. Na poljih med njima prideleju koruze več 100 drugih kmetov in na nekaterih ni zraslo niti 30 stotov na hektar. Pa ne zaradi drugačnih naravnih ali vremenskih razmer, ampak ker jo še vedno pridelujejo tako kot včasih.

Za gibanja po vojni je znano, da se je prva leta po vojni znatno povečalo število rojstev. Od teda pa nazaduje. Do leta 1950 smo imeli v Jugoslaviji okoli 30 živorojev na 1000 prebivalcev, lani pa je to število prvič združljilo pod 20, čeprav je ob nagnem napredku zdravstvenega skrbstva zdaj za polovico manj mrtvorjenih kakor prva leta po vojni. Tudi število smrtnih primerov na 1000 prebivalcev je ob napredku zdravstvenega varstva mnogo manjše. Zato s padom števila rojstev za eno tretjino ni v enakem razmerju nazadovalo čudilnaravnih prirastek prebivalstva. Ta se je zmanjšal od letnih 16 do 18 na 1000 prebivalcev v prvih povojnih letih na 11 do 12 v zadnji dobi, lani pa je popustil na 10,9. Najbolj se je naravni prirastek zmanjšal v republikah z največjim številom živorjenih - v Makedoniji, Bosni in Hercegovini, Crni gori in Kosmetu, medtem ko kaže Slove-

nija že vrsto let ustalitev naravnega prirastka in celo njeno malenkostno povečanje.

Za leto 1967 izkazuje statistika najmanjši naravni prirastek v Vojvodini, namreč 4,6 na 1000 prebivalcev, na Hrvatskem 6,2, v oz. Srbiji 6,4, v Sloveniji pa 8,4. Kljub precejšnjemu zmanjšanju v zadnjih letih pa imajo ostale republike in pokrajine še vedno razmeroma velik naravni prirastek, ki je lani znašal v Crni gori 15,8, v Bosni in Hercegovini 17,9, v Makedoniji 18,4 in v Kosmetu 28,2, pri čemer drži Kosmet glede naravnega prirastka še vedno prvo mesto v Evropi.

Tako imamo zdaj v Sloveniji, kakor rečeno, 1,7 milijona prebivalcev, v Srbiji 8,1 milijona (od tega v oz. Srbiji 5,0, v Vojvodini 1,9 in na Kosmetu 1,2), v Hrvatski 4,4 milijona v Bosni in Hercegovini 3,8 milijona, v Makedoniji 1,6 milijona in v Crni gori 0,5 milijona prebivalcev.

P. SEUNIG

dobne kot na Ptujskem polju. Ali je vzdruž temu možno uspešno tekmovanje med vsemi pridelovalci koruze?

Pobudniki tekmovanja v ptujski občini pravijo, da ne gre toliko za nagrade najboljših tekmovalcev kot za povečanje prideleka in dohodka, ki je plod boljšega dela. Tako menijo celo lanski najboljši tekmovalci, ki so dobili nagrade. Povečan pridelek je lahko več vreden kot nagrada organizatorjev tekmovanja. Torej je tudi nagrada in spodbuda za nadaljnjo povečevanje prideleka, kateremu ni še nihče postavil meja. Zato naj ne oklevajo niti tisti kmetje, ki že vnaprej slutijo, da ne bodo med najboljšimi tekmovalci. Vsi tekmovalci, ki bodo delali tako, kot jim bodo svetovali kmetijski strokovnjaki, bodo dobili nagrado v povečanem prideleku.

J. PETEK

Decembra več kot smo pričakovali!

Decembra so se delovni kolektivi slovenske industrije vrgli na delo s podvojenimi močmi: v 26 delovnih dneh so naredili za pribl. 11,8 odstotkov več izdelkov in blaga kot v 23 dneh novembra. Razen tega pa je pomembno predvsem to, da je lanska celoletna proizvodnja precej več vredna od one v 1966. letu, na kar je predvsem vplivala gospodarska reforma.

Spomenik velikemu delu

Pretekli teden so na kraju, kjer se je lani smrtno ponosredil tovarš Boris Kraigher, odkril manjši spomenik. Na slovesnosti je govoril tudi predsednik slovenskega izvršnega sveta tov. Stane Kavčič, ki je med drugim dejal:

»Prišli smo na ta kraj tražične in presumljive smrti, da bi postavili majhen spomenik velikemu delu, ustvarjanju in življenju, ki se je takoj končalo. To skromno spominsko znamenje, ki ga danes odkrivamo, ob prvi obletnični tragediji, je dokaz, kako je med našimi narodi, med delovnimi ljudmi naše države zasidrana povezanost s tistimi politiki in državniki, pokojni Boris pa je bil eden izmed njih, ki so razmeli in razumejo svoj čas ter njegove zakonitosti, katerega ustvarjalne strasti so usmerjene naprej, v iskanje in ustvarjanje novega, ki se odlikujejo s pogonom, da znajo pravočasno zavrediti vse preživelio in ki s svojo načelno mislio ter praksijo to vsak dan znova potrjujejo na fronti boja za današnji in jutrišnji dan.«

Slovenija ni na zadnjem mestu

V zadnjih 20 letih se je prebivalstvo Slovenije pomnožilo za 260.000 ljudi - Zdaj imamo v Sloveniji 8,4 prebivalca prirastka na 1000 prebivalcev, na Kosmetu pa imajo evropski rekord: 28,2 prebivalca prirastka na 1000 prebivalcev!

Sredi januarja se bo rodil v Sloveniji 1 milijon 700 tisoč prebivalcev. Tako računa se v zavodu SRS za statistiko na temelju tekoče evidenčne živo rojenih smrtnih primerov, priselitelj in odselitelj. Od leta 1948, ko je bil po vojni prvič popis prebivalstva in so na območju Slovenije našeli 1.440.000 prebivalcev, se je torej prebivalstvo Slovenije pomnožilo za 260.000.

Ta razmeroma znaten prirastek bo morda koga presestil, saj smo po vojni večkrat ugotavljali, da ima Slovenija med jugoslovanskimi republikami in pokrajnimi najmanjši naravni prirastek prebivalstva. Toda razmere so se medtem precej spremenile. Slovenija že vrsto let ni več na zadnjem mestu in ima veci naravni prirastek kakor oz. Srbija, Hrvatska in Vojvodina. To nam potrjujejo tudi pravkar objavljeni prvi podatki zveznega zavoda za statistiko za minuto leta, v katerem je prebivalstvo Jugoslavije doseglo 20 milijonov.

Bilanca na začetku novega leta

Kako vstopamo v novo leto na področju zdravstvene službe, pokojninskega zavarovanja in socialnega varstva - Uvajanje novega delovnega časa terja, nas sili v hitro uresničevanje zakona o financiranju nekaterih oblik družbenega varstva otrok

Ko se konča staro in začne novo poslovno leto, je že star običaj, da se človek ozre na prehodeno pot in z novimi načrti pogleda na leto, ki je pred njim. Za področja zdravstva, socialno zavarovanja in socialno varstvo lahko rečemo, da je bilo minulo leto polno težav. Kasneje kot gospodarske organizacije so se te družbeni službi prilegle vključevali v reformo in manj pripravljene na ukrepe, ki naj zmanjšajo potrošnjo, so se prav v minulem letu srečevali

s prav nudimi, včasih na videz s skoraj nepremagljivimi problemi.

Omejena denarna sredstva niso več dopuščala nekoliko lagodno poslovanje v starih organizacijskih oblikah, vsa tri področja pa so na drugi strani za ljudi tako važna, da spet ni bilo mogoče zaradi skrčenih sredstev posameznih dejavnosti kar ukiniti. Vendpa ob takem neugodnem položaju kolektivi in vodstva teh treh dejavnosti niso ostala prekrižanih rok, in intensivne priprave na to, kako bi z racionalizacijo poslovanja bolje obrnili denar, dosegli večje učinkne in črtali nekonomske izdatke, so omogočile, da lahko gledamo v novo leto bolj optimistično.

Reorganizacija zdravstvene službe, ki je bila prioriteta načrta zdravstvenih vodstev vse zadnje mesece, je pripravljena tako daleč, da lah-

ko računamo, da bo zdravstvo začelo poslovanje v novih okvirih večjih zdravstvenih domov že takoj v začetku novega leta. Že med letom pa bodo verjetno tako daleč tudi že priprave za nove sistemski ureditve, zlasti kar zadeva finančno poslovanje, tudi v bolnišnicah. Vsekakor bi si delali preveč utvar, če bi pričakovali, da bo reorganizacija sama prinesla oziroma omogočila izredno velike prihranke za zdravstveno varstvo, skoraj gotovo pa je, da bo denar odmerjen bolje, odpadli pa bi stroški, ki so doslej prinašali razmeroma malo koristi.

Da sanirajo sklade, uravnotevijo bilance in pokojninsko zavarovanje in zagotovijo redno izplačevanje pokojnin po predpisih, so republike terjale, da spremeni zvezni predpis zakon o limitiranju prispevkov za socialno zavarovanje. Bistveno pri tem je tudi to, da k taki spremembi ne sili samo finančni diktat, temveč gre za uveljavitev širše samouprave, s katero je v nasprotju zvezno limitiranje prispevkov.

Tudi v socialnem varstvu je bil v minulem letu storjen pomemben korak naprej s tem, da smo v drugi polovici decembra dobili zakon o fi-

prispevkov v skladu pa je bila omejena. Ker imamo v Sloveniji večje število starih upokojencev, je bilo tega denarja premalo. Tako je služba socialnega zavarovanja prežela vse preteklo leto v zmanjšanju iskanja kratkoročnih, premostitvenih kreditov iz meseca v mesec, da je lahko prvega v mesecu zagotovila izplačilo pokojnik. Nujnost, da se stare pokojnine vsaj delno uskladijo z novimi pokojnini, pa bo seveda terjalo še več denarja, saj računa, da bo popravek starih pokojnih zahteval okrog 5 milijard dinarjev stroškov.

Da sanirajo sklade, uravnotevijo bilance in pokojninsko zavarovanje in zagotovijo redno izplačevanje pokojnin po predpisih, so republike terjale, da spremeni zvezni predpis zakon o limitiranju prispevkov za socialno zavarovanje. Bistveno pri tem je tudi to, da k taki spremembi ne sili samo finančni diktat, temveč gre za uveljavitev širše samouprave, s katero je v nasprotju zvezno limitiranje prispevkov.

Tudi v socialnem varstvu je bil v minulem letu storjen pomemben korak naprej s tem, da smo v drugi polovici decembra dobili zakon o fi-

nanciranju nekaterih oblik družbenega varstva otrok. Tem smo od ozke delitve otroškega dodatka dalji pravno osnov za zbiranje stabilnih finančnih sredstev, ki naj ustvarja materialno osnovo za ureditev dnevnega varstva otrok, ki je za zaposlene starše največjega pomena. Uveljavitev zakona brez odločanja in z veliko samoinicativno v okviru skupnosti otroškega varstva bo terjala zlasti novost uvajanja novega delovnega časa. Ta sprememba bo

sprožila med ljudmi, v družinah vrsto novih problemov, med katerimi bo prav gotovo najbolj važno to, da v času celodnevne zaposlitve staršev oskrbijo varstvo za otroke. Brez družbenih pomoči in prizadevnosti vseh čim večjih oz. komunalne skupnosti pa tega cilja ne bo moč doseči. Zato prinaša prav novosprejeti zakon izredno odgovornost pri tem, kako bomo v življenju uveljavili njegova določila.

MARIJA NAMORS

Spitana živina izgublja na vrednosti

Izvoza živine ni, domači trg ne more prevzeti vsega, kar živinorejci predijo. Kam torej z živino oziroma kaj delati v kmetijstvu?

Kmetijska zadruga KRKA v Novem mestu ima 2500 stojšč za pitanje goved. Te dni pa ima 500 glav od 200 do 300 kg težke živine v koperacijski reji in 500 glav goved, težkih od 280 do 300 kg, v lastni reji. Komu bodo prodali to živino, ki je spita na in zrela za zakol, ne vedo, saj od oktobra lani izvoza ni več.

V KZ KRKA ustvarijo za 4 milijarde S din vrednosti na leto, od tega 70 odst. z živinorejo. En krmni dan za živinice v pitanju jih stane 720 S din, vločna lastna cena

Tudi na cesti smo ljudje...

6. januarja sem se podelil po asfaltini cesti proti Smarješkim Toplicam. Na majhnem klancu pri Kronovem sem došla dva kolesarja, naproti pa mi je pripeljal osebni avtomobil. Na zasneženi cesti skoraj ni bilo mogoče zavirati, umakniti pa se tudi ni bilo kam, saj sta kolesarja s kolesi v roki sta pes in zavzela več kot polovico ceste. Posrečilo se mi je ustaviti kakšna dva metra za njima. Počakala sem, da je osebni avtomobil odpeljal naprej, nato pa kratko zahupala. Cesar sta me morala kolesarja slišati že prej, se tudi zdaj nista zmenila. Sele ko sem ju previdno obvezila, je eden od njiju zarentačil: »Voziti se nauči!« Bila sta zaripla v obraz in očitno precej vjenjena.

Edo bi bil kriv, če bi prisko do nesreče? Mar za pesce na javni cesti ne morejo veljati taksi predpisi in kazni kot za druge vijocene uporabnike teh cest?

A. N.

Avtomobilска nezgoda

V nedeljo, 6. januarja, sta se dopoldne v Metliki zaletela Martin Konda, ki je upravljal opel rekord, in Rudi Kočvar iz Radovičev, ki je upravljal fiat 750. Konda se je botel izogniti gruči ljudi, ki so šli pred njim po desni strani, pri tem pa ga je na poledeneli cesti zaneslo na levo in jo trčil v nasproti vozev; Kočvarjev avto, Škoda na teh vozilih je okoli 2800 novih dinarjev.

Pri tej nesreči naj znova opozorimo pesce, da hodijo vedno le po lev strani ceste. Če bi se namreč ljudje, ki so botrovali tej nesreči, držali gornjega navodila, ki velja že dve leti, verjetno ne bi prišlo do nesreče.

INSTALATERSTVO

za vodovod, kanalizacijo in plinske naprave

BOJOVIĆ JELENKO

BEOGRAD - Treća Nova 31 - Jajinci

Opravljamo dela pri gradnji novih gresnic (septičnih jam) iz specialnega materiala. Naše storitve so za 30 odst. cenejše od klasične gradnje.

Z garancijo in z minimalnimi materialnimi stroški opravljamo gresnice (septične jame).

Z vrtanjem mehaničnih vodnjakov (arteški vodnjaki itd.) vam najdemo in zagotovimo zdravo ali industrijsko vodo ter zajamčimo zahtevano količino!

čakati na rešitev: spitana živina na stojščih izgublja na vrednosti, treba pa je misliti tudi na to, kaj bomo jutri!

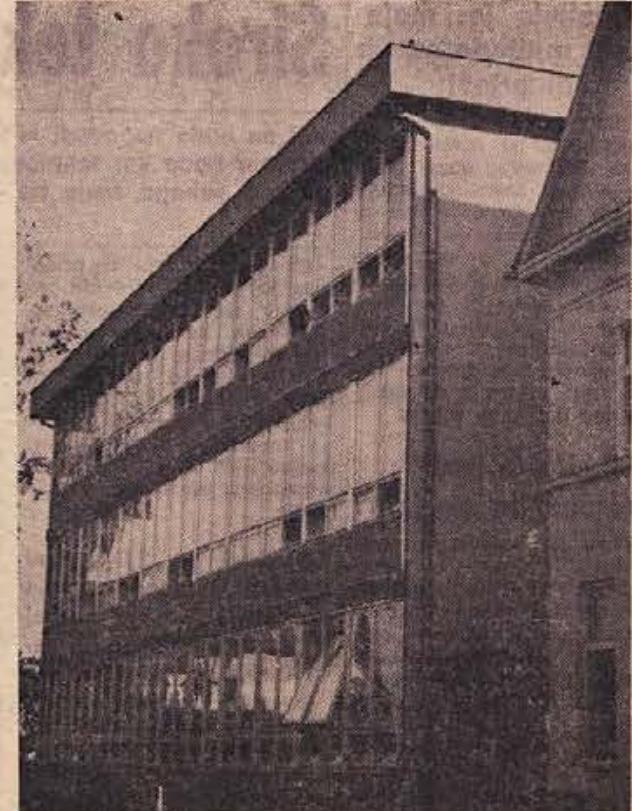
V LABODU novi delavnik

(Nadaljevanje s 1. str.)

lavniku je bil namreč sprejet šele 26. decembra lani!

Gde negodovanja prizadevati je treba reči tole: ni pravda zaradi trenutnih težav, ki so vsečakor upoštevanja vredne, nasprotujejo novemu delavniku! Vztrajajo naj raje pri zahtevi, da se težave odpravijo. Svojevrstnega poskusnega prehoda na novi delovni čas brez poprejšnjih priprav pa ne bi svetovali nikomur prav zavoljo tega, ker se na ta način po nepotrebni ustvarjata nezadovoljstvo in nasprotovanje!

M. JAKOPEC

Brežiška gimnazija je ena najlepših in najmodernejših šol v Sloveniji. Ob starem preurejenem poslopju stoji novi trakt, ki ga je projektiral in. arh. Franc Filipčič.

DELO UTRJUJE UGLED REGIONA DALEČ NAOKOLI

Posavju rišajo podobo prihodnosti

V prihodnjih mesecih se bodo v Projektivnem biroju z večjo pozornostjo lotili projektiranja individualnih stanovanjskih hiš — Povpraševanje po takih načrtih narašča, odkar so bila sredstva stanovanjskih skladov prenesena na podjetja

Začetek projektiranja v Brežicah sega komaj šest let nazaj. Pot tej dejavnosti je odprla generacija mladih inženirjev arhitektov domačinov. Obrat za projektiranje pri GRADBENIKU je že leta 1963 prerasel v samostojno delovno organizacijo projektivni biro REGION, Brežice.

V spodnjegeskih občinah in tudi zunaj njihovih meja so si mladi strokovnjaki hitro pridobili ugled. V tem kratkem obdobju imajo za seboj presestljivo bogato žetev. Zrisali so nad 400 raznih projektov.

Delovno področje REGIONA obsega urbanizem, izdelavo tehnične dokumentacije za visoke gradnje, izdelavo lokacijske dokumentacije in nadzor nad gradnjami.

Pregled nad dosedanjim delom te projektantske organizacije povzemam iz pojasnila direktorja Poldeta Avšiča. Da bi bila predstava nazornejša, navajam iz dolgega niza projektov le najbolj znane. Najprej seveda tiste, ki so bili realizirani. Mednje sodijo tri javni objekti:

Prosvetni dom v Brežicah, zdravstveni dom v Krškem, Dolenjska galerija v Novem mestu, osnovna šola Velika Dolina, gimnazija Brežice, šola trgovske stroke v Brežicah, dozidava osnovne šole Dobova, trgovski poslovnični ELEKTROTEHNA in BORO-

ni biro se obračajo tudi številni graditelji zasebnih stanovanjskih hiš iz občin Krško, Brežice, Sevnica, Novo mesto, Laško in Velenje.

Marsikaj zanimivega se da razkrati iz načrtov, ki še niso bili oziroma sploh ne bodo uresničeni. Za vedno sta najbrž odlozena idejni in glavni projekt za tovarno kleja v Brežicah in načrt za klavnico v Krškem. Časi, želite in možnosti se spremenjavajo. Tako zaradi pomirjanja denarja se vedno niso zastavljali temelji novega trakta osnovne šole v Brežicah, odgovana je dozidava šole v Koprivnici, na boljše casu pa čakata tudi projekta za otroški vrtec v Krškem in Sevnici.

V izdelavi je glavni projekt za trgovski lokal na Dvoru pri Zužemberku, projekt za servisne delavnice, garaže in upravno zgradbo Stanovanjskega podjetja v Sevnici ter načrt za osnovno šolo Telče. Skozi načrte, ki jih snujejo projektanti v REGIONU, odseva med drugim tudi podoba moči in nemoci občin, realnost in nereaktivnost njihovih planov.

J. TEPPY

Sejmišča

Na sejmu v Novem mestu

8. januarja je bil na novomeškem sejmišču večji sejem, na katerem je bilo na prodaj 314 prahičkov in 93 glav govedi. Prahički so bili skoraj vsi prodani (304), za govedo pa so bile kupljene sklenjene v 41 primerih. Cene: prahički od 11.000 do 28.000 S din, voli 440 do 480 S din kilogram, krave 220 do 260 S din kilogram, mlada živila 450 do 490 S din kilogram.

Brežiški sejem

Na sejmu, ki je bil 6. januarja v Brežicah, je bilo kupecem na voljo 405 prahičkov, prodali pa so jih 242. Do tri meseca starci so šli v denar po 520 do 500 S din k., večje pa so prodajali po 450 do 500 S din ko žive teže.

Na tržnici večkrat ribe

Na novomeški tržnici prodajajo ribe le ob tržnih dneh. Ribogojnica z Dvora je obvestila občinsko skupščino, da bi bila pripravljena urediti na tržnici na Prešernovem trgu ribarnico, kjer bi bile ribe naprodaj vsak dan.

Je bila to rešitev za družino?

Kaj se je dogajalo v hiši Koširjevih, kjer je mož do smrti pretepel svojo ženo

Dom Koširjevih v Dol. Prapročah pri Sentlovrencu prve dni januarja. Novoletna smrečica stoji v izbi nedotaknjena. Ni več drobnih prstkov, da bi vlekli sladkarje z njo. 80-letnemu očetu, ki je ne nadoma ostal sam v hiši, ni do njih, niti do tega, da bi si zakuril peč in s toplo predal tesnobo iz hiše. Ostal je sam, snahn grob je že prekril novoletni sneg, sin je v zaporu, četvero otrok v starosti od 11 let do 3 mesecev je brez staršev prepričeno dobroti svojcev. Takšna je hiša od tistega usodnega četrtekovega popoldneva, 28. decembra, ko je sin Avgust stopil pred očeta in dejal: »Ubil sem svojo ženo!«

Namesto da bi Avgust prisel tisti dan, da je ob devetih iz službe, je počakal še mesecno plačo in se vrnil okoli popoldneva, spotoma pa se je ustavil v gostilni v Sentlovrencu. Ko je stopil v domačo hišo, je bila žena vinjena. Plamli je po njej, jo tepel, valjal po tleh, tolkal s čevljim, dokler ni vse v krvi obležala ob postelji v kameri.

To se je zgodilo okoli popoldne. Ob dveh se je najstarejši sin vrnil iz šole. Avgust je ležal na pedi, in ko je otrok razšla mater, ki je še stekala, ga ni pustil k njej.

Ob poi starih se je z obiska v Martinji vasi vrnil Avgustov oče. Svoje srečanje s sinom je opisal takole:

»Stopil je predme, se preden sem stopil v hišo, in dejal: „Ubil sem svojo ženo. Ce si to storil, ubij se sebe!“ sem mu odvrnil in hitel v sobo, da bi videl, kaj se je zgodilo. Njeno pretepeno telo je bilo še toplo, čeprav ni več kazalo znakov življenja. Sin se je kmalu zatem oblekel in se odpeljal v Trebnje na milico. Prišli so milicijski in komisari, ki je ugotovila, da je umrla zaradi hudih poškodb v trebuhu. Avgusta so odpeljali. Pokojnico sem moral sam naložiti na voz in odpeljati v mrlisko vežo na pokopališče v Sentlovrencu. Najhujje je zaradi otrok, ki se niti dobro ne zavedajo, kaj se je zgodilo. Dva sta na njenem domu v Velikem Vidmu, dva pa pri drugih sorodnikih.«

KAJ GA JE VODILO DO TAKO KRUTEGA DEJANJA

Sodišče je poklicano, da ugotavlja Avgustovo krivdo, zločin pa tako kruto opozarja na posledice nečlovečnosti, grobosti in alkoholizma, da smo si dovolili pobrskati po zasebnem življenju te družine.

Sosed, Grmovškova: »Ko je prišel povedat, kaj je storil, ni kazal znakov kesanja. Bil je trezen. Ze prej je večkrat govoril, da mu ni živeti. Terezija se je zadnja leta večkrat predajala alkoholu, zadnja dva meseca pa so jo proti njemu tudi zdravili, ker je bil novorojeni otrok v nevarnosti. V začetku smo ga

ravnal z njo, pa tudi pil je. Janez Rozman, železničar na postaji v Sentlovrencu: »Avgusta sem dobro poznal, saj je bil zaposlen na železnici. Bil je dober delavec in je rad pomagal.«

Terezijina mati z Velikega Vidma: »Že na poročno nočjo je pretepel, potem pa je to nadaljeval 12 let. Ce bi bila se tako slab, tega ne bi smel narediti, otrokom ne bi smel vzeti matere. Ko je prihajal k nam na obisk, se je rad povhalil, koliko pihače nesc.«

Terezijin oče: »Avgustovega očeta povprašajte, on bo

za nekaj dni celo nasilno vzele od nje, ko je prišla do pijače. Ko je bila Terezija trezna, je bila delavna in prizadovna kot malokateter.«

Vsebino in najvišji smisel vajine skupne življenske poti bosta uresničevala sama. Sklenitev zakona vaju pred vsem človeško zavezuje, da bosta izpolnjevala naloge, ki vama jih nalaga narava, vajino najgloblje spoznanje in vajina volja. K temu vaju bodo neprenehoma spodbujala plemenita čustva medsebojnih nagnjenj, posebno ljubezni. — Drug drugemu se bosta iz dna svojega bistva razodevala, medsebojno spoznanje vaju bo plemenitilo in zblizevalo. Tej poti ni kraja. Bodita modra in razsodna. V tem je doma vajina sreča.

Iz knjige: Vajino skupno življenje

Druga sosedka, ki ni hotela najbolje vedeti, saj je vsesko-povedati imena: »Revica je bila, ko se je ubijala s toliko otroci. On je pregrubo

Lojze Košir, Avgustov oče, ni mogel skriti solz v očeh, ko je govoril: »Ceravno je moj sin, moram povedati, da je z ženo in otroki ravnal tako surovo, da ne morem opisati. Lahko bi pripovedoval, kako jo je tepel v poročni noci, kako jo je kasneje pretepel doma in na polju. Ko je ležala v velikih bolečinah, ni dovolil poklicati zdravnika. Začela se je zatekat k alkoholu, on pa je zato z njo ravnal še slabše. Dovolj povem, da je to, da je tih pred zadnjim porodom vrgel s postelje in je morala popolnoma sama rodit na golih tleh v hiši. Bil je že pogojno kaznovan, toda nič ni zaledlo. Ko ga je prijel bes, ni bil pred njim varen nikde, niti lasten otrok. Terezija bi bo-

Avgustov oče Lojze Košir:
»Tako sem ostal čez noč sam pri hiši.«

(Foto: Legan)

je naredila, ko bi ga bila puštela, sicer pa je zdaj ročena vsega.«

Sodbo o zločinu si ustvarite sami!

M. LEGAN

Za naše trojčke

Poročilo o prispevkih, ki smo jih zbrali od izida zadnje številke v soboto do zaključka te številke v tork, bomo objavili skupno s poročilom za ta teden v prihodnji številki.

UREDNIŠTVO
IN UPRAVA
DOLENJSKEGA LISTA

DO 9. JANUARJA 1968:
784 novih!

Ugotovitev, da je praznično vzdusje najbrž zmanjšalo bero novih naročnikov v prazničnem tednu, se je tokrat pojavila kot točna. V zadnjem tednu se nam je pridružilo 210 novih naročnikov! — Vse sodelavce, ki nam tako pridno pomagajo, prosimo: pohitite z večanjem kroga novih naročnikov! Pregled do srednje:

BREZICE:	92
CRNOMELJ:	53
KOČEVJE:	122
KRŠKO:	64
METLIKA:	34
NOVO MESTO	143
RIBNICA:	31
SEVNICA:	71
TREBNJE:	46
Razne pošte:	69
Inozemci:	49

Poziv k vložitvi davčnih prijav

ZA ODMERQ PRISPEVKA IN DAVKA ZA LETO 1967 TER DAVKA IN PRISTOJBIN ZA LETO 1968.

CAS ZA VLOŽITEV PRIJAV JE DO VKLJUCNO
31. JANUARJA 1968.

I. PRISPEVEK IZ DOHODKA IN DAVEK

Davčne prijave za odmero prispevka in davka za leto 1967 morajo vložiti:

- zavezanci prispevka iz osebnega dohodka od samostojnega opravljanja obrtnih in drugih gospodarskih dejavnosti, katerim se odmerajo prispevki in davki po preteklu leta (nepavšalisti);
- zavezanci prispevka iz skupnih dohodkov občanov;
- zavezanci davka od stavb (od dohodkov najemnin lokalov in inventarja).

Davčne prijave je treba vložiti osebno ali po pošti pri upravi za dohodke občinske skupščine, kjer ima davčni zavezanci svoje stalno prebivališče. Predpisane tiskovine za vložitev davčnih napovedi dobijo zavezanci lahko v pisarni uprave za dohodke občinske skupščine.

Na podlagi tega poziva niso dolžni vložiti davčne prijave:

- kmetijska gospodarstva, ki imajo dohodke izključno od kmetijstva;
- zavezanci prispevka iz osebnega dohodka od samostojnega opravljanja obrtnih in drugih gospodarskih dejavnosti ter intelektualnih storitev, katerim se odmerajo prispevki in davki na podlagi letnih pavšalnih osnov ali v letnem pavšalnem znesku.

II. DAVEK IN PRISTOJBINE

Občani, ki imajo določene velike mehanične priprave za kmetijstvo in gozdarsko proizvodnjo, kot so traktorji, veliki mlatilnice in motorne zage, ali imajo posajeno samorodno trto, na katere je predpisani občinski davek, kakor tudi lastniki vprežnih vozil (vozov) so dolžni prijaviti morebitne spremembe lastništva davku oziroma pristojbini zavezanih predmetov.

Prijave oziroma spremembe se lahko vložijo pri upravi za dohodke občinske skupščine ali pri samostojnih krajevnih uradih.

Kdor ne vloži davčne prijave v določenem roku, plača kazenski odstotek predpisane zneske, če pa prijave ne vloži na pismen opomin, pa 10 odstotkov od merjenega zneska.

Kdor doseže dohodke, davku ali pristojbini zavezane predmete utaja oziroma prijavi neresnične podatke z namenom, da bi se izognil plačilu prispevkov, davkov in pristojbin, bo kaznovan z denarno kaznijo, ki je določena za davčno utajo.

Davčne zavezance opozarjam, da rok za vlaganje davčnih prijav ne bo podaljšan.

OBCINSKA SKUPSCINA NOVO MESTO

Jamarjem grozil z lovskim nožem

V Ribnici je vedno več izgrednikov — Nekateri izmed njih so jamarjem skoraj onemogočili delo — Jamarjni dom je priljubljena izletniška točka

V Ribnici so v zadnjem času vedno pogosteje dogajajo neljubi izpadni. Nekateri občani ne znajo prenašati svojih težav, običajno se napijejo in potem z njimi more prijatelje in znance. Pri tem ne izbirajo besed in ljudi žalijo, obrekujejo ali jim celo groze. Takih izgredov je že toliko, da zaslužijo javno grajo. Imena izgrednikov smo danes izpostili, če pa bodo težke izgredne ponavljali, bomo njihova imena objavili.

Zadnji večji izgred se je dogodil lani 26. novembra v jamarjnem domu pri Ribnici. Nekdo je članom in članicam jamarjnega kluba, ki so cistili in urejali jamarjni dom pri Francetovi jami, grozil celo z lovskim nožem, jih obrokol, žalil in grozil, da bo začgal jamarjni dom.

Jamarji so obvestili občinsko skupščino, da je več takih izgrednikov, ki jim groze in onemogočajo delo. (Zal pa izgrednikov niso prijavili mlinčnikom, poravnalnemu svetu ali sodišču.) Jamarji so tudi že razniskali, če ne bi zaslužili izgrednikov svojega kluba celo razpustili.

Vsek izgred je vreden obsochte, saj so jamarji vložili precej truda, da so zgradili prvi v Jugoslaviji svoj dom, ki ni namenjen le njim, ampak je že postal prijetna izletniška točka predvsem za prebivalce Ribnice. Jamarji niso vlagali svojega truda samo za raziskavo jam, ampak tudi v splošno korist, zato ni

lepo, če jih posamezniki blati, napadajo ali jim groze. Vendar pa moramo priznati, da so napadi na jamarje delno opravici. Jamarjni dom je namreč zgrajen na zasebeni parceli.

Zgrajen je bil sporazumno z lastnikom parcele še potem, ko je lastnik obljudil, da jamarji pri delu ne bo oviral. Vendar pa ni razumljivo, za kaj vse do danes zadeva s parcelem ni urejena. Vse kaže, da so bili pri tem nespretni jamarji, i občinska skupščina. Vendar pa smo pred dnevi dobili od predstavnikov občinske skupščine zagotovilo, da bodo zadevo v zvezi z lastništvom parcele v najkrajšem času uredili sporazumno z lastnikom parcele ali pa razčleniti postopek.

FOTOGRAFIJA TEDNA

Kratek rok - pa vendar!

Najvztrajnejši in najprizadevnejši tudi ta teden niso odpovedali, čeprav je bilo dejansko samo en dan časa: naš list je izšel zaradi praznikov in zamude v tiskarni Sele v soboto, v ponedeljek opoldne pa so morale biti konkurenčne fotografije že v uredništvu. Pa vendar nismo ostali brez posnetkov!

Prvo nagrado 10.000 Sdin

samo prisodili Petru Sobaru ml. iz Kočevja (ki je postal tri posnetke) za »PTIČKE POZIMKE«.

Drugo nagrado 5.000 Sdin je dobil Darko Pavlin iz Novega mesta za »SPOPAD SE JE KONCAL«.

Tretjo nagrado 3.000 Sdin pa Polde Miklčič iz Sentjerneja za posnetek »PLEMENSKI ZREBECK«.

Fotografije, ki jih pošiljate, morajo biti narejene vsaj na formatu 13 x 18 cm in morajo imeti primeren podpis s podatki:

- datum posnetka
- kraj posnetka
- kdo in kaj je na sliki
- kako je bila posneta (film, osvetlitveni čas, zaslonka)

Do ponedeljka 15. januarja 1968 je naslednji rok za »Fotografijski tedenski«. Vaši posnetki morajo biti v uredništvu Dolenjskega lista ta dan do 12. ure! Minogo iznajdljivosti in ostro oko vam želi

UREDNISTVO

SRCE NAM LE ENO JE VSEM DODELJENO?

Tovariš profesor, za uvod malce nenavadna »informacija s terena za Vas in Vaše kolege: med ljudmi v nekaterih naših krajih smo slišali pripombe, da »... so zdravnik iz Amerike na ljubljanski kliniki vstavili nekaterim našim bolnikom umetno srce...« — Seveda gre pri vseh takih glasovih za ne-poučenost in napačno prenesene vesti. S tem v zvezi Vas prosimo za pojasnilo: katere bolezni srca in ožilja zavzemajo v svetu čedalje večje število in sa že na prvem mestu med najnevarnejšimi bolezni za človeštvo?

Informacija oz. mišljenje, da je prof. dr. De Bakey s svojo 10-člansko ekipo ob prijeku svojih kirurških posegov na ljubljanski kirurški kliniki nekaterim našim bolnikom vstavili umetno srce, je res nekoliko pretirano: sedmim od njih je izmenjal njegove dele, to je zaklopke, z umetnimi. Pri tem so dobili trije umetno mitralno zaklopke, eden aortno, trije pa kar obe. Osememu bolniku je vsadil umetno trebušno aorto, ker je bila njegova po arteriosklerotičnem procesu zamašena. Srčna in žilna obolenja so danes v svetu v ogromnem porastu. V prvi vrsti pridejo seveda tudi po tev starostna, izravnostna obolenja, ki nastajajo kot posledica arteriosklerotičnih izpreamemb. Življenska doba ljudi se je namreč močno podaljšala, in to je eden izmed glavnih vzrokov vse večjega števila starostnih obolenj. No, tudi moderni življenski tempo, preveliki telesni napori in živčne na petosti, pomanjkanje počitka in nepravilna prehrana doda svoje. Kar pa se tiče obolenja srčnih zaklopk, so najčešča posledica revmatičnih obolenj. V mladosti preboleli akutni sklepni revmatizem zpusca pogosto težke posledice tudi na srcu, pričemer so navadno najmočnejše prizadete ravno srčne zaklopke.

Za grobo orientacijo, kaj te bolezni pomenijo za človeštvo: v ZDA je leta 1963 umrlo nad 700.000 ljudi za bolezni srca, od tega nad 500.000 na posledicah arteriosklerotičnih okvar koronarnih srčnih žil, katerih zamašev privede do srčnega infarkta. Da pomenijo tudi revmatična obolenja srčnih zaklopk velik socialni problem, bo morda najbolje prikazal statistični podatek naših sosedov Italijanov, ki letno izgube okrog 10.000 ljudi samo za posledicami revmatičnega obolenja mitralne zaklopke.

Velja ugotovitev glede naraščanja srčnih obolenj in bolezni ožilja tudi za slovenske in jugoslovenske razmere?

Tudi mi nismo nikakršna izjemna. Po statističnih podatkih Zavoda za zdravstveno

Profesor De Bakey in profesor Košak: zaupen razgovor pri planiranju operativnega programa

Vsem nam je še živo v spominu nedavni obisk svetovno znanega profesora doktorja Michaela Elis De Bakeya z baylorske univerze iz Texasa v ZDA, ki je na ljubljanski kirurški kliniki s svojimi sodelavci opravil 7 operacij na srčnih zaklopkah in eno operacijo na ožilju. Stotisoči naših ljudi so sledili poročilom v dnevnem in drugem tisku o delu in neverjetnih uspehih proslavljenih kardiološke ekipe iz ZDA. Mnogi so gledali tudi prenos operacije srčne zaklopke iz Beograda.

Naprosili smo profesorja dr. Mira Košaka s kirurške klinike v Ljubljani, da bi odgovoril na nekaj vprašanj, ki smo jih zasledili med bralci naših tednikov. Kljub veliki zaposlenosti se je tovariš profesor ljubezno odzval naši prešnji in nam za 60.000 naročnikov treh slovenskih pokrajinских tehnikov odgovoril. Njemu in njegovim sodelavcem se iskreno zahvaljujemo za pozornost in sodelovanje!

varstvo SRS je tudi v naši republiki unirijost za srčni in žilni obolenji deleč na prvem mestu. Na 100.000 prebivalcev umre na mreč na njimi letno povprečno 263 ljudi, kar znaša še enkrat več kot za rakastimi obolenji ali kar desetkrat več kot za tuberkulozo. In še nekoliko finančno: leta 1963 je v naši republiki 11.826 srčnih bolnikov preživel v bolnicah skupno 264.000 dni, kar bi stalo pri današnji ceni oskrbnega dne nad 1,5 milijarde dinarjev. In kje so še stroški njihovega nadaljnjega ambulantnega zdravljenja, hranarjan za čas njihove delanezmožnosti, invalidin in pokojnin, kje izguhe na nacionalnem dohodku zaradi njihovega izpada iz prizvodnega procesa? Mislim, da te številke najbolj živo govore za to, da vlaganje v zdravstvo res ni najbolj nerentabilna stvar, čeprav se finančni efekti njegovega dela pokaže šele na drugih področjih.

Ce je tako, kaj ugotavljate v svoji praksi: ali na-

rašča število takih srčnih obolenj, ki jih sodobna medicinska znanost že lahko ozdravi, pa za to na vaši kliniki še nimate ustrezni delovni pogovorjev, sodobnejše opreme in takim posegom prilagojenih prostorov?

Danes so praktično vse prijete srčne napake z nekaj redkimi izjemami dostopne kirurškemu zdravljenju. Tudi p-idobljene »vare srčnih zaklopk lahko popravimo, in če so te zaklopke preveč uničene, jih lahko zamenjamo z umetnimi. Edini pogoj za to je le še kolikotliko ohranjena srčna mišica, ki ima v sebi se dovolj rezervne sile, da bo po operaciji razbremenjena lahko prevzela svojo normalno funkcijo. Danes se kirurgija z uspehom spušča že tudi na področje koronarnih srčnih žil, katerih zožitev ali zamašitev, ki je običajno arteriosklerotične narave, je vzrok angini pektoris in srčnemu infarktu. Seveda pa je le del teh bolnikov s pridobljenimi srčnimi obolenji potreben operativni zdravljiva — drugim lahko pomagamo z zdravili. O tem odloča kardiolog internist, za operativne indikacije pa se pogovorimo na skupnih posvetih.

Na kirurški kliniki smo kot prvi v naši državi prilegli s srčno in žilno kirurgijo, za kar gre zasluga mojemu pokojnemu šefu in učitelju prof. dr. Božidarju Lavriču. Prva srčna operacija je bila izvršena v Ljubljani že leta 1948, prva sodprtarsčna operacija, pri kateri smo med posegom lahko bolnikovo srce ze popolnoma izključili iz obtoka in sta njegovo delovanje nadome-

Naš obisk na ljubljanski kirurški kliniki pri profesorju dr. Miru Košaku — Naša klinika: »sestrška ustanova« velikega medicinskega centra v Houstonu — Stoletje kirurgije uspešno tekmuje s stoletjem osvajanja vesolja, toda brez pravega, ves svet razumevajočega »ubogega človeškega srca« te tekme ne bomo dobili!

ščali umetno srce in umetna pljuca, pa je bila komaj pet let za prvo tovrstno operacijo v svetu — leta 1958. To prvo umetno srce, ki smo ga uporabljali pri naših prvi odprtih srčnih operacijah, so nam po naših idejnih osnutkih izdelali v ljubljanskem podjetju »Avtoobnovac«, ki opravlja sicer generalna popravila avtomobilskih motorjev. Direktor Lojze Murn, ki je tudi »dolenske gore lista«, in njegov kolektiv sta si s tem pridobili nemirne zasluge za razvoj tovrstne kirurgije na Slovenskem.

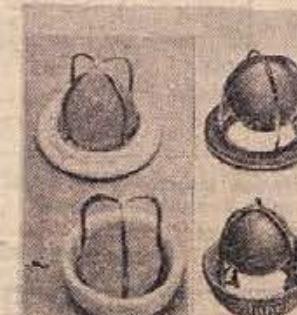
Kirurška klinika v Ljubljani se res ne more kosači z modernimi tovrstnimi ustavnimi po svetu niti po svojih prostorih, niti z opremo in aparaturami. Kljub temu skušamo iti v korak s časom in lahko rečemo, da danes ni operacije, ki je na bi mogli opraviti pri nas. Tudi kar se tiče opreme, se je v zadnjih letih mnogo popravilo in vedno uspelo dobiti kakšno novo aparatu. Pravi delovni pogoji pa bodo seveda še v novi bolnici, kjer bomo imeli poleg moderne opreme in boljših delovnih prostorov tudi dovolj prostora za bolnike, ki morajo sedaj čakati pogosto tudi po več mesecov, da pridejo na vrsto.

Ali je bil za kolektiv vaše klinike obisk znamenitega ameriškega srčnega kirurga predvsem izmenjava delovnih izkušenj in srečanje z eno izmed najspodbujnejših ekip pod vodstvom svetovno znanega zdravnika? Kakšne so praktične in druge koristi od takega obiska in skupnega dela?

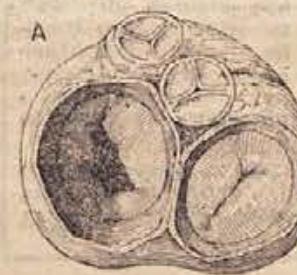
Obisk prof. de Bakeya, ki je danes človek z največjimi izkušnjami na področju srčne in žilne kirurgije na svetu, saj ima za seboj že nad 15.000 tovrstnih posegov, katerih mnogo je uvedel v kirurgijo prav on, je bil ne samo za nas, temveč tudi za razvojni napredki celotne jugoslovanske srčne in žilne kirurgije neprerečljive vrednosti. Več sto strokovnjakov iz cele države je poslušalo njegova in njegovih sodelavcev predavanja o najnovejših dosežkih s tega področja, ilustrirana z zelo nazornimi barvnimi filmi. Celotnemu operativnemu delu so

strokovnjaki lahko sledili s pomočjo direktnega barvnega televizijskega prenosa iz operacijske dvorane v predavalnico kirurške klinike na projekciji v velikosti kino platna, kjer so se videle tudi najmanje podrobnosti vsakega posega. Tisti, ki se s srčno in žilno kirurgijo sami bavijo, so tako dobili novih izkušenj, ostali pa boljši pregled nad tem, kaj se danes dela in kakšni so uspehi te kirurgije, da bodo lahko pravočasno napotili svoje bolnike na zdravljenje.

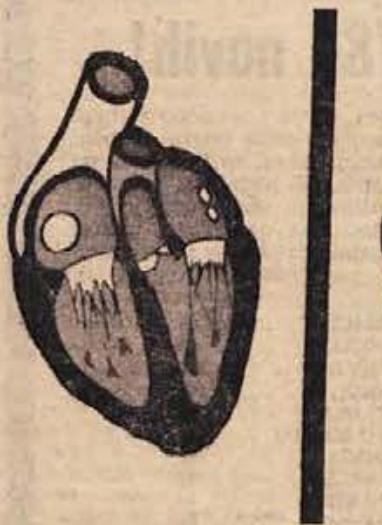
Se poseben ponem pa je imelo srečanje s prof. De Bakeyem in njegovim teamom za naš ljubljanski kardiokirški team. Ceprav smo kot prvi v naši državi prilegli z vstavljanjem umet-

Starove srčne zaklopke: zgornji mitralna, spodaj aorta. Levo na sliki so kroglice v svojem sedišču, desno pa sta »ventila« odprta

Na sliki je prečni presek srca na meji med predvori in prekat. Zgoraj sta vidni žepnati zaklopki velikih srčnih odvodnic, aorte in glavne pljučne arterije. Spodaj sta zaklopki, ki vodita iz predvora v prekate. Medtem ko se desna lepo zapira, leva (mitralna) zaradi boleznske okvare široko zija in pri delovanju srca prepušča kri iz prekata nazaj v predvora.

Shematičen prikaz zelo zahtevnega posega: istočasna zamenjava treh obolelih zaklopk: obeh, ki vodita iz predvora v prekate, in aortne zaklopke. Levo: obolele zaklopke, desno: zamenjava s krogličnimi umetnimi zaklopkami

nih zaklopk je spomladi 1965, je bilo virtuozno delo prof. De Bakeya in članov njegove ekipe za vse nas veliko doživetje. Prvič so imeli vsi člani naše ekipe, od strežnice in bolničarke pa do medicinske sestre in instrumentarke, priliko opazovati, kako poteka priprava, operacija in postoperativna nega srčnega bolnika na najvišjem nivoju in z vso sodobno opremo, katere je prof. De Bakey pripeljal s seboj kar tono in pol. Mi sami pa smo — tako kirurgi kot internisti, kardiologi in rentgenologi — tako ob operacijski misi kot ob bolniški postelji v kasnejših medsebojnih pogovorih pridobili prenekateno dragoceno izkušnjo, ki bo obogatila naše nadaljnje skupno delo. No, in ne nazadnje je imelo korist od tega tudi osem operirancev, ki jim je vrnili zdravje srčni kirurgi sti in na svetu.

Naši stiki s tem niso prenehali. Dve bolnici, ki jim je profesor De Bakey ponudil brezplačno zdravljenje v Houstonu, sta pospremila tja naš pediatrični kardiolog dr. Fettichovo in internist kardiolog dr. Jagodic, ki si bosta tam lahko nabrala novih izkušenj. Trije člani naše kirurške ekipe, instrumentarka, medicinska sestra in ena zdravnica, pa so dobili povabilo, naj pridejo k njim na daljše izpopolnjevanje. Prof. De Bakey, ki se je zelo laskavo izrazil o nivoju jugoslovanske medicine, je v enem svojih pisem ljubljansko kliniko imenoval »sestrško ustanovo« ter na široko odpira svoja vrata kadarkoli in komurkoli od nas.

Dovolite, da se vrнем k osnovni želji oz. namenu našega obiska: ali bi hoteli z besedo in z enostavno skico razložiti na kratko osnovne funkcije srca, pri tem pa še posebej način dela zdrave srčne zaklopke?

Srce je nekakšna mišična črpalka, ki v enakomernem in ritmičnem zaporedju s svojimi utripi potiska krvi po ožilju ter po njej dovaja tlakov in organom za živiljenje potreben kisik in druge hranične snovi, odvaja pa ogljikov dvokis in strupene proizvode celične presnove. Stavljeno je iz starih votil: dveh predvavorov in dveh prekata. Predvora ločijo od prekata listaste zaklopke iz vezivnega tkiva, ki omogočajo med delovanjem srca pod normalnimi pogoji enosmerni pretok krvi. Na izhodu iz obeh prekatorov opravljajo ob izlivu v glavno srčno odvodnico ali aorto ter v glavne pljučne arterije istočasno enosmerni ventilovi žepnate zaklopke. Izrabljena venozna kri doteče iz telesa po obeh glavnih srčnih odvodnicah v desni predvor, iz njega pa skozi trilistasto zaklopko v desn. prekat, ki jo potisne kot glavna črpalka desne srčne polovice skozi desno pljučno dovodnico v drobno pljučno ožilje. Tu se izrabljena venozna kri zavzeti s kisikom in odda odvečni ogljikov dvokis. S kisikom zasilena arterialisirana kri pa se iz pljuč vrača skozi pljučne vene v levo srce, to je skozi lev prekat, ki jo potisne skozi aorto spet nazaj po telesu.

Dvoje src utriplje v tujih prsih

Ko zaključujemo to stran (v torek dopolne), poroča svetovni tisk, da se dr. Philip Blaiberg v Capetownu (Južna Afrika), ki so mu presadili srce drugega človeka, zelo dobro počuti. Ni videti, da bi njegovo telo zavračalo tujike.

Iz Stanforda v Kaliforniji pa poročajo, da je kovinar Mike Casperac, kateremu so preteklo soboto zvečer presadili srce neke gospodinje, v kritičnem stanju. Začel je krvaveti iz želodca, čeprav se je presaditev srca s kiriurške plati tudi pri njem posrečila.

Po uspešno opravljenih 7 srčnih operacijah in eni menjavi trebušne aorte se je prof. De Bakey pred vrnitvijo v domovino fotografiral z vsemi svojimi sodelavci in s člani Ljubljanske kardiokirurške ekipe.

Kaj se dogaja s srcem in s človekom, če mu oblijo srčne zaklopke?

Ce so zaklopke že od rojstva slabo razvite ali pa če jih uniči bolezenski proces, odpove delovanje teh senosuernih ventilkov, ki urejajo normalni krvni obtok v telesu. Ce so zaklopke zožene, potrebuje srce dosti večjo silo, da iztisne potrebno količino krvi. S tem se srčna mišica preutruja, ter končno omaga in odpove. Isto se dogaja, če se bolezensko izpremenjene zaklopke ne zapirajo dovolj dobro: ventili popuščajo in kri uha na nazaj. Zatoj krvi v srcu in pljučih pa ima lahko usoden posledice za ta dva življensko važna organa.

Kako stara je zamisel, da bi človeku pomagali z umetnimi srčnimi zaklopkami? Prosim, povejte še kaj o tem, kako naše telo lahko sprejme vase tuge telo in ga obdrži? Od kdaj pozna medicina uspešne operacije srca in posebej srčnih zaklopk?

Kot kirurgija nasploh, tako je tudi srčna kirurgija priznana z zdravljenjem urgencnih stanj, predvsem poškodb. Priči, ki mu je uspelo po poškodbi zaščiti srce, je bil nemški kirurg Rehn iz Frankfurta leta 1886. Zadri omejenih tehničnih možnosti se je zatem srčna kirurgija le počasi razvijala.

Prvi, ki je pomisil, da bi bilo možno popraviti zoženo mitralno zaklopko, je bil An-

glež Brunton leta 1902. Po več neuspehlih polikusih raznih kirurgov je to uspelo leta 1925, prav tako Angležu Souttarju iz Londona, čigar postopek slepega zaprtega širjenja te zaklopke s prstom brez kontrole očesa se v mnogih primerih uporablja še danes. Prvi, ki je skušal omiliti posledice težke in nepravljive okvare aortne zaklopke z všitjem umetne, pa je bil Hufrnagel leta 1953.

Vendar v tem času srčna kirurgija še niso bila tako razvita, da bi bili mogeli izrezati obolelo zaklopko in umetno všiti v samo srce na njeno mesto. Obolelo zaklopko, ki je prepričala kri nazaj v srce, je pustil na njenem mestu, umetno, ki je bila po svoji zasnovi do neke meje podobna danasnjim kroglečnim zaklopkam, pa je všil izven srca v pravo aorto. Tovrstna kirurgija se je bolj razmehnila še, ko je umetno srce omogočilo operiranje v notranjosti bolnikovega, iz krvnega obtoka začasno izključenega srca. Prve operacije so bile omejene na popravilo ali samo delno zamenjavo bolnikove zaklopke s plastičnimi snovmi. Temu so sledile kompletna zamenjava z zaklopkami iz plastičnih tkiv, ki so skušale po obliki posnemati naravne. Vendar se zaradi utruiljivosti materiala in drugih izprememb, ki so na njih nastopale, niso obnesle. Tudi presajanje človeških ali živalskih zaklopk se doslej ni moglo uveljaviti v večji meri. Oče do danes najbolj uporabljane

umetne srčne zaklopke, ki jo nosi v srcu že več kot 40.000 ljudi, pa je oregonški kirurg prof. Starr. Napravljen je iz takih snovi, ki jih človeški organizem dobro prenaša, in tehnični preizkuši na posebnih napravah, tako imenovanih multiplikatorjih, so pokazali, da je sposobna vzdržati 40-letno delovanje v človeškem telesu.

Kaj lahko poveste o delovni metodi dr. De Bakeya, izvezbanosti njegove ekipe in o doslej dosegem napredku kardiološke kirurgije? Ali so take operacije v svetu danes še redkost?

Kot vidite po pravkar omenjeni stvari, so operacije nikakor niso več redkost, ampak so prav tako kot druge srčne operacije postale rutinski kirurški posegi, ki lahko pomagajo tam, kjer druge pomoči ni. Prof. De Bakey je človek, ki ima danes prav gotovo največje izkušnje na tem področju na svetu. Oprema in uvezbanost njegove ekipe je prav zaradi tega na fantastično višini. In materialna sredstva, ki jih ima na razpolago za znanstveno raziskovalno delo v svojem centru v Houstonu, so znala v poslednjih letih več milijonov dolarjev. To liknega sodelovanju vseh, mogocih strokovnjakov s področja medicine, biologije, fizike in drugih sorodnih vej, zdravnikov, tehnikov in inženirjev, ki skupno delajo na enem problemu tudi po več let, se nisem videl nik

jer na svetu. Prav v tem centru rešujejo tudi prenake probleme vesoljske medicine v zvezi s človekovim osvajanjem vesolja in v okviru vesoljskega programa NASA.

Kakšne so Vaše želje in želje Vaših kolegov glede nadaljnega razvijanja prepotrebnega oddelka za Vaše specializirane posege v novi ljubljanski bolnišnici, kjer bi naši strokovnjaki nadaljevali že začeto delo in ga izpopoljevali v skladu z vsemi zahlevnimi sodobne medicinske znanosti?

Na kirurški kliniki skušamo, kot sem že omenil,

kar najtenejšje slediti razvoju srčne in žilne kirurgije v svetu, saj opravljamo že od leta 1965 tudi pri nas implantacije umetnih srčnih zaklopk in električnih stimulatorjev srčne akcije, tako imenovanih pagemakerjev, poleg drugih rutinskih srčnih operacij, ki smo jih osvajali že dan po operaciji bolničnega smrti. Človeško telo namreč ne prenese tujih in organov ter se proti njim boriti z vsemi razpoložljivimi silami. Medicina danes pozna določena sredstva, s katerimi to obrambne reakcije organizma lahko zavre ali vsaj omili. Tako je doslej uspelo že v več sto primerih v sicer brezupnih slučajih presestiti ledvico s človeka na človeka. Nekaj od teh jih živi že po več let. Vendar je ta vrsta kirurgije se eksperimentalni fazi in bo to tudi ostala, dokler ne bodo rešeni prav ti imunobiološki problemi.

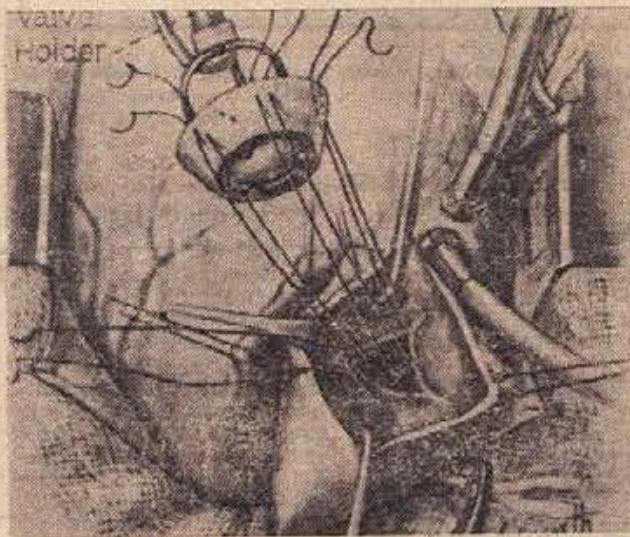
Takrat pa bo nastopil problem: kje dobiti dovolj mladih, zdravih srč, da bi z njimi zamenjali ostarela in od bolezni okvarjena? Prav to je navedlo kardiokirurške teame nekaterih vodilnih svetovnih centrov, da so izbrali drugo pot: izdelavo umetnega miniaturnega inplantabilnega srca, ki bo nekoč v svoji dovršeni obliki na razpolago vsakomur, ki ga bo potreboval, in ob vsakem casu.

Med pionirji te dobe je prav profesor De Bakey, ki mu je z vsajenim umetnim jevom srčnim prekatom, ki je 10 dni podpiral po implantaciji umetne srčne zaklopke oslabelo srce, uspelo rešiti življenje 32-letnega bolnika. Ta umetni srčni prekat je zaenkrat poganjal se kompresor na stisnjeni zrak, ki je bil z njim povezan po tanki, pribl. 10 metrov dolgi cevi. Tako houstonška grupa, kot nekateri drugi večji svetovni medicinski centri intenzivno še nadalje izboljšujejo razne modele umetnih srč ter preučujejo druge, prenosne vire energije, ki bi jih prav tako lahko spravili v bolnikovo telo in ki bi ob izpopoljenih elektronskih kontrolah lahko za stalno nadomestili človeško srce.

Stoletje kirurgije tekmuje s stoletjem osvajanja vesolja in pri tem si tehnik in medicina medsebojno pomagata ter se dopolnjujeta. V znanosti pa ni meja: njen razvoj gre nezadržno naprej k boljšemu in popolnješemu.

Vprašanja: Tone Gošnik

Odgovori: prof. dr. Miro Košak s kirurške klinike v Ljubljani

Shematični prikaz všitja umetne aortne zaklopke. Obolela žepnata zaklopka je izrezana, na robove pa so že nastavljeni trije držalni šivi. Umetno zaklopko drži asistent na posebnem držalu

JOSIP STRIČAR: SODNIKOV

»Jaz bi dejal, gospod okrajni sodnik, da se je treba obrniti na prebivalstvo našega okraja, župani treba, da nam pomorijo, saj to je njihova dolžnost.« »In tudi drugi možje,« pristavi gospod priglednik. »Jaz poznam človeka, ki bi nam lahko največ pomagal, samo ko bi hotel. Znana so mu vsa pota in drugod, časa ima dovolj in prehrisan je tudi dosti za to. Ali mož ima svoje muhe, lepo je treba govoriti z njim in tudi oblubit mu kaj, seveda.«

»Kdo je ta človek?« vpraša radovedno okrajni glavar.

»Neki Seljan, drvar, saj ga morda poznate, gospodi!«

»Kaj bi ga ne poznal, naše Jerice oče!«

»In ravno nočoj je tukaj. Prišel je zopet svojo Jerico gledat; ves zaljubljen in zamaknjen je vanjo.«

»Kaj, ko bi ga kar poklicali, gospoda?«

Nato vstane eden izmed gospodov in gre v veliko sobo po Seljanu.

Čudno se je zdelo Seljanu, kaj mu hoče gospoda, da ga kliče. Nerodno vstane izza mize in čez nekaj časa se prikaže med durmi ter pozdravi družbo:

»Dobar večer, gospoda! Kaj bi mi radi? Brez zamere!«

»Pojetje sem enkrat pit, oče Seljan!« ga poldiže okrajni sodnik ter mu pomoli iz kota čez mizo svoj kozarec. »Saj smo starli znanci.«

Kaj takega se ni bilo Seljanu še nikdar zgodilo, zato ni precej vedeč, da bi bilo prav.

»Vaši Jerici na zdravje!« prigovarja mu starešina.

»Tisto pa, tisto!« zareži se vesel stari drvar in potegne enkrat precej krepko; potem poda kozarec zopet nazaj.

»Sedite malo k nam, oče Seljan!« veli mu okrajni sodnik.

»Tega pa že ne, tega,« brani se pošteni drvar; »človek mora vedeti, kako je kje treba. Vsak po svojem stanu. Pri vojakih sem bil; oče Radecki sam mi je bil nekdaj, ko nas je ogledoval, priznalo na ramo potrkal, ko sem takoj prav korenjaško v vrsti stal, trebuli noter, prsi ven! in grdo sem gledal, da je bilo strah! Videl sem nekaj sveta, kaj bi ne vodil, kako se je vesti z gospodom! Ne, sedem ne, brez zamere; stoje bom poslušal, kaj vas je volja, gospoda.«

»Vi ste pametni mož, oče Seljan,« začne se mu dobrati okrajni sodnik; »sin početen mož, to nam je vsem dobro znano in zato vas tudi čislamo. In ker vas tako čislamo, hočemo se na vas obrniti v neki prav imenitni stvari, da nam pomagate, oče Seljan!«

»Jaz da bi pomagal cesarsko kraljevi gospodski? Menda se norčujete, gospod, brez zamere!«

»Ne, oče Seljan, prav zares govorim; vaše pomoči potrebujemo; ravno vi nam lahko pomagate, nko hočete, kakor morebiti nihče drug tako.«

»Zdaj sem pa res radoveden. Kaj takega, gospod?«

»Gotovo ste že slišali govoriti o nekem Zaplotniku.«

»Tistem, ki kmetom denar dela, kakor se pričoveduje?«

»Prav tistem potepuhu!«

Nato se oglaši bistroumnji gospod davkar, še preden je okrajni sodnik vse povedal, kar je hotel: »Ta Zaplotnik ima gotovo tisto čudodelno korenicino, ki ima neki tako moč, da vsak zapah odskoči, ki se ga človek z njo dotakne.«

»Da bi ga le že skoraj imeli! reče zopet okrajni sodnik: »potem bi me ne skrbelo dalje. Ali kako? Saj smo že steknili vsa kota; iskali smo ga kakor sivanke, vse zastonji! Kaj menite, gospoda?«

Nato se oglaši gospod pristav:

TRIDESET LET S TITOM IN PARTIJO

V tem času praznujemo v Jugoslaviji vsi, ki smo ponosni na uspehe naših borb in dela – teh nas je ogromna večina – trideseto obletnico Titovega neposrednega vodstva partije oziroma Zveze komunistov Jugoslavije. Prav je, da se ob tej svečani priložnosti ozremo vsi skupaj, kakšna je bila ta pot, ki smo jo prehodili, kaj vse smo na njej dosegli, morali premagati, se naučiti. Težko je opisati obdobje tako velike zgodovine; še posebno zato, ker jo je odločilno sooblikovala tako velika osebnost, ki je bila obnovitelj KPJ, organizator in voditelj naše narodnoosvobodilne borbe ter socialistične graditve – tovariš Tito.

Zato je ta obletnica in ta praznik hkrati njegov in vseh nas.

Pomena in vrednosti te obletnice ne bomo prav nič zmanjšali, če ugotovimo, da se s tem dnem in s tem letom, ko je prevzel vodstvo naše partije, borba tovariša Tita za napredno družbeno ureditev, boljše in lepše življenje jugoslovanskih narodov ni šele začela, ampak le intenzivirala. Njegov izvirni politični duh in njegove sposobnosti so s prevzemom vodstva le še pridobile na vplivu in proravnosti.

Vsem nam je znana vzame neposredno vodstvo partije v svoje roke.

Kaj je pomenila vrnitev tovariša Tita v domovino?

Ta vrnitev ni bila pomembna zgolj iz praktičnih razlogov organiziranja politične borbe. V tistih razmerah je pomenila veliko veliko

stven pogoj in osnova večine bleščeci uspehov Titove politike do današnjega dne.

Vrnitev vsaj dela političnega vodstva naše politične avantgarde je bila zato že v tistem času izjemnega političnega in moralnega pomena. Politični in organizacijski uspehi KPJ so postajali po tem obdobju vse večji in številnejši. Med najpomembnejšimi uspehi prvega obdobia Titovega vodstva pa je bila prav gotovo korenita odprava frakcionarstva in drugih nenačelnih in škodljivih notranjih trenj. Zgradili so najnujnejša stališča in ocene metod boja partije, korigirali vrsto napadnih pogledov iz preteklosti (predvsem v pogledu nacionalnega vprašanja itd.). Ureditev notranjih razmer v partiji je imela za posledico ne le onemogočitev policijskih agentov, karieristov in frazerjev, ampak predvsem večjo borbeno in politično usposobljenost komunistov, njihov večji vpliv na delavski razred in druge zatirane sloje takratne družbe.

Na osnovi takih političnih uspehov je tovarišu Titu uspelo leta 1937 pri vodstvu Kominterne v Moskvi doseči, da je lahko oblikoval novo vodstvo KPJ v domovini; diktaturnega sekretarja CK KPJ Gorkida so odstavili, vodstvo partije pa je prevzel tovariš Tito sam.

Sirina konceptov, nedogmatičnost, pa vendar velika zvestoba temeljnim idejam delavskega gibanja, vse to so bile značilnosti novega duha v partiji, ki je spodbujal in privlačeval vedno več sposobnih in predanih ljudi. Politična zrelost, organiziranost in borbenost komunistov je imela za posledico njih vedno večji vpliv na delavski razred in druge zatirane sloje.

Pred viharjem v KPJ ni bilo zatišja

Taka partija je bila še posebno potrebna v tistem času, ko se je krepil fašizem v Evropi in v katerega objem je nezadržno drsela tudi sta-

ra, monarhična Jugoslavija; slabotna navzen in zrahiljana navznoter zaradi neresenega nacionalnega vprašanja in grobega socialnega izrabljana.

Ustanovitev KP Slovenije in Hrvatske (sklep o tem je bil sprejet že leta 1934 na 4. državnih konferenca KPJ v Ljubljani) najboljše ilustrira zrelost in sposobnost za uredništvo novih idej KPJ, njenega novega vodstva, predvsem tovariša Tita.

Organiziranje delavskih stavk; protidraginjskih gibanj delavstva in kmetov; demonstracij delavstva in študentov proti kratenju političnih svoboščin; zbiranja Rdeče pomoči; gibanja za vzpostavitev diplomatskih odnosov s prvo delo socializma – Sovjetsko zvezo; vse to in se nešteto manjših akcij in borb, zvezanih s tveganjem žrtvami in trpljenjem je označevalo obseg in mnogovrstnost dela tega sicer idejno in politično izredno enotnega revolucionarnega gibanja, ki mu je narekovalo obstoječe stanje in razmerje sil v svetu.

Razočaranje se je zaradi ne razumevanja teh političnih dejstev polotilo le redkih posameznikov. Značilno je tudi, da so ta sporazum zelo močno napadali klerikalci, ki so bili tisti čas s simpatijami na strani zahodnih meščanskih demokracij (to jih pa kasneje seveda ni motilo, da so se povezali in podredili nacizmu in fašizmu).

Zmotne so in nerедko celo zlonamerne nekatere današnje razlage, da je zaradi tega pakta takrat nastopila med članstvom in menda še posebej med simpatizerji partije precejšnja idejno-politična zmeda in demoralizacija. Politično izredno razgledani ter v stalnih borbah prekajeni komunisti (kot tudi večina naših delovnih ljudi) so globoko razumeli pomen in pravi značaj tega pakta, katerega sklenitev je narekovala obstoječe stanje in razmerje sil v svetu.

Razočaranje se je zaradi ne razumevanja teh političnih dejstev polotilo le redkih posameznikov. Značilno je tudi, da so ta sporazum zelo močno napadali klerikalci, ki so bili tisti čas s simpatijami na strani zahodnih meščanskih demokracij (to jih pa kasneje seveda ni motilo, da so se povezali in podredili nacizmu in fašizmu).

Kdo je v resnici pripravljil široke napredne plasti za dogodke, ki so bili pred durmi?

Za razumevanje globine in prodornosti političnih očetovskratnih domačih in svetovnih razmer in akcij, ki so jih na tej osnovi začeli, velja omeniti, da so bile po V. državnih konferenca KPJ, ki je bila 1940 v Zagrebu, organizirane pri CK KPJ in pri pokrajinskih centralnih komitejih posebne vojaške komisije. Te so imele naloge ne le krepiti politični vpliv partije v vojaških enotah med

Josip Broz in Moša Pijade v električni centrali kaznilnice v Lepoglavi. Ječ in zapori so bili visoka šola naših vodilnih marksistov in organizatorjev partije

vojaštvom in oficirskim kadrom, ampak tudi boriti se proti petokolonašem ter pravljati vse patriotske sile za primer vojne nevarnosti; le-ta pa je vseboj grozila s strani fašističnih sosedov. Največji pomen te konference pa je v tem, da je ob številni udeležbi najboljših kadrov iz vseh organizacij KP začrtaла jasen in borben političen program ter izvolila vodstvo, ki mu je razumljivo načeloval tovariš Tito.

Obdobje po V. konferenci je bilo v političnem pogledu zelo pestro. Notranje razmere v državi, ki se je vse bolj rahljala in razkrjalala, so prisiljevale buržoazijo stroedinega naroda – Srbije, Hrvatske in Slovenije (posebno prvi dve), da se je med sabo povezovala v strahu pred revolucionarnim pritiskom jugoslovenskih minozic, pa tudi vse bolj drsela v objem fašističnih sil osi.

KPJ se je ostro borila proti taki zunanjopolitični usmeritvi Jugoslavije že od nastopa samega fašizma, organizirala je pomoč republikanski Spaniji (naše demokratične stranke so bile takrat v večini na strani generala Franca) itd.

Se preden je nemški vojaški strel po kapitulaciji zahodnih demokracij v Münchenu pregnali Češkoslovaško, je KPJ pozivala delovne ljudi Jugoslavije, naj podpro njen boj za neodvisnost. Organizirala je široke plasti naprednih ljudi in gibanj v Društvu prijateljev Sovjetske zveze, ki je postal pomemben dejavnik v boju za navezavo diplomatskih stikov s takrat edino delo socializma. Nikar kor namreč ne moremo imeti dejstva, da je v tistem času sam obstoj Sovjetske zveze predstavljal izredno moralno oporo komunistom v vseh deželah sveta, še posebej pa v tistih, kjer je bilo njih delo prepovedano, oni sami pa preganjani.

**March 1941
je zavrelo kakor v vulkanu...**

Resnična moč in vpliv KPJ pod vodstvom tovariša Tita na delovne množice vseh naših narodov in še posebej pravilnost njene politične usmeritve sta se pokazali ob sklenitvi pakta med jugoslovanskim buržoazijo (Cvetkovljevo viado) in fašističnimi silami osi; podpisali so ga 25. marca 1941 na Dunaju. Silovitim demonstracijam, ki so kmalu zatem ogromni večini primerov so dajali osnovni ton in usmeritev komunisti; še več, v ogromni večini primerov so jih oni sami tudi organizirali. Pritisak ogorčenja je bil tako močan, da je prišlo 27. marca do puča ki so ga izvedli zahodno usmerjeni generali. Pučisti so seveda imeli le način pomiriti javno mnenje, z nihanjem med raznimi vojnimi tabori pa obraniti zunanjopolitične posicije.

(Nadaljevanje prihodnjih)

Teatrum mortis humanae

V Dolenjski založbi so napolvali ponatis Valvasorjevega dela Teatrum mortis humanae (Prizorišče človeške smrti). Po besedah M. Rupla je to eno najzanimivejših Valvasorjevih del. Originalni tekst je latinsko-nemški, v verzih, ponazarja pa ga 122 ilustracij, ki so delo Novomeščana Ivana Kocha. Nova izdaja, ki jo za Dolenjsko založbo pripravlja prof. Jože Milinarič, klasični filolog, bo prinesla vse Kochove bakroreze. Nemške verze bodo zamjenjali slovenski. Pred nami bo zaživel predstavni svet slikarja v risarju Ivana Kocha, človeka, ki je delal v Valvasorjevi delavnici in ki so ga kasneje Novomeščani večkrat izvolili za mestnega sodnika.

Odkar se je Dolenjska založba pripojila mariborskemu založniškemu zavodu Obzorja, je znova zaživel. Možnosti so v primerjavi s preteklostjo velike. Novemu mestu se ni pokrenilo ohraniti svoje tiskarske in tako je kot važen pokrajinski center ostal brez takov pomembne dejavnosti. Ceprav sta si sicer Novo mesto in Maribor daleč vsaksebi, se sodelovanjem v založništvu ustvarajo kulturne ve-

zi, ki prav gotovo niso nepomembne. Eden vidnih uspehov tega sodelovanja bo Izdaja Valvasorjevega Prizorišča človeške smrti.

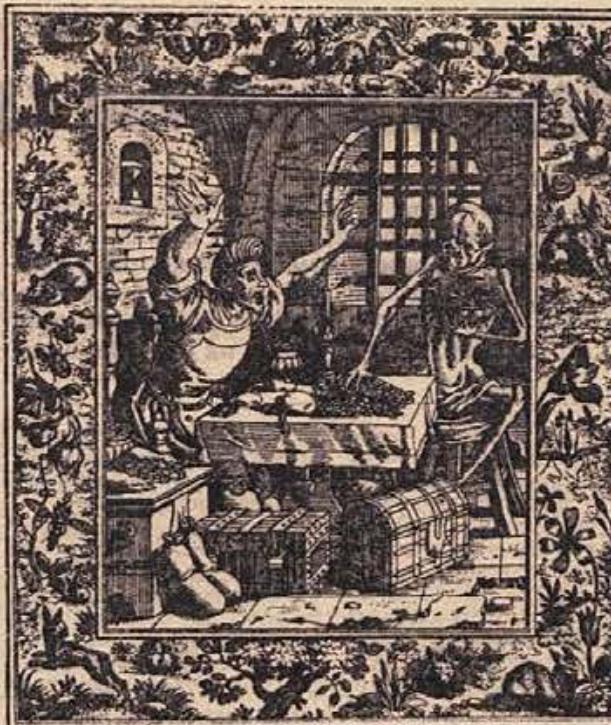
Ne bomo zapisali, da je ponatis starih del v zadnjih letih moda nekaterih založb. Gre za predstavljanje del iz slovenske kulturne preteklosti v času, ko so pogoji ugodnejši, ko je na eni strani vse večje zanimanje zlasti za monografije raznih likovnikov, na drugi strani pa vemo, da so narodi v Evropi to delo že pred leti z uspehom opravili. Nekatera dela iz naše preteklosti so se ohranila le v nekaj izvodih in med njimi je tudi Valvasorjevo Prizorišče človeške smrti. Zanimivost ponatisa tega Valvasorjevega dela torej ne bo majhna. Kochovo delo bo ponovno pred nami, doživljalo bo pretres te občudovanje. Ob slovenskih verzih bomo začutili sedemnajsto stoletje, človekovo preprostost in duhovitost ter tragiko. Prevajalec si prizadeva, da bi v prevodu ohranil staro izražaj.

Knjiga Prizorišče človeške smrti je razdeljena na tri dele: obsegata Mrtaški ples, Različne vrste smrti ter Mukum pogubljenih pa so samostojno delo. Kochovo delo bo v kratki studiji predstavil umetnostni zgodovinar dr. Cevc.

Skratka, obeta se izid bogatega dela. Ponatis Valvasorjevih del bo tokrat že drugi. Tudi prvega je dal Novo mesto. Najpomembnejše delo novomeškega tiskarja Kraja je prav ponatis Valvasorjeve Slave. Novomeška izdaja Valvasorja je bila med drugim razstavljena tudi na pariški svetovni razstavi in je dobila priznanje (glej Bogo Komej, Novomeški tiskarji in njih delo, Dolenjska prosveta 1953, št. 3).

Verzi, ki jih objavljamo ob Kochovem hakorezu, so iz prvega dela Prizorišče človeške smrti, so pa prevod iz nemščine. Verze je poslovenil Anton Sovre, povzemamo pa jih iz Ruplovega Valvasorjevega berila.

PETER BRESCAK

Kume Božo Račič odlikovan

V petek, 29. decembra, je član izvršnega sveta ljudske republike dr. V. Bračič izročil Božu Račiču, zaslужnemu etnografskemu delavcu, red zasluga za narod z zlato zvezdo, s katerim ga je ob njegovi četrdesetletnici odlikoval predsednik republike maršal Tito.

O življenju in delu Božu Račiču smo v našem listu pisali že ob njegovi 70- in 75-letnici, vendar naj vsaj na kratko napisamo nekaj podatkov iz njene biografije.

Račič se je rodil v učiteljski družni na Catežu ob Savi, dovršil učiteljske in niski let učiteljeval na Kalu nad Senjanjem na Dolenjskem in v belokranjskih Adleščih, kjer je v temem stiku s preprostimi ljudmi spoznal bogastvo ljudskega duha in ljudskih rok in se zato ves predel raziskovanju, ohranjevanju in populariziranju teh vrednot. Novo službo ravnatelja Državnega zavoda za žensko domačo obrt v Ljubljani, ki ga je uspešno vodil čez dvajset let, mu je omogočila, da je s številnimi tečaji, predavanji uspešno populariziral umetno ljudsko obrt.

Leta 1946 je bil tov. Božo

Račič upokojen, toda s tem se je njegova dejavnost se bolj razmahnila. Vidimo ga, kako potuje po Beli krajini, Dolenjski in Gorenjski in z novimi razstavnimi tečaji, predavanji, razpravami in članki popularizira domačo ljudsko obrt, pri tem pa se močno prizadela tudi za kvalitetno turistično spominkarstvo, ki je prav v zadnjih letih z dotorom tujih turistov v naše kraje pricelo dobivati vse večji pomen.

Kume Račič — pod tem imenom ga poznamo Belokranjski in Dolenjski — je še vedno neugnano delaven. Zadnja leta zlasti uspešno dela v etnološki sekciji Etnografskega inštituta pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti. Za svoje neutrudno delo je dobil pa vojni več priznanj. Med drugim je bil izvoljen za člane Belokranjskega muzejskega društva, za člena občine Adlešči, prejel Titovo nagrado itd. Z novim odlikovanjem pa je njegovo delo dobilo svoje najviše in dragoceno potrdilo.

Zato pa Še vrsto zdravih let in novih delovnih uspehov, kume Račič!

— ar

O POŽIVLJANJU KULTURNE DEJAVNOSTI NA VASI Amaterstvo ne bo izumrlo,

„poiskati pa mu moramo nove oblike,“ pravi Jože Petančič

21. decembra je Sevnica dobila nov svet občinske Zveze kulturnoprosvetnih organizacij. Novemu predsedniku pedagoškemu svetovalcu Jožetu Petančiču smo zastavili ob tej priložnosti nekaj vprašanj.

»Tovarš predsednik, kar po vrsti tarmamo, da na podlagu pojenju zanimanje za kulturno dejavnost, pri čemer mislimo predvsem na aktivno sodelovanje ljudi. Ko prevezamate to delo, kakšne misli vas pri tem vodijo?«

»Prepričan sem, da amaterstvo ne bo izumrlo, marveč bo počasi dobivalo drugačne, višje oblike. Sedanje težave in navidezna brezigrlednost so samo zunanj izraz prehoda do osvobajanja človeka, ki bo potreboval vse več kulturnega življenja in lastnega ustvarjanja.«

»Prevzemate bero, ki ni zaviranja vredna. Za več krajev v občini je mogoče uporabiti izraz „popolno mravljo.«

Kaj bo svet, ki mu predsedujete, v konkretnih razmerah skušal narediti?«

»Naša glavna naloga bo spodbujati vsakovrstno kulturno dejavnost, pri čemer pa ni tako važno, ali gre prek društav ali drugih nosilcev. Nekdaj smo trdili, da ni kulturno, kar je zunaj društav, zdaj pa se zavedamo, da je kultura vse, kar človeka druži, plemeniti, spodbuja k napredku. Kulturna je tudi kulturni ples mladih, v nekem smislu je tudi sahovska dejavnost kultura. Kulturna ni le stvar društav, zato bomo skušali pritegniti k sodelovanju vse krajevne organizacije. Posamezni programi naj nastajajo iz potreb, skratka:«

graditi je treba od spodaj na vzgor.«

»Kar k obveznosti sodi vprašanje o denarju.«

»Ni vse odvisno od denarja. Za načrtovanje dejavnosti je denar mogoče dobiti. Tudi ni problem publike, če je preditev kvalitetna. Da bi kulturno dejavnost počivili, smo že predlagali ustanovitev sklada za te namene.«

»Ste optimist glede prihodnosti?«

»So razlogi, da je človek optimističen. V Sevnici je začel pred kratkim delovati pevski zbor, ki združuje 45 pevcev, pripravljamo pa tudi godbo na pihala. Delajo tudi nekatera društva. Spoznavamo, da kulturo potrebujemo kot vsakdanji kruh, pa tudi odgovorni v občini so ji zelo naklonjeni. To spodbuja in hrabi.«

M. L.

ski so jih začeli ogovarjati. Padle so kvante in smeh se je tako razširil, da so se obraz zapotili kot ob jedi.

Strgarka je v svojim pripovedovanjem strnila okoli sebe vse polno pogledov, ki se niso mogli odtrgati ne od dedicev ne od nje.

Razkazovala je svoja gnila in pijana usta, da je zasmrdelo iz njih po globoki starosti.

Pripovedovala je o rajniki Pizmovki.

— I kaj, kaj! je ugotavljala ena od babnic. Ugovarjala je bolj iz navade kot zares.

Strgarka je drila z očmi ko reka.

— Me dobi, razvaci usta, tam za tistimi Devovimi njivami, drobno in staro že. Morala jih je imeti že stoto.

Poškillka je nazaj in se stisala. Glave so se zbirale okoli nje kot okoli seska.

— Rečem, Bog daj srečo, teata!

— Kaj? zavpije nazaj in me gleda.

— Sreče, sreče daj Bog, rečem glasno, da bi preslišali mrtvi.

Pa zajamra in nekaj se ji utrije v tistem suhenem zivotu, da me je strah obvisel čez in čez.

— Dekle, mi zaklici, meni je odzvonilo, le glej, da ne bo tebi!

— Zakaj? se prestrašim.

— Zakaj, zakaj, drobi itavo. Zato, a ne! In me pogleda, da me je kar streslo. Nekaj časa lomi usta, potlej pa le prevrne čeznja besedo. Punca, de tih, koliko let imaš?

Povem.

— Oja, zajamra in zadrs, lahka kakor list.

Stopim za njo in poslušam.

— Mene, mene, spravija iz sebe slabotne besede, mene pogledi Oja, me pogleda s strani. Bolje ... leze z glasom, ki sem ga komaj še razumela, da ti jo ptici razkavajo, kot crvi pozro ... Oh, oh!

Zenske so buhnile v rezanje kot nenaden ogenj, ki ga razplameneva preprič. Rezale so se tako telesno, da so moški takoj uganili, o čem so govorile.

In vonj po segretih ženskih telesih je zavaloval do zadnjih klopi.

Pavle Zidar: Oče naš

Mariborska založba OBZORJA je pred kratkim založila knjigo pisatelja Pavla Zidara (s pravim imenom Zdravko Slamnik), ki obravnava povoja leta na Dolenjskem in je nekako nadaljevanje romana Sveti Pavel. Knjiga OCE NAS se je pridružila občinskemu pisateljevemu delu v zadnjih letih, saj je Pavle Zidar doslej napisal že naslednje knjige Kaplje ognjene, Soha z oltarja domovine. S konji in sam. Sveti Pavel, Jem njegovo telo in pijem njegovo kri, in roman Karantanija. Pavle Zidar v svojem najnovjejem delu obravnava dolenskega človeka v letih po zadnji vojni, saj je pisec dolenske kraje dobro spoznal, ko je služboval kot učitelj na Trebelnem, v Mokronogu, Karteljevem, Orehotici in Zagradcu.

Iz nove knjige Pavla Zidara objavljamo krajši odisek iz zadnjega poglavja »O traktorju in zobe«.

Vsega dotikajočega se avemaria je obmolnila, le vederno označje je še bremelo od razjarenega bronja, ko da prihajajo iz dajave roj čebel.

Z vseh strani je začela pritisnati noč. Vroča noč. Vsa zahodna stran je zamirala v težki krvi. Zamolko zarjasto nebo je odmevalo od poslednjega sonca. Le vzhod in jug sta bila mrljške neglbosti in hlad.

Po vasi je lajalo nekaj psov. Zaripli, starčevski glasovi so bili polni lunine krhkosti.

Duh po vnu in sparjeni dejeti je sladko dusil.

Nebesna puščava je bila zelenasta modra. Redke zvezde pa so mezikale kot popki orientalnih barskih plesavik.

Ljudje so se jemali od bliž in od daleč.

To je bilo čudno zbiranje. Nikjer nobenega človeškega glasu. Ne šuma oblek ne otroškega vršča.

Ustavljal in zbirali so se pred napol odprto šolo. Iz pritlične

učilnice, ki je bila še uporabna, se je bliscala močna luč.

Do začetka masovnega sestanka je bilo še nekaj časa.

Nekdo je strgal z združenim plakat, ki je vabil na nočninski sestanek. Papir je zavreščal in zamahedral kot prazna hlačnica.

Z notranjimi krikli zadovoljstva so ljudje pozdravili ta začetek.

Počasi pa so tudi začeli drsati po kamnittem temnom hodniku v učilnico. Posedli po klopih in zakadili iz časopisa zvitne cigarete. Težak, smrdč d'm. podoben ovčjamu dvanaesterščini, ki se zvijal nad glavami in klopmi.

Nekaj mož je zahroplo v kašelj. Kašljali so, ko da se razlamljajo.

Med ženskami v prvih klopih je zadalo vino. Steklencice se ni vidielo, a je šla od ust do ust skrivaj ko poljub. Veselih in živilih pogledov so se jele ženske obrnali nazaj. In mo-

V nedeljo o kulturi

V nedeljo, 14. januarja, bo v Domu kulture v Novem mestu plenum občinske Zveze kulturno-prosvetnih organizacij Slovenije. Na njem bodo obravnavali poročila posameznih sekcij (glasbena, filmska, sekacija za dramatično, knjižničarstvo) ter sprejeti sklep, s katerimi bodo člani občinskega sveta nastopili na občinem zboru, ki bo verjetno že v februarju.

Obnovitvena dela v študijski knjižnici

Obnovitvena dela v Studijski knjižnici Mirana Jarca v Novem mestu so v teku. Do konca januarja bodo dela končana in tako bosta obe knjižnični stavbi povezani, da bosta praktično postala ena stavba. S tem bo delo novomeških bibliotekarjev precej olajšano.

Pionirska knjižnica in otroško varstvo

Pionirske knjižnice se zadnje čase poslužujejo tudi starši. Ceprav se prvi trenutek te trditve zdi nekoliko čudna, pa vendarle drži. Ko starši v mestu nakupujejo in se muže po opravkih, zaupajo svoje malčke novomeški pionirske knjižnici. Tam jim pripravljenci knjižničarji zavrtajo ploščo s pravijo ali pa jim dajo knjige, ki jih otroci prebirajo, dokler so starši v mestu. Zlasti z uvedbo novega delovnega časa postaja pionirska knjižnica pomembna in potrebna ustanova.

Delo novomeške podružnice Slavistične društva

Novomeška podružnica Slavističnega društva Slovenije je imela pred dnevi sestanek, na katerem je prof. Sever počival o občnem zboru Slavističnega društva Slovenije. Ta je bil 17. decembra lani. Na sestanku so se pogovorili o delu novomeške podružnice, o skrbi za jezik ter o občnem zboru Slavističnega društva Slovenije v tem letu.

</div

Predlog odloka o prispevku za uporabo mestnega zemljišča

Občinska skupščina Novo mesto je na svoji seji 8. decembra 1967 sprejela sklep, s katerim je predlog odloka o prispevku za uporabo mestnega zemljišča dala v javno razpravo. O predlogu uvedbe tega prispevka je skupščina po predhodni razpravi na zborih volivcev razpravljala že 31. januarja 1966, vendar je bilo takrat sprejetje odloženo zaradi nekaterih nejasnosti (npr. območja, ki jih je tedaj zakon omejeval na ožje gradbene okoliše).

Prispevek za uporabo mestnega zemljišča pomembni solidarno udeležbo prebivalcev in delovnih organizacij v stroških izgradnje tistih komunalnih objektov, ki vsakodnevno služijo njihovim potrebam. Razen sredstev iz prispevka za uporabo mestnega zemljišča ni drugih možnosti za financiranje izgradnje ali obnove komunalnih objektov skupne uporabe. Sredstva investitorjev se v bodoče za te namene ne bodo mogla uporabljati, sredstva proračunov pa so vedno manjša in že danes ne zadoščajo niti za plačevanje kolektivnih komunalnih storitev in vzdrževanja objektov (postipanje s peskom, pometanje, skropljenje, manjša popravila itd.).

Uvedba prispevka za uporabo mestnega zemljišča pomembni nadaljnje uveljavljanje ekonomskih odnosov na področju komunalnega gospodarstva in izvajanje načel gospodarske reforme na tem področju.

Občani bodo direktno finančirali objekte, ki služijo njihovim vsakodnevnim potrebam, v bodoče na tem področju vse bolj upravljati po načelih samoupravljanja. Ta sistem naj bi deloval tako, da bi s ceno vode, kanalizacije, elektrike, smetarne itd. ustvarjali potrebna sredstva za razširjenje reprodukcije ter tako imenovane individualne komunalne potrošnje. S ceno bencina in cestnih takov naj bi zagotovili sredstva za ceste, ki povezujejo naselja. S prispevki investitorjev bi pokrivali stroške načupov in priprave zemljišča za gradnjo, stroške urbanistične dokumentacije ter stroške komunalnega urejanja neposrednih okolice (pristopne poti, zelene površine ter javna razsvetljiva, ki bo služila samo za potrebe novozgrajenega objekta).

Prispevek za uporabo mestnega zemljišča bi se uporabljal za financiranje kolektivne komunalne potrošnje kamor spadajo objekti in naprave, navedeni v 8. točki predloga odloka.

Podlaga za prispevki: tlorisna površina

Sredstva prispevka za uporabo mestnega zemljišča bodo porabljeni na podlagi programov. Program bo sestavljen na podlagi predlogov in zahtev krajevnih skupnosti, delovnih organizacij, pristojnih občinskih svetov ter drugih predstavnikov javnosti. Po zaključenem javni razpravi bi program sprejela občinska skupščina ki bi po potrebi lahko poverila izvajanje programa tudi ustrezni organizacijski.

Osnova za odmerjanje prispevka predstavlja uporaba tlorisna površina stanovanjskih in poslovnih hiš. Površina zemljišča pa je odločilna za določitev prispevka samo za tisto nezazidano stavbno zemljišče, za katero je sprejet zazidani načrt ali če je zanj izdal pristojni organ lokacijsko dovoljenje.

Vsične prispevke za uporabo mestnega zemljišča se opira predvsem na upoštevanje možnosti obremenitve občinov in delovnih organizacij ter manj na potrebe ter stroške gradenj.

Doklej bi zbirali prispevek?

Program komunalnih del je večleten. Čas realizacije programa bo odvisen od višine sprejetega prispevka. Tako bi v primeru sprejema višine prispevka po prvi varianti izvedli v Novem mestu program v 4 letih, po četrti pa bi ga to potrebovali najmanj 10

let, V obeh primerih je mogoče pospešiti izgradnjo komunalnih objektov z najetjem posojil v breme zbiranja sredstev v kasnejših letih oz. z dodatnimi prispevki neposrednih interesentov. Zato naj bi kot kriterij prioritete gradnje upoštevali morebitna dodatna sredstva, ki bi jih prispevali na naslov: Občinska skupščina, odd. za gospodarske in družbenе dejavnosti Novo mesto, Ljubljanska c. 2, ali pa ustno ob ponedeljkih in petkih v sobi št. 55

ODDELEK ZA GOSPODARSKE IN DRUŽBENE DEJAVNOSTI Obs NOVO MESTO

Vsebina odloka o prispevku za uporabo mestnega zemljišča

1.

S tem odlokom se uvaja obveznost plačevanja prispevka za uporabo mestnega zemljišča (v nadaljnjem besedilu: prispevki) na območju občine Novo mesto.

Za mestno zemljišče se po tem odloku steje zazidano in nezazidano na stavbno zemljišče mnotraj meja, zajeto z urbanističnim osrom za zazidanim načrtom.

2.

Prispevek od nezazidane stavbne zemljišča se dolazi od kvadratnega metra uporabne storitve površine stanovanjskih in poslovnih prostorov.

Prispevek od nezazidane stavbne zemljišča se dolazi od kvadratnega metra uporabne storitve površine stanovanjskih prostorov, ki je po spremenjenem zazidanim načrtu namenjeno za gradnjo osroma za katero je pristojni urbanistični organ izdal lokacijsko dovoljenje.

Za uporabno površino stanovanjskih prostorov se snima površina stanovanjskega prostora, ki je osnova za določitev stanarine.

Za uporabno površino poslovnih prostorov se snima površina poslovnega prostora, ki je osnova za določitev najemnine osroma ki bi bila osnova za določitev najemnine, če bi se ta določila.

Kot poslovne prostore po tem odloku je smatrati prostore, ki služijo za industrijsko, obrtno, trgovsko ali drugo poslovno dejavnost.

3.

Zavezanci za prispevek so:

- metrični stanovanjske pravice stanovanj v družbeni lastini,
- lastniki zasebnih stanovanj in poslovnih prostorov,
- najemniki poslovnih prostorov v družbeni lastini,
- čestni lastniki in metrični pravice uporabe, zakupniki ali izvajalci zemljišč ali stavb na njem.

4.

Prispevek se ne pišejo:

- za zemljišče, ki se uporablja za vojaško nameno (sem ne spadajo stanovanjske zgrade in objekti družbenega standarda, ki so last JA),
- za stavbe in prostore, ki jih uporabljajo verske skupnosti za svojo versko dejavnost in so po zakonu o nacionalizaciji najemnih zgradb in gradbenih zemljišč izvezti od nacionalizacije,
- višina mesečnega prispevka se dolazi od kvadratnega metra:

1. cena	Variant I.	II.	III.	IV.
a) za stanovanjske površine	0,20	0,15	0,10	0,07
b) za poslovne prostore	0,20	0,20	0,15	0,10
c) za nezazidana stavbna zemljišča	0,06	0,06	0,04	0,03

2. cena	Variant I.	II.	III.	IV.
a) za stanovanjske površine	0,20	0,15	0,10	0,07
b) za poslovne prostore	0,20	0,15	0,10	0,07
c) za nezazidana stavbna zemljišča	0,06	0,06	0,04	0,03

Namembnost uporabe prispevka:
Prispevek za uporabo mestnega zemljišča je namenski in se uporablja za obnovno, rekonstrukcijsko in nove gradnje komunalnih objektov, naprav in naprav kollectivne komunalne potrošnje, in sicer za:

8.

Zavezanci za prispevek, ki niso dolžni plačevati na način, določen v prejšnji točki, plačujejo prispevek neposredno na poseben način (varianta na račun komunalnega sklepa).

10.

Pristojna strokovna služba (ali upravni odbor komunalnega sklepa) je dolžna dvakrat letno poročati občinski skupščini o včasih izbranih prispevkov in načinu njihovega trošenja.

Občinska skupščina ali od nje pooblaščeni organ je dolžna o tem javno obveščati občane.

Evidenco in istorjavo plačil vodi organ, pristojen za dohodke.

11.

Pristojna strokovna služba (ali upravni odbor komunalnega sklepa) je dolžna dvakrat letno poročati občinski skupščini o včasih izbranih prispevkov in načinu njihovega trošenja.

Občinska skupščina ali od nje pooblaščeni organ je dolžna o tem javno obveščati občane.

Evidenco in istorjavo plačil vodi organ, pristojen za dohodke.

Program komunalnih del

Približni predračun

I. a) Asfaltiranje in ureditev cest: cesta Novo mesto – Sentjernej do konca naselja Zabja vas, nadaljevanje Trdinove ceste, Ragovska, Majde Šilic, Nad mlini, Gubčeva, Šmehelska cesta, Sokolska ulica, Prešernov trg, Kitričev trg, Muzejska ulica, Dalmatinova, Trubarjeva, Solska, Jerebova, Ulica talcev (z ureditvijo križišča na Cesto herojev oz. na Cankarjevo c.), Cankarjeva, Mestne nijke, Prisojna pot, podaljšek Koščalove ulice, Slakov, med bloki ob Ljubljanski cesti, Kristanova ulica (do otroškega vrta).

Cena 3.160.000 Ndin.

b) Hodniki (pločniki) in avtobusna postajališča: pločniki na kandijskem mostu, ob Zagrebski cesti do IMV, ob Cesti herojev do pokopališča.

Cena 104.000 Ndin.

SKUPAJ 3.800.000 Ndin

Predlog variant prispevka

za uporabo mestnega zemljišča na območju, ki ga zajema urbanistični načrt Novega mesta, in druga naselja mestnega značaja v novomeški občini.

	m ²	Ndin/m ²	1. varianta	Ndin/m ²	2. varianta	Ndin/m ²	3. varianta	Ndin/m ²	4. varianta
Stanovanjske površine	227.500	0,20	45.500	0,15	34.125	0,10	22.750	0,07	15.925
Poslovni prostori	70.500	0,20	14.100	0,15	10.575	0,10	7.050	0,10	7.050
Industrija	135.000	0,06	8.100	0,05	6.750	0,04	5.400	0,02	2.700
Nezazidana stanovanjska površina	110.000	0,06	6.600	0,06	5.500	0,04	4.400	0,02	2.200
Skupaj na leto			891.600		683.400		475.200		334.500
za druga naselja pa – na leto:									
Straza			59.520		46.740		33.960		21.096
Dolenjske Toplice			36.420		28.800		21.168		12.888
Zuberterk			26.400		20.220		14.040		9.552
Sentjernej			36.400		28.620		20.760		13.020

„DOLENJKA“ bo tožila „SOKOLA“

Mostarci tiho tudi po devetem DOLENJKINEM opominu?

Kot nas je v ponedeljek, 8. januarja dopoldne, obvestil direktor DOLENJKE Lojze Urbanč, bo to novomeško trgovsko podjetje tožilo mostarsko podjetje SOKO, ker se ni postavilo sagnopstrežnega paviljona na Cesti herojev v Novem mestu, čeprav je rok potekel že pred dve mesecema.

DOLENJKA bo zahtevala od podjetja SOKO povračilo

»NOVOTEKS« sprejel svoje upokojence

Nekdanji delavci in usluženci NOVOTEKSA smo bili

29. decembra povabljeni na silvestrovjanje v tej tovarni. Najprej smo si ogledali tovarniške prostore in videli marsikaj novega in sodobnega, nato pa smo se zbrali v nedavno zgrajeni dvorani in ob malici obudili spomine na naše delo v NOVOTEKSI. Predstavniki NOVOTEKSA so nas seznanili z napredkom in uspehi tovarne v minulem letu.

Prijetno je bilo srečanje in kramljanje s tovarši, ki so bili upokojeni in metili sklem obratu in s katerimi se poznamo še iz NOV.

Po malici smo dobili darila, nakaš smo imeli na Brezgu skupno kosilo. Za vse kolektivu NOVOTEKSA prisrla hvala! UPOKOJENCI

PLEMENSKI ŽREBEC. Da bi poživila konjerejo na svojem območju je Kmetijska zadruga iz Novega mesta kupila dva madžarska žrebece, ki sta res vredna svojega imena. Žrebec sta pri Francu Lenčiču v Šmalčji vasi pri Sentjerneju, na sliki pa vidite domačega fanta, ki pelje 700-kilskega »Jadranca« čez zasneženo polje pred Sentjernejem. (Foto: Polde Miklíc)

Zaposlovanje pod nadzorstvom

Glavno merilo za zaposlitev: strokovnost in socialno stanje — Podprt predlogi za večjo pomoč brezposelnim

21. decembra 1967 je skupščina komunalne skupnosti za zaposlovanje v Novem mestu sprejela predlog o merilih in postopkih pri zaposlovanju ter spremembah v varstvu brezposelnih. Razpravljala je tudi o poklicnem usmerjanju mladine ter začasnom delovnem in denarnem načrtu.

Kakor so poudarili, pomeni uvedba meril korak naprej, saj bi v prihodnjem pri zaposlovanju upoštevali predvsem strokovnost in sposobnost ter socialno stanje prostila. Stupčina se je zavzela za družbeno nadzorstvo pri zaposlovanju. To nalogu naj bi opravil zavod za zaposlovanje. Da bi to lahko opravil, bilo potrebno povečati prispevek v ta namen. Večje prispevke potrebuje zavod tudi za zdravstveno in denarno pomoč brezposelnim. Clane skupščine so pripomnili, naj bi o teh vprašanjih razpravljali v vseh delovnih organizacijah in se opredeliti za primeren način pri razreševanju problematike zaposlovanja. Pregled brezposelnih bodo prinašale mesečne informacije, ki jih bo zavod začel izdajati na mestu biltena, ki je izhaja na tri mesece.

Nadalje so priporočili pristojnim občinskim svetom, naj razpravijo o poklicnem usmerjanju mladine in vplivajo na šole, da bodo temu vprašanju posvetili večje skrb. Ugotovili so, da delovne organizacije nerado sprejemajo prislice, ki nimajo dovršene osnovne šole, takih pa je več kot 40 odst.

O problemih zaposlovanja so 20. decembra razpravljali tudi na posvetu v Novem mestu.

OBVESTILO

Oddelek za upravo pravne zadeve občinske skupščine Novo mesto obvešča občane občine Novo mesto, da imajo službe:

potna dovoljenja, javni red in mir (orožni listi, strelično, društva, javni shodi itd.), izvrševanje kazni in požarna varnost od 5. januarja 1968 dalje.

svoje poslovne prostore

v zgradbi uprave občinske skupščine Novo mesto — Ljubljanska cesta št. 2 in ne več v zgradbi Uprave javne varnosti Novo mesto, Jerebova št. 1.

Oddelek za upravo pravne zadeve občinske skupščine Novo mesto

stu, ki so ga sklicali občinska konferenca SZDL, občinski sindikalni svet in svet za zdravstvo, socialno varstvo in delo. O stanju v zaposlovanju in možnostih za uspešnejše razreševanje je poročal Andrej Koce z Zavoda za zaposlovanje. Na posvet so povabili tudi predstavnike delovnih organizacij, vendar udeležbe ni bilo.

Alojz Jožet, kadrovik pri SGP PIONIR, je na tem posvetu spregovoril o pomenu

Prvič v novi dvorani

Mladinci in gasilci v Stranški vasi so silvestrovili v novi, lani postavljeni in urejeni dvorani gasilskega doma. Dvorana je tako prestala krst. Poslej bodo imeli v njej kulturne prireditve, včeraj pa jih bo lahko obiskal tudi potujoči kino.

Tudi lani nismo bili pozabljeni

Pti upokojenci z območja novomeškega podjetja za pt promot tudi lani nismo bili pozabljeni. Avgusta smo se z aktivnimi delavci pt srečali na Sremču, ob koncu leta pa smo prejeli čestitki in novoletna darila. Za iskreno gostoljubnost in zanimanje za svoje nekdanje sodelavce so pt upokojenci iskreno zahvaljujemo. Hkrati pa vsem pt delavcem želimo veliko uspehov in sreče v letu 1968.

PTT UPOKOJENCI

Pomoč revnim

Novomeška krajevna skupnost je za novo leto obdarila šest revnih občanov. Poslala jim je manjše denarne podpore.

FINOMEHANIKA

JOZE BIHAR
— tel. št. 21-453

obvešča

cenjene stranke, da je z letom 1968 pričela z novim delovnim časom.

NON-STOP od 7. do 17. ure!

Danes o zaključnem

računu

Danes ob 16. uru bo v dvorani ObSS v Novem mestu dipl. ekonomist Rudi Čajč predaval o presoju zaključnega računa v delovnih organizacijah. Obdelal bo metodološko strukturo bilance, obračuna in poslovnega poročila. Predavanje je pripravil Zavod za izobraževanje kadrov in produktivnost dela v sodelovanju z novomeškim ObSS in slovensko zvezo delovskih univerz, namenjeno pa je predvsem predsednikom organov upravljanja in sindikalnih podružnic.

Spomnili so se jih

Na območju žužemberške krajevne skupnosti je precej bolehnih in ostarelih občanov, potrebnih družbenih pomoči. Nekateri že prejema manjše socialne podpore iz Centra za socialno delo v Novem mestu, več jih pa se ne dobiva družbeno pomoči, čeprav bi jo potrebovali. Med takimi so: hromo dekle, ki že devetnajsto leto ne more nikamor, 14-letno slepo dekle, 10-letna gluhanoma dekle in ostareli mož, ki je ospel za posledicami italijanske internacije. Vodstvo krajevne skupnosti je za novo leto nekatere od omenjenih obiskalo in jim izročilo skromna denarna darila.

M. S.

Tečaj za traktoriste

Kmetijska šola Grm (Novo mesto) bo 1. februarja pričela enomesecno tečaj za tekmovalce, ki že imajo traktorje ali traktorje in druge kmetijske stroje, nameščajo kupiti. Program bo obsegal praktični in teoretični del, po tečaju pa bodo udeleženci opravljali izpit za voznika kategorije »F«. Pisemne prijave je treba poslati v Kmetijsko šolo Grm, Novo mesto, do 20. januarja.

Brv bl jih bližala

Prebivalci Stavče vasi pri Dvoru že več let misljijo na obnovo brv cez »Krko na Brodu. Brv bi jih bližala v vasni na levem bregu, otroci, pismonoče gasilci in drugi pa bi imeli koristno bližnico. V Stavči vasi bi prispevali les, ki bi ga sami posekali, navozili, obdelali in vgradili v brv. Krajevna skupnost naj bi vodila delo, dala denar za razrez lesa, železne spone in zebije. Pri krajevni skupnosti so za takto sodelovanje, se bodo pa še ta mesec pogovorili s prebivalci Stavče vasi. M. S.

»Kje naj vzem za davke?«

S temi besedami so hodi kmetje k meni pretekli teden, ko niso mogli prodati žinje. Zadnje čase so odkupi in semnji res slab. Se naprej morajo rediti živino tudi kmetje, ki imajo pogodbe z zadružno. Glede na to pripominajo: »Ka, pomaže, če bo živila težja, ko pa cena tako naglo pada, da bomo vti na zgubit. Kmetijska zadruga v Novem mestu naj bi kmetom javno pojasnila, zakaj je takol!«

POLDE MIKLIC

Novomeška kronika

■ SKORAJ 61 MILLIJONOV Sdm smo zbrali delavce, uslužbenici, kmetje, obrtniki in delovne organizacije na območju novomeške krajine skupnosti kuni za novo osnovno šolo Samoprispevki, za katerega smo se odločili na zasnvenem referendumu, bodo letos plasčevali tudi upokojenci.

■ NA JUTRINSJEM POSVETOVANJU, ki se bo začelo ob 18. uri v prostorijah ObSS na Društvenem trgu, bodo razpravljali o organi začiljovanja prosvetnih delavcev. Posvetovanje je sklical predsednik odbora sindikata družbenih dejavnosti Jože Blažič.

■ SPET SO NAS PRESENETILI snežni zameti in spet smo pokazali, kako radim: imamo zamudo pri čiščenju pličnikov, parkirališč in drugih prometnih prostorov. Na Glavnem trgu in drugod v mestu je traktor s plaugom še v tork do poldne razviral sneg na parkirališčih. To dopoldne je skupina delavcev podjetja pospešeno odstranjala sneg z Glavnega trga.

■ KO SO PREJNJI TEHEN posprevali novoletne jelke, so ugotovili, da marsikaj manjka. Presekatera barvna žarnica ni zdrala kepe irdega snega ali kamne

IVO PIRKOVIC

balada krakovskih močvirj

Pred nemško oktobrsko ofenzivo 1943 sem v Podturnu naglo pregledal šest zaboljev italijanskega divizijskega arhiva, ki sem ga v dneh italijanske kapitulacije s pomočniki rešil pred že ukazanim požigom. Po zoren sem postal na dvoje italijanskih poročil: da je v septembru 1942 padlo v boju v Zameškem pri Skocjanu enajst banditov, in pa strog zaupen ukaz utalijanskega Enajstega armadnega zbora v Ljubljani vsem podrejenim enotam, naj ne poročajo, da so pobili te in te civiliste, ampak vedno samo, da so ubiti padli kot banditi v bojih. Zaslutil sem, da gre tudi v poročilu iz Zameškega za prikrivanje vojnega zločina. Zato sem po vojni mnogokrat obiskal tiste kraje in zapisoval pripovedovanje domačinov. Tako je nastala presenetljiva »balada«, v kateri sem skrbno tehtal vsako besedo, da ne popačim zgodovinske resnice.

Bil je že velik dan, France Povšič v Čučji mlaki na levem bregu Krke pa ni in hotel vstati. Igral se je z dveletnim sinčkom in enajstmesecno ljubko hčerkico Majdko, ki se je ni mogel negledati. Bil je nekam potrl in zamislen. Zena ga je hodila podit iz postelje, saj je na pragu jeseni na kmetiji iz dneva v dan več dela, go spodar pa kar ni mogel od otrok in se je obotavil kot še nikoli. Ko je nejevoljna gospodinja zopet pogledala skozi vrata, je osupnila: mož je iztegnjen na ležišču zapiral oči in sklepal roke na prsih. Za trenutek je pogledal in dejal:

»Tak bom pa, ko bom mrtev.«

To se je zgodilo v torek, 15. septembra 1942.

France Povšič je bil sploh velik čudak. Bil je Selstri leta oženjen. Leto prej, preden je pripeljal k hiši nevesti, si je iztesal krsto in jo shranil v kleti.

»Najprej si bom naredil dom,« je rekel ljudem, ki so zmagovali z glavami.

»Razbij tegu hudiča ga je sili brahanec.«

»Kako, dom naj si razbijem?« je začuden pogledal sorodnika.

Mlada, nenavadno lepa Smrekarjeva Fani, ki se je primožila k Povšičevim s Stare Bučke, je na vratih v klet na novem domu od groze obstala, ko je zagledala krsto. Vzklilknila je, da ne bo gledala tega v hiši in da ne bo stopila v klet, dokler mož ne spravi grozljive stvari s poti. Gospodar je krsto odvlekel v cebelinjak, se prej pa je legel vanjo in dejal:

»Ravno prav mi bo.«

Povšič se je tisto septembrsko jutro precej pozno lotil sadne sušilnice. Treba jo je bilo podzidati. Za umazano delo si je navlekli umazano srajco, ki so se je še držali krvavi madžeri od klanja domačega bika. Nataknili si je okorne cokle, ki jih je bil odrezal od zavrnjenih škorjiev, in v njih nerodno štokrjal po dvorišču.

Gospodarju je pomagal močan moški pri še ne tridesetih letih. Cene Levičar je bil begunec s Sela pri Rakih, kjer je pustil grunt in vse premoženje v nemških rokah in pribeljal na italijansko stran nove meje. Z ženo, dvema otrokom in rejenko je našel pri Povšičevih gostiljubno streho in pomagal pri hiši. Dve levičarjevi sestri sta bili redovnici.

Na drugem koncu dvorišča je bos fant prebiral slive za sušilnico. Bil je sedemnajst let star gospodarjev nečak Jože Jordan, ki se je z doma v Koprniku prav tako z begom rešil pred Nemci in ostal pri prijaznem stricu v Čučji mlaki. Starši in bratje pa so se bili zatekli k daljnemu sorodniku Ivanu Jordanu, nekdajnemu otoškemu kočijaču, ki se je oženil z grajsko grofijo Floro Margherijevo in na svojem dvorcu obogatel.

Na Povšičevem dvorišču so bili zaverovani vsak v svoje delo, ko so nenadoma vdrli iz vseh koruz proti hiši Italijani. Na dvorišču so z naperjenimi puškami obkotili gospodarja in njegova delavca. Gledali so na hišno stevilko in v neke papirje ter vzklilkali, da morajo dobiti tri ljudi. Pognali so se v hišo, kleti, shrambe in staje. Okoli presenečenih moških, ki se niso smeli ganiti, sta krožila dva vojaka s strojnamicama v rokah. Gospodar se je kakor začaran in brez moči osiral po tuji tolpi, ki mu je kot v ludu uri preplavila dom. Nihče ni nicesar razumere.

Med italijanskimi vojaki je gospodinjava zagledala tri domačine, preoblecene v italijanske uniforme: lemenatarja Janeza Rabzelja iz raških krajev, Alojza Jordana iz Zameškega in Franca Baniča s Hrvaškega broda. Jordan in Banič sta bila gruntarska sinova. Pri Italijanah so se bili naučili nekaj laških besed in jih sedaj ponavljali. Ko pa so mislili, da jih nihče ne sliši, so se pomenkovali po domače. Bogoslovec si je pustil rasti koničasto črno bradičo, da bi bil bolj podoben Italijanom.

Vojaki so končavali preiskavo in se zbirali na dvorišču. Pokradli so vse, kar se je dalo. Gospodinjava je plenilku zadnjem trenutek izpulila prstan. Rešila je tudi usnjice, treh koles ni mogla.

Valvasor o naših trgih in gradovih

RIBNICA

Kam Ribnica spada. Vzrok za nastanek imena. Zribami bogati vodi, pri trgu Ribnici. Kakšen je grad. Na gradu je stara kapela. Kakšen je trg. Cerkev, Nova Štifta imenovana. Kakšna je okolica. Turki so Ribnico večkrat napadli. Z zdravimi očmi se bili slepi Boje se sv. Stafana, Rodna hiša gospodov Ribniških. Ali nam v tem pero g. Schönlebna nasprotuje? Nekdanji lastniki Ribnice. Ribnica je bila nekdaj last tudi nekega vojvode Tecka. Ogenj je po Ribnici hudo gospodaril. Lastnik Ribnice v tem stoletju.

Grad in trg Reiffniz, v kranjskem jeziku Ribnica, spada k Srednji četrti vojvodine Kranjske, leži pa med mestom Ljubljano in Kočevjem, dve milij od zadnjega in šest milj od prevega mesta, zato ima Mercurius prav, ko Ribnico pristeja k Slovenski marki, ker so jo nekdaj v njej stali pristevati.

Kranjsko ime Ribnica, kar pomeni ribištvo, je bilo grad, trgu in gospodstvu sprvo z ribami bogatih vod, ki obilitava Ribnico in napoljujejo prebivalcem mreže z najzajedničnejšimi vrstami najbolj okusnih rib, prav primerna dan. Ti vodi sta: Blistrica, ki teče med trgom in gradom, ter približno četrte ure pod njim steka s silo v neko luknjo v zemlji, in s postrem bogata Ribnica, ki tudi nedaleč od gradu žaliva in namaka ribniške travnike.

Kar zadeva grad, je to sicer velika, toda se po starem nacincu grajenja stavba. Na gradu je kapela sv. Janeza Krstnika, ki je bila posvečena že pred več kakor dvesto leti in na god svetnika zelo slovesno prasno svojega patrona, naslednje nedelje pa slavijo dan posvetitve farne cerkev ali imajo zeznanje, na katero je dolžna priti vsa fara z vsemi podružnicami vred.

Trg sam je precej velik, ima mnogo hiš, vendar je od vseh strani odprt, njeni prebivalci pa hidijo na pol po hrasko obločen. V trgu je tudi farna cerkev, pri kateri ima svoj sedež arhidiakon za Dolenjsko.

Nedaleč od tu stoji cerkev, posvečen Naši ljubi gospod in to cerkev navadno imenujejo Novo Štift, bila pa je sezidana šele pred nekaj leti in k njej okoliški ljudje priznajo vsako leto velika romanja.

Grad in trg ležita sicer na ravneni, vendar je od vseh strani oklepa hribovje. Samo v smere proti Kočevju je med visokimi hribi ravne.

Dedni sovražnik krščanskega imena, dvij sosed, je trg večkrat upeljal, vendar gradu ni mogel nikoli zavzeti, zaradi česar je vselej iz jaza odvlekel mnogo kristjanov s seboj v suženstvo, vse izkopal, nešteto ljudi, s sabjo posekal in v vsem očeta okružnežev – hudiča posnel. Zaradi takih strastnih vdorov in napadov žive na žalost se v založnost spominju ljudi tale leta: leto 1480, julij 1528, leti 1546, 1558, januar in februar 1559 in letu 1564 ter še več drugih, ko so Turki svojo morilsko sabijo strašno vhiteli nad Ribnico in bližnjo okolico.

Baje so se ti barbarski divjaki že večkrat približali temu trgu, toda zadelo jih je slopoča, tako da so Ribnico, čeprav so bili že čisto blizu nje, z zdravimi očmi spregledali, kar so trčali pripisovali začet sv. Stefana, papaze in mučenca. Da, ko so nekoč z rošarskimi očmi hiteli nad trg, pa se jim je medtem njih očom pokazala cerkev, so jo pobrisali nazaj z izgovorom, češ da so se zbalil svetnik, ki v trgu prebival.

Ribniško gospodstvo je bilo nekdaj rodna hiša gospodov Ribniških, in poslednji,

30. nov. 1967: 2000 Metličanov

Mesedno statistično poročilo maticnega uradu v Metliki je pokazalo, da je bilo 30. novembra lani v Metliki registrirano 2000 prebivalcev.

Glede na to majhno, a za mesto vendar pomembno število, je občinska skupščina Metlika sklenila, da dvatisočega prebivalstva svojega mesta nagradi z darilom in hranilno knjižnico, na katero je vložilo 50.000 Sdln.

Ko smo se na matičnem uradu pri tov. Nežki Travnkarjevi pozornili, kdo naj bil ta srečen, smo videli, da je dvatisoča prebivalca Metlike Silva Veselj, hči Marije in Antona Veselj, gostinskega poslovnika iz Metlike.

Majdi družini, zlasti dvatisoči prebivalci Metlike, najboljše želite vseh meščanov!

Ko se je tako Metlika v zadnjih letih s svojimi prebivalci razmeroma hitro dvignila do stevilke 2000, je zanimalo, če pogledamo, kako je prebivalstvo Metlike narascalo oz. upadal v zadnjih sto letih.

Iz leta 1869 imamo prvi točni popis prebivalstva. Takrat je Metlika štela 1163 prebivalcev. Konec naslednjega desetletja, to je v enajstih letih, je Metlika narasla za nadaljnje 76 ljudi. Zamislimo kar število o gibanju prebivalstva v zadnjih letih. Metlika je imela leta

1962: 1530 prebivalcev
1963: 1580 prebivalcev
1964: 1682 prebivalcev
1965: 1769 prebivalcev
1966: 1890 prebivalcev
1967: 2018 prebivalcev

Torej je mesto v zadnjih petih letih naraslo skoraj za 500 prebivalcev.

Do kam bo šel razvoj, je prezgodaj ugibati. Mlada industrija je dalo zaposlitve mladim ljudem, da jim na trebuhi načeljajo odprto njihovo lepo mesto in pokrajino domačim v tujem turizmu. Pogoj so, da niso več vromimo, da bo na njih zraslo tudi vse drugo.

Vinske znamenitosti in prirodne lepoty, kamor štejemo se veda silikovita trija, streljne in brezove gaje, toplo Koipo, lov in ribolov, dobre ceste itd., prekysem pa znamo gostoljubnost Metličanov, najše bolj na stičaji odprto njihovo lepo mesto in pokrajino domačim v tujem turizmu. Pogoj so, da niso več vromimo, da bo na njih zraslo tudi vse drugo.

Metlika se razrašča v prikupno mesto, Kulturnogospodarskih znamenitosti in prirodne lepoty, kamor štejemo se veda silikovita trija, streljne in brezove gaje, toplo Koipo, lov in ribolov, dobre ceste itd., prekysem pa znamo gostoljubnost Metličanov, najše bolj na stičaji odprto njihovo lepo mesto in pokrajino domačim v tujem turizmu. Pogoj so, da niso več vromimo, da bo na njih zraslo tudi vse drugo.

njen 76 ljudi. Zamislimo je popis mesta in mestne zgradovine, ki ga je sestavljal v leta 1885 izdal novomeški pater Florentij Hrovat. Ta pravi, da po Stevilenjih iz dne 31. decembra 1880 steje Metlika 1244 prebivalcev, ki se žive največ ob vinorodni in poljedelstvu. Obričnikov in rokodelcev je malo. Hišice so videti dojedno lepe in snažne in prizadane.

Metlika je konec leta 1890

dosegla 1318 prebivalcev, nato pa je zaradi vse večjega izseljevanja, pritočilo število padatih in je v letu 1931, ko je v sestavu že vladala splošna gospodarska kriza, padlo na 1167 prebivalcev. Tako je Metlika takrat imela celo enega prebivalca manj kot pa leta 1869. Za ves ta čas je za mesto znatno močno izseljevanje in zato tudi stagniranje prebivalstva.

Po zadnjem vojni se je število Metličanov leta 1948 dvignilo

ki sem ga po dolgem iskanju mogel odkriti, gospoda Janeza Ribniškega, namesto, da je še leta 1524 živel na Kranjskem. Sicer pa najdemo v različnih starih pisanih dokumentih tudi gospode Ribniške, ki so na Kranjskem živel pred štiristo leti in vselej mogeli dognati, kateri izmed njih so bili prav posnetki ribniškega gradu in trga. Znameniti doktor Schönleben nam hoče v tem sicer oprekati, ko pravi: »Ni kolik ni živel kak grof Ribniški, ki bi silo takoj imel, ampak so v tem času imeli v posesti Ribnico gospodje iz Loke.« Torej je kriv prepisovalec, ki je v načinu imenovanja štiristo let pozneje posnetki ribniškega gradu in trga. Znameniti doktor Schönleben nam hoče v tem sicer oprekati, ko pravi: »Ni kolik ni živel kak grof Ribniški, ki bi silo takoj imel, ampak so v tem času imeli v posesti Ribnico gospodje iz Loke.« Torej je kriv prepisovalec, ki je v načinu imenovanja štiristo let pozneje posnetki ribniškega gradu in trga. Znameniti doktor Schönleben nam hoče v tem sicer oprekati, ko pravi: »Ni kolik ni živel kak grof Ribniški, ki bi silo takoj imel, ampak so v tem času imeli v posesti Ribnico gospodje iz Loke.« Torej je kriv prepisovalec, ki je v načinu imenovanja štiristo let pozneje posnetki ribniškega gradu in trga. Znameniti doktor Schönleben nam hoče v tem sicer oprekati, ko pravi: »Ni kolik ni živel kak grof Ribniški, ki bi silo takoj imel, ampak so v tem času imeli v posesti Ribnico gospodje iz Loke.« Torej je kriv prepisovalec, ki je v načinu imenovanja štiristo let pozneje posnetki ribniškega gradu in trga. Znameniti doktor Schönleben nam hoče v tem sicer oprekati, ko pravi: »Ni kolik ni živel kak grof Ribniški, ki bi silo takoj imel, ampak so v tem času imeli v posesti Ribnico gospodje iz Loke.« Torej je kriv prepisovalec, ki je v načinu imenovanja štiristo let pozneje posnetki ribniškega gradu in trga. Znameniti doktor Schönleben nam hoče v tem sicer oprekati, ko pravi: »Ni kolik ni živel kak grof Ribniški, ki bi silo takoj imel, ampak so v tem času imeli v posesti Ribnico gospodje iz Loke.« Torej je kriv prepisovalec, ki je v načinu imenovanja štiristo let pozneje posnetki ribniškega gradu in trga. Znameniti doktor Schönleben nam hoče v tem sicer oprekati, ko pravi: »Ni kolik ni živel kak grof Ribniški, ki bi silo takoj imel, ampak so v tem času imeli v posesti Ribnico gospodje iz Loke.« Torej je kriv prepisovalec, ki je v načinu imenovanja štiristo let pozneje posnetki ribniškega gradu in trga. Znameniti doktor Schönleben nam hoče v tem sicer oprekati, ko pravi: »Ni kolik ni živel kak grof Ribniški, ki bi silo takoj imel, ampak so v tem času imeli v posesti Ribnico gospodje iz Loke.« Torej je kriv prepisovalec, ki je v načinu imenovanja štiristo let pozneje posnetki ribniškega gradu in trga. Znameniti doktor Schönleben nam hoče v tem sicer oprekati, ko pravi: »Ni kolik ni živel kak grof Ribniški, ki bi silo takoj imel, ampak so v tem času imeli v posesti Ribnico gospodje iz Loke.« Torej je kriv prepisovalec, ki je v načinu imenovanja štiristo let pozneje posnetki ribniškega gradu in trga. Znameniti doktor Schönleben nam hoče v tem sicer oprekati, ko pravi: »Ni kolik ni živel kak grof Ribniški, ki bi silo takoj imel, ampak so v tem času imeli v posesti Ribnico gospodje iz Loke.« Torej je kriv prepisovalec, ki je v načinu imenovanja štiristo let pozneje posnetki ribniškega gradu in trga. Znameniti doktor Schönleben nam hoče v tem sicer oprekati, ko pravi: »Ni kolik ni živel kak grof Ribniški, ki bi silo takoj imel, ampak so v tem času imeli v posesti Ribnico gospodje iz Loke.« Torej je kriv prepisovalec, ki je v načinu imenovanja štiristo let pozneje posnetki ribniškega gradu in trga. Znameniti doktor Schönleben nam hoče v tem sicer oprekati, ko pravi: »Ni kolik ni živel kak grof Ribniški, ki bi silo takoj imel, ampak so v tem času imeli v posesti Ribnico gospodje iz Loke.« Torej je kriv prepisovalec, ki je v načinu imenovanja štiristo let pozneje posnetki ribniškega gradu in trga. Znameniti doktor Schönleben nam hoče v tem sicer oprekati, ko pravi: »Ni kolik ni živel kak grof Ribniški, ki bi silo takoj imel, ampak so v tem času imeli v posesti Ribnico gospodje iz Loke.« Torej je kriv prepisovalec, ki je v načinu imenovanja štiristo let pozneje posnetki ribniškega gradu in trga. Znameniti doktor Schönleben nam hoče v tem sicer oprekati, ko pravi: »Ni kolik ni živel kak grof Ribniški, ki bi silo takoj imel, ampak so v tem času imeli v posesti Ribnico gospodje iz Loke.« Torej je kriv prepisovalec, ki je v načinu imenovanja štiristo let pozneje posnetki ribniškega gradu in trga. Znameniti doktor Schönleben nam hoče v tem sicer oprekati, ko pravi: »Ni kolik ni živel kak grof Ribniški, ki bi silo takoj imel, ampak so v tem času imeli v posesti Ribnico gospodje iz Loke.« Torej je kriv prepisovalec, ki je v načinu imenovanja štiristo let pozneje posnetki ribniškega gradu in trga. Znameniti doktor Schönleben nam hoče v tem sicer oprekati, ko pravi: »Ni kolik ni živel kak grof Ribniški, ki bi silo takoj imel, ampak so v tem času imeli v posesti Ribnico gospodje iz Loke.« Torej je kriv prepisovalec, ki je v načinu imenovanja štiristo let pozneje posnetki ribniškega gradu in trga. Znameniti doktor Schönleben nam hoče v tem sicer oprekati, ko pravi: »Ni kolik ni živel kak grof Ribniški, ki bi silo takoj imel, ampak so v tem času imeli v posesti Ribnico gospodje iz Loke.« Torej je kriv prepisovalec, ki je v načinu imenovanja štiristo let pozneje posnetki ribniškega gradu in trga. Znameniti doktor Schönleben nam hoče v tem sicer oprekati, ko pravi: »Ni kolik ni živel kak grof Ribniški, ki bi silo takoj imel, ampak so v tem času imeli v posesti Ribnico gospodje iz Loke.« Torej je kriv prepisovalec, ki je v načinu imenovanja štiristo let pozneje posnetki ribniškega gradu in trga. Znameniti doktor Schönleben nam hoče v tem sicer oprekati, ko pravi: »Ni kolik ni živel kak grof Ribniški, ki bi silo takoj imel, ampak so v tem času imeli v posesti Ribnico gospodje iz Loke.« Torej je kriv prepisovalec, ki je v načinu imenovanja štiristo let pozneje posnetki ribniškega gradu in trga. Znameniti doktor Schönleben nam hoče v tem sicer oprekati, ko pravi: »Ni kolik ni živel kak grof Ribniški, ki bi silo takoj imel, ampak so v tem času imeli v posesti Ribnico gospodje iz Loke.« Torej je kriv prepisovalec, ki je v načinu imenovanja štiristo let pozneje posnetki ribniškega gradu in trga. Znameniti doktor Schönleben nam hoče v tem sicer oprekati, ko pravi: »Ni kolik ni živel kak grof Ribniški, ki bi silo takoj imel, ampak so v tem času imeli v posesti Ribnico gospodje iz Loke.« Torej je kriv prepisovalec, ki je v načinu imenovanja štiristo let pozneje posnetki ribniškega gradu in trga. Znameniti doktor Schönleben nam hoče v tem sicer oprekati, ko pravi: »Ni kolik ni živel kak grof Ribniški, ki bi silo takoj imel, ampak so v tem času imeli v posesti Ribnico gospodje iz Loke.« Torej je kriv prepisovalec, ki je v načinu imenovanja štiristo let pozneje posnetki ribniškega gradu in trga. Znameniti doktor Schönleben nam hoče v tem sicer oprekati, ko pravi: »Ni kolik ni živel kak grof Ribniški, ki bi silo takoj imel, ampak so v tem času imeli v posesti Ribnico gospodje iz Loke.« Torej je kriv prepisovalec, ki je v načinu imenovanja štiristo let pozneje posnetki ribniškega gradu in trga. Znameniti doktor Schönleben nam hoče v tem sicer oprekati, ko pravi: »Ni kolik ni živel kak grof Ribniški, ki bi silo takoj imel, ampak so v tem času imeli v posesti Ribnico gospodje iz Loke.« Torej je kriv prepisovalec, ki je v načinu imenovanja štiristo let pozneje posnetki ribniškega gradu in trga. Znameniti doktor Schönleben nam hoče v tem sicer oprekati, ko pravi: »Ni kolik ni živel kak grof Ribniški, ki bi silo takoj imel, ampak so v tem času imeli v posesti Ribnico gospodje iz Loke.« Torej je kriv prepisovalec, ki je v načinu imenovanja štiristo let pozneje posnetki ribniškega gradu in trga. Znameniti doktor Schönleben nam hoče v tem sicer oprekati, ko pravi: »Ni kolik ni živel kak grof Ribniški, ki bi silo takoj imel, ampak so v tem času imeli v posesti Ribnico gospodje iz Loke.« Torej je kriv prepisovalec, ki je v načinu imenovanja štiristo let pozneje posnetki ribniškega gradu in trga. Znameniti doktor Schönleben nam hoče v tem sicer oprekati, ko pravi: »Ni kolik ni živel kak grof Ribniški, ki bi silo takoj imel, ampak so v tem času imeli v posesti Ribnico gospodje iz Loke.« Torej je kriv prepisovalec, ki je v načinu imenovanja štiristo let pozneje posnetki ribniškega gradu in trga. Znameniti doktor Schönleben nam hoče v tem sicer oprekati, ko pravi: »Ni kolik ni živel kak grof Ribniški, ki bi silo takoj imel, ampak so v tem času imeli v posesti Ribnico gospodje iz Loke.« Torej je kriv prepisovalec, ki je v načinu imenovanja štiristo let pozneje posnetki ribniškega gradu in trga. Znameniti doktor Schönleben nam hoče v tem sicer oprekati, ko pravi: »Ni kolik ni živel kak grof Ribniški, ki bi silo takoj imel, ampak so v tem času imeli v posesti Ribnico gospodje iz Loke.« Torej je kriv prepisovalec, ki je v načinu imenovanja štiristo let pozneje posnetki ribniškega gradu in trga. Znameniti doktor Schönleben nam hoče v tem sicer oprekati, ko pravi: »Ni kolik ni živel kak grof Ribniški, ki bi silo takoj imel, ampak so v tem času imeli v posesti Ribnico gospodje iz Loke.« Torej je kriv prepisovalec, ki je v načinu imenovanja štiristo let pozneje posnetki ribniškega gradu in trga. Znameniti doktor Schönleben nam hoče v tem sicer oprekati, ko pravi: »Ni kolik ni živel kak grof Ribniški, ki bi silo takoj imel, ampak so v tem času imeli v posesti Ribnico gospodje iz Loke.« Torej je kriv prepisovalec, ki je v načinu imenovanja štiristo let pozneje posnetki ribniškega gradu in trga. Znameniti doktor Schönleben nam hoče v tem sicer oprekati, ko pravi: »Ni kolik ni živel kak grof Ribniški, ki bi silo takoj imel, ampak so v tem času imeli v posesti Ribnico gospodje iz Loke.« Torej je kriv prepisovalec, ki je v načinu imenovanja štiristo let pozneje posnetki ribniškega gradu in trga. Znameniti doktor Schönleben nam hoče v tem sicer oprekati, ko pravi: »Ni kolik ni živel kak grof Ribniški, ki bi silo takoj imel, ampak so v tem času imeli v posesti Ribnico gospodje iz Loke.« Torej je kriv prepisovalec, ki je v načinu imenovanja štiristo let pozneje posnetki ribniškega gradu in trga. Znameniti doktor Schönleben nam hoče v tem sicer oprekati, ko pravi: »Ni kolik ni živel kak grof Ribniški, ki bi silo takoj imel, ampak so v tem času imeli v posesti Ribnico gospodje iz Loke.« Torej

Borci tudi zdaj sredi dogajanja

Po vseh krajinskih organizacijah so v teku občnega zbori Združenih borcev. Zbore so uspešno končali v Cerknici, Dobovi, Kapelah in Globokem, v Brežicah in Krški vasi ter Pečicah. Na vseh zborih so poudarjali tole glavno misel: Zveza borcov je družbeno-politična organizacija, zato se morajo borci zanimali za vse dogajanja. Vključevati se morajo v vse oblike družbenega življenja in samoupravna telesa ter delati v njih. Tokrat se razprave osredotočajo predvsem na vsebinska vprašanja, manj pa se vrtijo okoli priznavalnih in drugih oblikah pomoči borcem.

V.P.

V Pečicah spet zahteva po šoli

V šolskem letu 1964/65 so osnovno šolo v Pečicah zaprli in od takrat se otroci vozijo k pouku na popolno osemtletje v Artiče. Učencev je na tej šoli malo in pouk bi bil zelo drag, razen tega pa bi se moral odvijati v kombiniranih razredih. Občina s tega območja se nikakor ne morejo sprizgniti s tem, da se otroci vozijo drugam. Osnovna šola jim je pomembna prej tudi kulturno središče, okrog katerega so razvijali kulturno in politično dejavnost. Na zboru občanov so domačini ponovno zahtevali uvedbo pouka v nizjih razredih. Pripravljeni so prispetati za kurjavo, če bi zapuščena šola iz avstro-ogrskih časov spet oziveva.

«Minila so desetletja in nekdanja želja po strniti zemljišč je v Krški vasi znova oživelja,» pripoveduje Ivan Dvornik. Kot predsednik SZDL v vasi in kot član sveta krajevne skupnosti podpira težje sovaščanov in upa, da na uresničitev ne bo treba dolgo čakati.

(Foto: J. Teppey.)

Kmetje v Krški vasi imajo zelo razdrobljena posestva: po deset in tudi dvajset parcel sodi k nekaterim hišam. To je spodbudilo Ivana Dvornika, da je na zboru volivcev predlagal komasacijo zemljišč.

Ko sem ga pred dnevi obiskala, je povedal, da so na to mislili že pred vojno. Zamisel so v Cerknici lepo izpeljali, v Krški vasi pa ni prišlo do sporazuma.

«Ali se vaščani zdaj navdušujejo za vas predlog?» me je zanimalo.

«Ko sem vprašal za mnenje nekaterje večje kmete, so se vsi strinjali s tem. To je razumljivo, saj strojna obdelava na majhnih in raztresenih parcelah sploh ne pride v pogled. So nijve, ki merijo kmaj nekaj brazd. Pa tudi sicer nam take parcele jemijo veliko časa in truda. Od daljene so in raztresene datec naokoli, in se neprestano moramo pozititi, da pri oranju ali navazjanju ne delamo škode sosedu.»

«Koliko parcel imate vi?»

«Orne zemlje imam nekaj več kot dva hektara, razdrobljena pa je na osem parcel.»

«Kdaj menite, da boste lahko uresničili načrte za komisijo?»

«Upam, da nam bo to kmalu uspelo. Čez zimo bomo poskušali dobiti strokovnjake.

NOVO V BREŽICAH

■ ZA ZAPOSLENE V PODJETJU AGRARIA IN AGROSERVISU v delavske univerzi minuli teden organizirala prvo predavanje o ciljnih začetkih. Uvodni temi sta podala Simo Aleksić in podpolkovnik Stjepan Senković. Program je prej obesken in ga bodo nadaljevali.

■ TA TESEN BODO MANJAK TIRGOVINE, kot sta BOROVO in OBRTNIK, imela ustavnou občni zbor sindikalne organizacije. Do sedaj te niso imeli sindikalnih podružnic. Svojo podružnico bodo ustavili tudi na veterinarski postaji. Članji tega kolektiva so bili doslej priključeni sindikatu pri občinski upravi.

■ NA CRPALNI POSTAJI PETROL v Brežicah med novoletošnimi prazniki ni bilo prehudega navisa za pogonsko gorivo, pač pa je

ORNA ZEMLJA JE RAZTRESENA PO STEVILNIH PARCELAH
V Krški vasi za strnitev posestev

Vaščani predlagajo, da bi zemljišča čimprej združili in jih čez zimo že premerili — Pričakujejo pomoč občinske skupščine

ka, da bo vse premeril. Zasnemo se tudi na pomoč občine. Zagotovila smo dobili na zadnjem zboru. Tedaj smo Krškoščani omenili tudi željo po združevanju kmetov. Radi bi učinkovitejšo obliko povezave, tako, ki nam bo zagotovila prodajo pridelkov. Zdaj je posamezno težko nastopati, na kmetijstvu zadružuje se pudi na tudi ne moremo dovolj trdno nasloniti. Ta ima svojo pot.»

«Kako dela vasa krajevna skupnost?»

«Dohodka nima, dejo pa kljub temu ne počiva. V letu 1967 nismo od občine ničesar

dobili. Na novo leto 1968 smo uredili javno razsvetljavo. Vsaka hiša je prispevala po 8.000 Sdin. Pri vaščanih in organizacijah smo zbrali 1.200.000 Sdin. V vasi je zasvetilo 12 živoresbrnih svetilk.

V Krški vasi so ljudje prizadetni, le bolj tisti so. Okrog spomenika padlim postavljamo robnike. Prostovojci pridejo na delo vsako nedeljo. Ko bo vreme lepše, bomo delo spet nadaljevali. Letos smo mišljali bi radi prostor ob spomeniku še asfaltirati, je dejal tovarš Dvornik, ki zelo pridno dela v svetu krajevne skupnosti.

J. TEPPEY

RAZGOVOR Z VODJEM POSLOVALNICE »SAP« V BREŽICAH

„Pred tujim pragom je lahko pometati“

Zasebne sobe so v sezoni zasedene, a tega ničesar ne sporoči recepciji službi — V mestu ni gostinskega lokala, ki bi zadovoljil turiste — Nekatera gostišča pretirano začunavajo tujim gostom

«Tov. Kneževičeva, na posvetu o turizmu in gostinstvu je bilo izrečenih več pripombe na račun izletov v tujino in recepcijalne službe vaše posvetovalnice. Kaj menite o tem?»

«Očitek, da prirejam predvsem izlete v tujino, ni upravičen Predlanskim smo imeli le 23 izletov v zamejstvo in 560 izletov po domovini, od tega 90 na območje naše in sosednje občine. Lani pa smo priredili v tujino 18 potovanj in 405 izletov po naših krajinah.»

«Če prav razumem, se Turistična zveza oz. Turistično društvo pritožuje nad tem, ker privabljate premalo turistov na območje brežiške občine.»

«Ko sem vprašal za mnenje nekaterje večje kmete, so se vsi strinjali s tem. To je razumljivo, saj strojna obdelava na majhnih in raztresenih parcelah sploh ne pride v pogled. So nijve, ki merijo kmaj nekaj brazd. Pa tudi sicer nam take parcele jemijo veliko časa in truda. Od daljene so in raztresene datec naokoli, in se neprestano moramo pozititi, da pri oranju ali navazjanju ne delamo škode sosedu.»

«Koliko parcel imate vi?»

«Orne zemlje imam nekaj več kot dva hektara, razdrobljena pa je na osem parcel.»

«Kdaj menite, da boste lahko uresničili načrte za komisijo?»

«Upam, da nam bo to kmalu uspelo. Čez zimo bomo poskušali dobiti strokovnjake.

■ NEDELJA, 14. JANUARJA: 11.00 — Poročila — Miroslav Kamilo: Nekolik meseč ob novem zakonu v zdravstvenem zavarovanju kmetov — Ta teden in delavski enotnosti — Za naše kmetovalec — Ina. Franca Učenitnik: Ribes, kultura, ki se vedno bolj uveljavlja — Igra vam ansambel Rudija Bardejferja — Nedeljski komentar: Priprave na referendum za investicije v osnovnem šolstvu — Poroz, nimam prednosti! — Obvestila, rediske in filmski pregled: 13.30 — Občani čestitajo in pozdravljajo.

■ TOREK, 16. JANUARJA: 18.00—19.00 — Svetovanje vam — Nove posete Jugoton — Literarni utrinki: Branislav Nušić — Obvestila in filmski pregled: 19.00—19.30 — Mađarska oddaja: Izbrali ste sami.

■ NEDELJA, 21. JANUARJA: 11.00 — Poročila — Miroslav Kamilo: Nekolik meseč ob novem zakonu v zdravstvenem zavarovanju kmetov — Ta teden in delavski enotnosti — Za naše kmetovalec — Ina. Franca Učenitnik: Ribes, kultura, ki se vedno bolj uveljavlja — Igra vam ansambel Rudija Bardejferja — Nedeljski komentar: Priprave na referendum za investicije v osnovnem šolstvu — Poroz, nimam prednosti! — Obvestila, rediske in filmski pregled: 13.30 — Občani čestitajo in pozdravljajo.

■ TOREK, 16. JANUARJA: 18.00—19.00 — Svetovanje vam — Nove posete Jugoton — Literarni utrinki: Branislav Nušić — Obvestila in filmski pregled: 19.00—19.30 — Mađarska oddaja: Izbrali ste sami.

■ NEDELJA, 21. JANUARJA: 11.00 — Poročila — Miroslav Kamilo: Nekolik meseč ob novem zakonu v zdravstvenem zavarovanju kmetov — Ta teden in delavski enotnosti — Za naše kmetovalec — Ina. Franca Učenitnik: Ribes, kultura, ki se vedno bolj uveljavlja — Igra vam ansambel Rudija Bardejferja — Nedeljski komentar: Priprave na referendum za investicije v osnovnem šolstvu — Poroz, nimam prednosti! — Obvestila, rediske in filmski pregled: 13.30 — Občani čestitajo in pozdravljajo.

■ TOREK, 16. JANUARJA: 18.00—19.00 — Svetovanje vam — Nove posete Jugoton — Literarni utrinki: Branislav Nušić — Obvestila in filmski pregled: 19.00—19.30 — Mađarska oddaja: Izbrali ste sami.

■ NEDELJA, 21. JANUARJA: 11.00 — Poročila — Miroslav Kamilo: Nekolik meseč ob novem zakonu v zdravstvenem zavarovanju kmetov — Ta teden in delavski enotnosti — Za naše kmetovalec — Ina. Franca Učenitnik: Ribes, kultura, ki se vedno bolj uveljavlja — Igra vam ansambel Rudija Bardejferja — Nedeljski komentar: Priprave na referendum za investicije v osnovnem šolstvu — Poroz, nimam prednosti! — Obvestila, rediske in filmski pregled: 13.30 — Občani čestitajo in pozdravljajo.

■ TOREK, 16. JANUARJA: 18.00—19.00 — Svetovanje vam — Nove posete Jugoton — Literarni utrinki: Branislav Nušić — Obvestila in filmski pregled: 19.00—19.30 — Mađarska oddaja: Izbrali ste sami.

■ NEDELJA, 21. JANUARJA: 11.00 — Poročila — Miroslav Kamilo: Nekolik meseč ob novem zakonu v zdravstvenem zavarovanju kmetov — Ta teden in delavski enotnosti — Za naše kmetovalec — Ina. Franca Učenitnik: Ribes, kultura, ki se vedno bolj uveljavlja — Igra vam ansambel Rudija Bardejferja — Nedeljski komentar: Priprave na referendum za investicije v osnovnem šolstvu — Poroz, nimam prednosti! — Obvestila, rediske in filmski pregled: 13.30 — Občani čestitajo in pozdravljajo.

■ TOREK, 16. JANUARJA: 18.00—19.00 — Svetovanje vam — Nove posete Jugoton — Literarni utrinki: Branislav Nušić — Obvestila in filmski pregled: 19.00—19.30 — Mađarska oddaja: Izbrali ste sami.

■ NEDELJA, 21. JANUARJA: 11.00 — Poročila — Miroslav Kamilo: Nekolik meseč ob novem zakonu v zdravstvenem zavarovanju kmetov — Ta teden in delavski enotnosti — Za naše kmetovalec — Ina. Franca Učenitnik: Ribes, kultura, ki se vedno bolj uveljavlja — Igra vam ansambel Rudija Bardejferja — Nedeljski komentar: Priprave na referendum za investicije v osnovnem šolstvu — Poroz, nimam prednosti! — Obvestila, rediske in filmski pregled: 13.30 — Občani čestitajo in pozdravljajo.

■ TOREK, 16. JANUARJA: 18.00—19.00 — Svetovanje vam — Nove posete Jugoton — Literarni utrinki: Branislav Nušić — Obvestila in filmski pregled: 19.00—19.30 — Mađarska oddaja: Izbrali ste sami.

■ NEDELJA, 21. JANUARJA: 11.00 — Poročila — Miroslav Kamilo: Nekolik meseč ob novem zakonu v zdravstvenem zavarovanju kmetov — Ta teden in delavski enotnosti — Za naše kmetovalec — Ina. Franca Učenitnik: Ribes, kultura, ki se vedno bolj uveljavlja — Igra vam ansambel Rudija Bardejferja — Nedeljski komentar: Priprave na referendum za investicije v osnovnem šolstvu — Poroz, nimam prednosti! — Obvestila, rediske in filmski pregled: 13.30 — Občani čestitajo in pozdravljajo.

■ TOREK, 16. JANUARJA: 18.00—19.00 — Svetovanje vam — Nove posete Jugoton — Literarni utrinki: Branislav Nušić — Obvestila in filmski pregled: 19.00—19.30 — Mađarska oddaja: Izbrali ste sami.

■ NEDELJA, 21. JANUARJA: 11.00 — Poročila — Miroslav Kamilo: Nekolik meseč ob novem zakonu v zdravstvenem zavarovanju kmetov — Ta teden in delavski enotnosti — Za naše kmetovalec — Ina. Franca Učenitnik: Ribes, kultura, ki se vedno bolj uveljavlja — Igra vam ansambel Rudija Bardejferja — Nedeljski komentar: Priprave na referendum za investicije v osnovnem šolstvu — Poroz, nimam prednosti! — Obvestila, rediske in filmski pregled: 13.30 — Občani čestitajo in pozdravljajo.

■ TOREK, 16. JANUARJA: 18.00—19.00 — Svetovanje vam — Nove posete Jugoton — Literarni utrinki: Branislav Nušić — Obvestila in filmski pregled: 19.00—19.30 — Mađarska oddaja: Izbrali ste sami.

■ NEDELJA, 21. JANUARJA: 11.00 — Poročila — Miroslav Kamilo: Nekolik meseč ob novem zakonu v zdravstvenem zavarovanju kmetov — Ta teden in delavski enotnosti — Za naše kmetovalec — Ina. Franca Učenitnik: Ribes, kultura, ki se vedno bolj uveljavlja — Igra vam ansambel Rudija Bardejferja — Nedeljski komentar: Priprave na referendum za investicije v osnovnem šolstvu — Poroz, nimam prednosti! — Obvestila, rediske in filmski pregled: 13.30 — Občani čestitajo in pozdravljajo.

■ TOREK, 16. JANUARJA: 18.00—19.00 — Svetovanje vam — Nove posete Jugoton — Literarni utrinki: Branislav Nušić — Obvestila in filmski pregled: 19.00—19.30 — Mađarska oddaja: Izbrali ste sami.

■ NEDELJA, 21. JANUARJA: 11.00 — Poročila — Miroslav Kamilo: Nekolik meseč ob novem zakonu v zdravstvenem zavarovanju kmetov — Ta teden in delavski enotnosti — Za naše kmetovalec — Ina. Franca Učenitnik: Ribes, kultura, ki se vedno bolj uveljavlja — Igra vam ansambel Rudija Bardejferja — Nedeljski komentar: Priprave na referendum za investicije v osnovnem šolstvu — Poroz, nimam prednosti! — Obvestila, rediske in filmski pregled: 13.30 — Občani čestitajo in pozdravljajo.

■ TOREK, 16. JANUARJA: 18.00—19.00 — Svetovanje vam — Nove posete Jugoton — Literarni utrinki: Branislav Nušić — Obvestila in filmski pregled: 19.00—19.30 — Mađarska oddaja: Izbrali ste sami.

■ NEDELJA, 21. JANUARJA: 11.00 — Poročila — Miroslav Kamilo: Nekolik meseč ob novem zakonu v zdravstvenem zavarovanju kmetov — Ta teden in delavski enotnosti — Za naše kmetovalec — Ina. Franca Učenitnik: Ribes, kultura, ki se vedno bolj uveljavlja — Igra vam ansambel Rudija Bardejferja — Nedeljski komentar: Priprave na referendum za investicije v osnovnem šolstvu — Poroz, nimam prednosti! — Obvestila, rediske in filmski pregled: 13.30 — Občani čestitajo in pozdravljajo.

■ TOREK, 16. JANUARJA: 18.00—19.00 — Svetovanje vam — Nove posete Jugoton — Literarni utrinki: Branislav Nušić — Obvestila in filmski pregled: 19.00—19.30 — Mađarska oddaja: Izbrali ste sami.

■ NEDELJA, 21. JANUARJA: 11.00 — Poročila — Miroslav Kamilo: Nekolik meseč ob novem zakonu v zdravstvenem zavarovanju kmetov — Ta teden in delavski enotnosti — Za naše kmetovalec — Ina. Franca Učenitnik: Ribes, kultura, ki se vedno bolj uveljavlja — Igra vam ansambel Rudija Bardejferja — Nedeljski komentar: Priprave na referendum za investicije v osnovnem šolstvu — Poroz, nimam prednosti! — Obvestila, rediske in

„Samo minuto, tovariš odbornik!“

Odborniki zborna delovnih skupnosti odgovarjajo na vprašanje naše novinarke o usodi priporočil občinske skupščine v gospodarskih organizacijah — Iz njihovih izjav lahko sklepamo, da razumevanje splošnih potreb uspešno prebija plotove podjetij, čeprav je odziv različen

VPRASANJE.

Kako ste kot odbornik zavojljeni z izpolnjevanjem priporočil skupščine delovnih organizacij? V mislih imam dvoje: združevanja dežurja za obnovno zasebnih virogrov in združevanje dežurja za ureditev šol in komunalnih objektov.

ODGOVORI.

TINE FILIPČIC, AGROKOMBINAT: Za obnovno nadom vinski trte je bilo pobudnik naše podjetje, ker si zasebna gospodarstva brez učinkovite pomoči še dolgo ne bodo opomogla. Kolikor vem, so delovne organizacije za posojila vinogradnikom prispevale še zelo malo. Na boljši odziv je naletelo priporočilo za drugo akcijo. Pričakujem, da bodo v obeh primernih še mnogi odgovorili z D.A.

FRANC DORNIK, PRESKRBA: Ce bodo za vino

Samopostrežnica je premajhna

Za starci del mesta je samopostrežna trgovina že zdavnaj premajhna. Kolektiv trgovskega podjetja PRESKRBA že razmišlja o novi trgovini te vrste. Spodbudo mu daje izredno velik promet v samopostrežni na Vidmu. Inwesticija vanjo je bila povsem upravičena. Kupci so zadovoljni zlasti z veliko izbiro.

Izginuli ponirki in obešena čaplja

V Mackovem pri Breščici imamo ribnik, katerega lepo je že nečakat opisoval Dolenski list. Za malo denarja se lahko nskdo vozi s čolnom po njem in občuduje lepo okolico. V sezoni vedno kdo vesela po gladini ribnika. Razen domaćinov zahajajo tudi izletniki od drugod.

Posebna zanimivost ribnika je bila jata malih račk — ponirki. Vsak obiskovalec jih je z veseljem opazoval, najbolj pa seveda otroci. Marsikater družina z otroki so ravno ponirki privabili k ribniku. Živalce so bile že skoraj udomačene, saj so gnezdele zelo blizu bifeja. Ribiški čuvaj je med košnjo večkrat nasele gnezdo z jajčeci v veliki vodni travlji. Vsakokrat je

Kako so zbirali za letovanje

Clanji Društva prijateljev mladine v Velikem Podlogu so lani vzorno poskrbeli za letovanje otrok. Niso jih mogli postati na morje, zato so jim omogočili oddih v Podboduju, kjer je bilo cevje. Učenci so del tega dežurja prigospodarili sami. Naštudirali so igro „Deček z dvema imenoma in jo večkrat uprizorili na domačem odru. Nekajkrat so celo govorili drugod. Na ta način so zbrali okrog 1.000 novih dinarjev. Razliko so prispevala krajevna društva in organizacije.

Precnej so pionirji zbrali v nabiralni akciji, ki jo je organiziralo društvo. Ljudje so darovali zelenjavno, jajca, sadje in druga živila za kuhišo v letovišču, kjer je letovali lani poleti 33 otrok iz okolice Velikega Podloga. V Podboduju so v družbi vzgojitev predsteli čudovite počitnice.

REZI PIRC

grada prispevala vsa podjetja, potem tudi pri nas prispevka ne bomo odrekli. Ne strinjam pa se z menjem, da je predvsem trgovina dolžna vlagati v kmetijstvo in krepliti kupno mod podeželja. Sprejmimo vse enake dolžnosti, saj gospodarimo pod enakimi pogojimi!

LADO TRAMPUS, CELULOZA: Mislim, da bi morali sprejemati čim manj priporočil. Prepričan sem, da je priporočilo o pomoči vinogradnikom premašo učinkovit akrep. V podjetjih je treba ugotoviti specifične razmere. V marsikateri gospodarski organizaciji morajo najprej rešiti lastne probleme. Sewa pa so izgovori tistih, ki pravijo, »bomo dali, če bodo dali drugi«, jalovi. Prepričan sem, da bo z večanjem kupne modi kmetičkega prebivalstva imela trgovina več koristi kot na primer RUDNIK ali ELEKTRARNA. Kar pa zadeva zbiranje denarja za šole, ceste in komunalne, imam včas, da se je delavski svet v CELULOZI zelo pogumno odločil, ko je izglasoval prispevki 20 milijonov Sdin za prihodnje leto. Na to priporočilo je pričakovati dober odziv v večini delovnih organizacij.

SILVAN MOZER, ELEKTRARNA: Na priporočilo za prispevek v sklad za obnovo vinogradov nismo pozabili. Moralno smo podprtli to ak-

cijo skupščine. O našem prispevku bomo sklepali po zaključenem računu. Upam, da bo delavski svet z razumevanjem glasoval za pomoč podeželju, čeprav imamo tudi mi kopico težav. Drugo priporočilo je kolektiv pozdravil z navdušenjem. Svojega deleža ne bo odrekel.

JOZICA TEPPEY

Malica za vse otroke

Na soli v Velikem Podlogu že drugo leto prejemajo malico vsi učenci. To je velik uspeh, dosežen z vtrajnostjo in pozrtvovnostjo tovaršic, ki poučujejo tam. One so najbolj delavne članice Društva prijateljev mladine. Staršem so znale prikazati pomem šolskih malic, zato uspeh ni izostal. Za zgled najih vsejane tisti, ki pravijo, da se to ne da tako lepo organizirati.

R. P.

V SKRBEH ZARADI VISOKIH NADOMEŠTIL

Pretirane vsote za nadomestila

Denarja za izplačevanje nadomestila nezaposlenim je malo in bi ga lahko gospodarneje razdeljevali

Zavodi za zaposlovanje imajo z izplačevanjem nadomestil delavcem brez zaposlitve velike izdatke. Da bi se zaredi pomanjkanja denarja

izognili takim izplačilom, se poskušajo znajti po svoje. Ko so v krški občini v neki delovni organizaciji odpustili več delavcev s kmetov, so jim hitro dobili službo pri AGROKOMBINATU. Prihranili so precej tisočakov, toda ali je to vedno prav? Na delo čakajo tudi taki, ki doma nimajo kmetije in so brez vseh virov za preživljajne, nadomestila pa ne prejemajo.

Marsikdaj je tudi višina nadomestil sporna. Sodeč po nekaterih istražnjah, ni najbolj v redu, da znaša nadomestilo v vsem primerih 50 odstotkov prejšnjega osebnega dohodka. Tako prejema tisti, ki je zaslužil po 60.000 S din le 30 tisočakov nadomestila, tisti z osebnimi dohodki 200.000 S din pa po sto tisočakov. Ko je bila lajni ukrajena enota PIRLESA pri CELULOZI, je ostala

»Sava« za specializacijo

Podjetje SAVA iz Krškega se je specializiralo za izdelovanje gradbenega materiala. Izdelujejo vse vrste betonskih blokov, robnikite za potrebe komunalnih dejavnosti, tlakovalne plošče in betonske cevi. Vse te izdelke prodaja pretežno na zagrebško tržišče. V okviru specializacije se podjetje poskuša uveljaviti v proizvodnji za tri smere: za kmetijstvo, elektrogospodarstvo in visoke gradnje.

IZLETNIK že zbira prijave

Poslovnička celjskega IZLETNIKA je v Krškem začela zbirati prijave za ogled dunajske drsalne revije v Celovcu. Revija bo v času od 8. do 18. februarja. Cena izleta, v kateri sta vredna prevoz in vstopnica je 88 Ndin za odrasle in 66 Ndin za dijake. Gotovo bo tudi letos odpovedano v Celovcu predjetje občanov.

KRŠKE NOVICE

■ VSE DELOVNE ORGANIZACIJE v občini bodo anketirali o stanju in potrebinah po otroškem varstvu. Podatki so potrebni za sestavo programa o ureditvi otroškega varstva v občini. Program bodo pripravili občinska zvezna prijateljev mladine, temeljna izobraževanja skupnosti in upravljeni organi pri občinski skupnosti. Pri uvažanju enotnega dejavnega časa bodo našteti za perspektive otroškega varstva lahko prav tako s prednosti izkoristili.

■ UPOKOJENCE SO POVABI LI. Za novo leto se je v tovarni papirja zbralo nad sto povabilcev, ki so dodatki upokojilov v tem podjetju. Nekdanji člani kolektiva so si ogledali tovarno in nove stroje. Seznamili so se z delavci na delovnih mestih, kjer so sami ustvarjali. Prikazali so jim

Pod streho partizanske družine

Organizacija ZB NOV Senovo je lani od časa do časa priprejala sestanke odbora pri svojih članih ali poverjenikih, zlasti tam, kjer so se včasih zadrževali partizani. Povsed so nekdanjim borcem vrata se danes na stežaj odprta. Ljudje jih radi sprejemajo pod svojo streho in radi vidijo, da se pri njih še zdaj oglasajo.

Zadnji tek borčevski sestanek je bil v nedeljo, 24. decembra, pri Ivanu Kranju

na Dobrovli pod Bohorjem. Pod streho te hiše so se partizani med vojno radi zatekali. Družina je bila vesela tega obiska, združenega s pregledom dosedanjega dela novske organizacije ZB NOV. V odnosu borcev do partizanskih družin je to zgleden primer. Borci jih niso pozabili in bodo nadaljevali take stike, saj se vezi, ki so bile utrjene v krvavem boju, ne smejo pretrgati in pozabiti.

KOZOLO

23. decembra lani smo v Podhočju pokopali najstarejšega gasilca — Franceta Stritarja. Rodil se je 1889 in je že leta 1906 stopil v gasilsko društvo, katerega član je bil do smrti z izjemo štirih let med prvo svetovno vojno. Preživel jih je na fronti.

Kot gasilec je bil France Stritar vesten in požrtvovan. Nikoli ni odrekel pomoci, kadar je bilo treba reševati življenja ali premoženje. Bil je discipliniran in je hodil na vse gasilske sestanke, dokler mu bostezen tega ni preprečila. Nekaj let je bil priklenjen na posteljo. Njegova močna narava se je dolgo upirala, toda končno je podlegel, kot podleže hrast, ko ga burja izruje in zruši.

Gasilci so ga slovesno pokopali. Pri odprtju grobu se je v njihovem imenu poslovil od njega Albin Pisanci.

Počitaj v miru, dragi France, in naj ti bo lahka domača zemlja!

J. S.

Cemu poseka v gozdu ob gradu?

V neposredni bližini brestničkega gradu je dreveje v gozdnu posecano. Ljudje se sprašujejo, kako je kaj takoj mogoče. Mar ni grad zaščiten? Tisti, ki to počenjajo, bi lahko našli metrska drva kje drugje. Gozd bi bil verjetno treba samo očistiti.

Nekateri zatrjujejo, da je bil posek pravilen in da so ga določili strokovnjaki. Na poseki bodo bjele zasadili smrek. Mar ne bi bilo bolje obdržati prvoten gozd? V grajski okolici je bilo že tako pred leti napravljeno veliko škoko, ko so uničili krasen drevored mogočnih kostanjev.

M. Z.

Za papirnicarje ne bo praznikov

V tovarni papirja DJURO SALAJ so nedavno sprejeli plan za leto 1968. Ta predvičeva za 3 odstotke večjo blagovno proizvodnjo. Da bi to dosegli, so v tovarni sklenili delati tudi ob praznikih. V letu 1968 bodo imeli 350 delovnih dni. Preostali čas bodo izkoristili za obnovitvena opravila.

Za neprekiniteno delo imajo več razlogov. Tako na primer povzroča ustvarjanje strojev in celotnega tehnološkega procesa velike stroške, ki pa močno vplivajo na redno proizvodnjo. Obveznosti, ki jih ima kolektiv, pa terjajo od njega, da izkoristi vse možnost za varčevanje.

DROBNE S SENOVEGA

■ NA PRAZNIK DNEVA JLA so Senovčani napočnili kino dvorano, v kateri je bila svetana akademija. Kulturni program je pravil vojaški klub cerkljanske garnizije. Občinstvo je nastopajoče večkrat toplo pozdravilo. Zato morali izpolniti nekaj dobrih tok, ker kino dvorana ni primerna na tak program. Prvotno je bila akademija predvidena v solski dvorani, vendar jo je sola odpovedala. Nastopajočim vojakiom se Senovčani toplo zahvaljujejo.

■ NA OSNOVNI SOLI so izvili nov solski svet, ker je starem potekel mandat. V kratkem bodo na solo dobiti novega ravnatelja.

■ PRED NOVIM LETOM so člani upravnega odbora sindikata rudarjev obiskali vse bolne dane kolektiva na domovih in v božičnicah. Ob tej priložnosti so jih skromno obdarili. To humanne akcije napravijo vsako leto ob tem času.

■ V DECEMBRU SO RUDARJI sumo za maleknost prekorali finančni plan proizvodnje. Z odkopi so na likvidaciji etaz, drugi so spot zapošleni na pripravah. Z izredno potrivovalnostjo rudarjev in tehničnega vodstva so presegli proizvodnjo po planu, kar je v takih primerih težko dosegljivo.

K.

NE HODI DOMOV BREZ

VESTI IZ KRŠKE OBČINE

Seja sveta KS o zborih občanov

Svet krajevne skupnosti Tržiče je 31. decembra razpravljal o delu v laškem leju ter določil datume zborov volivcev na območju krajevne skupnosti Tržiče. Zbori bodo: 21. januarja (v nedeljo) v Tržiču v Šoli ob 7.30, na Telčah v Šoli ob 11. urici in na Gabrijeljah pri Berklu ob 16. urici. Na teh zborih bodo občani raspravljali o raznih stvareh, ki pridejo v poštev za sestavo načrta dela skupnosti za 1968.

L. UDOVČ

Borci iz Tržiča bodo zborovali

14. januarja bo redni letni občni zbor ZZB Tržiče, na katerem se bodo borci pogovorili o delu v letu 1967 in hkrati naredili načrt dela za letošnje leto. Zbor bo ob 8. uri v tržiški Šoli. Vabimo vse člane ZD.

L. UDOVČ

Registracija motornih vozil

Letos bo registracija vseh motornih vozil v sevniški občini od 10. do 26. januarja. Registracija poteka po registrativnih številkah avtomobilov, zato naj lastniki vozil upoštevajo urnik, ki je obesen po vseh oglašnih deskah v občini. Lastnikom, ki vozila ne bodo registrirali v odrejenem roku, bodo odvzete evidenčne tablice.

L. U.

Popis krav in telic

Kot vsako leto bo tudi letos v sevniški občini popis krav in telic. Za vsako kravo in telico, ki je starejša od enega leta, bo moral lastnik placati pavašino skočino 40 Ndn. Skočino bo treba plačati do konca marca na področnem krajevnem uradu.

L. UDOVČ

Gasilci tudi mehanično delavnico

Zadnjo sredo v laškem letu so na sestanku sevniškega gasilskega društva predlagali, naj dobi društvo že v imenu oznako načrtevalno, ker razširja svojo dejavnost tudi na pomoč pri drugih nesrečah. Predsednik občinske gasilske zveze Jože Smodej je v poročilu ob tej priložnosti izrazil upanje, da bo nova zavarovalnica Sava primaknila kakš odstotek za gasilstvo, ki se že vsekoči bori s težavami zaradi pomajkanja denarja. Da bi si pridobilo kakš dohodka, nameravajo sevniški gasilci dozidati pri gasilskem domu mehanično dejavnico, da pa bi še uspešneje delovali, nameravajo v prihodnjem investiti v domu deurno službo.

S. Sk.

Matični urad Tržiče

Od marca do decembra lani so na območju matičnega urada Tržiče rodile: Marija Tratar iz Vrhka — deklica, Tončka Lendero iz Vrhka — decka, Marija Janežič iz Sp. Vodai — deklica, Alojzija Lazar iz Spod. Vodai — deklica, Jožeta Knež iz Sp. Vodai — deklica, Alojzija Knež iz Sp. Vodai — deklica, Stefka Gruden iz Gabrijel — decka, Dragica Seban iz Kaplje vas — decka, Milka Hajdinjak, Pavla vas — decka in Tončka Zupančič iz Otavnika — deklica. Umrl so: Tone Anderlik, delavec iz Tržiče — 23 let; Franc Rozman, upokojenko iz Tržiče — 90; Ivan Füller, upokojenko s Stančega vrha — 65; Ivana Skufček, sasebnica iz Jeprječa — 86; Ivana Udovč, zasebnica s Krajinjega vrha — 83; Jože Ržan, zasebnik iz Malkovec — 67; Uršula Urana, gospodinja iz Gabrijel — 84; Ivana Repše, gospodinja iz Škorca — 61; Pavla Marković, upokojenko iz Pavle vas — 55; Anton Janežič, upokojeno iz Pavle vas — 51 in Jože Murin, upokojenec iz Druščice — 90 let.

V novem delu koledvorske restavracije v Sevnici (na sliki) bo posebno okusno urejena kmečka soba, katere stene bodo krasile panjske končnice. Uredili jo bodo po zamisli inž. Mira Blaznika, opremo pa bo naredila mizarska zadruga.

(Foto: Vesel)

NA ROB RAZPRAVAM O VLOGI SINDIKATA

Na izbiro ni bilo druge rešitve

Kolektiv sevniškega Jugotanina mora napeti vse sile, da si bo zagotovil delo tudi v prihodnosti

»Odpustili bodo najmanj četrtino delavcev, izguba se vpenja v desetine milijonov,« se je poleti 1967 zlovese razširil glas o Jugotaninu, obratu Konusa iz Slovenskih Konjic. Kaj je ukrepal sindikat v teh razmerah, poslušajmo iz našega razgovora s predsednikom sindikalne podružnice Alojzom Zakrajskom (45), vodjem mehanične delavnice.

— Tov. Zakrajsk, kaj je sindikat ukenil, ko je izvedel za izgubo in nameravani odpust delavcev?

— Takoj smo zapored sklicali dve seji, na njih pa ugotovili, da se moramo s predlaganim strinjati, saj ni druge rešitve. Vztrajali smo, da

— Podatki prihajajo prepočasi, to okusi tudi vodstvo obrata. Manjkojo tudi ekonomsko utemeljena predvidenja.

— Kaj je po vašem privedio do izgube, da oditejemo razmeroma visoke cene lesa?

— Nadomestilo lesa z matutom ni dalo tistega, kar smo pričakovali. Po svoje so nas pritisnili kupci izluženega lesa in prodajalci mazuta. Razen tega je kriva neraciunalna proizvodnja, čeravno je naš obrat še kar sodobno opremljen.

— Kmetje se pritožujejo, da so oškodovani, odkar ne kupujejo več taninskega lesa na kilograme marveč na metre.

— Seveda, ko so nas zasuli s svežim lesom takrat, ko je bil najbolj težak. Zdaj doteka les enakomernej in nam veže manj denarja.

— Kilo vašega tanina je za 80 din dražje od uvoženega. Boste lahko obdržali kupce.

— Vodstvo kombinata je prepričano, da je tako nizka cena samo poskus zunanjega protizajalca, da bi učinkoval druge taninske obrate, kar bi nui omogočilo monopolni po-

Novici iz Tržiča

■ SRAMOTEN POGreb BORCA. Pred kratkim smo spremjeni na zadnji poti člena ZB. Janežič iz Pavle vas. Zaradi toga je zadnjic počastilo le nekaj borcov, kar ni lepo od nas. Imano lepo domovino in, priznalno, tudi lepo pokojnino na Malkovcu in Pavle vas, pa nam je bilo tudi za pokojnika štrovitveno urico casa. Na streču mu je ZB kupila vajenec, zakaj to je bil prvi pogreb po rojini, ko razen venosa pokojnik ni imel na zadnji poti niti ene roke.

■ ZAHVALA VSEM ORGANIZACIJAM. Tudi letos je dedek Mraz obiskal najmlajše in jih bogato obdroval. Ob tej priložnosti gre zahvala vsem organizacijam, ki so priponogle k lepi prizaditvi. Sojari so na ta dan podarili učiteljem Šopke Janežev, dedek Mraz pa jim je nagnel veliko uspehov v novem letu.

L. M.

Vaščani delali namesto njega

Francu Višču s Pokleka je bolzen in oslabost prepričala, da bi na delovnem mestu zdržal še mesec dni in si tako pridobil pravico do pokojnine. Zaman je hodil od urada: predpis je tak, da mu je pristojni niso smeli dati.

Takrat pa se je zganil nekdo, za katerega običajno mislimo, da bi moral samo po-

litico delovati na vasi: krajevna organizacija SZDL. Predsednik Franc Cizerle je možu priskrbel delo na cesti. Ker pa Franco tega ni mogel vedopravljati, so ga nadomestili člani organizacije. Vsak je opravil en ali več delovnih dni tako, da je bila izpolnjena zahteva za pokojnino.

Take socialne akcije zaslužijo posnemanje!

Vsako leto veje težave

Samo za odpelačilo anuitet bo treba letos v sevniški občini zagotoviti 105 milijonov S din. Ker obstaja težnja, da bi se proračunski izdatki zmanjševali, si pomagajo tako, da prispevajo delovne organizacije v poseben sklad za komunalno dejavnost in negospodarske investicije.

Letoski izračun je pokazal, da bo morala občina samo za odpelačilo letnih obveznosti za investicije v solstvo in otročko varstvo zagotoviti dobrej 70 milijonov S din, 22 milijonov S din za plačilo obveznosti komunalne dejavnosti, preostali zneski pa za stanovanja in se nekatero druge obvezne.

Občinska skupčina je v soglasju s pristojnimi sveti sklenila, naj bi letos delovne organizacije prispevale 3 odstotke od brutnega dohodka, kar bi dalo skupno 107,5 milijona S din. Nekatere delovne organizacije so pogodbe sklenile že lani, ceprav v manjših zneskih,

druge pa naj bi to naredile čimprej.

Obisk iz Zasavja

Za novo leto so se varovance Doma počilka v Lotki pri Židanem mostu spomili tudi prebivalci zasavskih občin: Trbovelj, Hrastnika in Zagorja. Predstavniki teh treh občin so oskrbovali obdarili, šolarji hrastniške osnovne šole pa so jim pravili lep kulturni program.

Nova predsednika sindikata in mladine

Na nedavnom občnem zboru občinskega sindikalnega sveta v Sevnici je bil za novega predsednika občinskega sindikalnega sveta izvoljen Viktor Auer, dosedanji tajnik sveta. Novega predsednika ima tudi občinski komite ZMS. Student visoke šole za politične vede Alfred Zeleznik je zamenjal dosedanje predsednika Vojka Dvojmoča.

SE DRUGA STRAN V RAZPRAVAH O KMETIJSTVU

Družbeni obrati bolj obremenjeni

Ne gre za reševanje kombinata, marveč predvsem za odpravljanje zaostosti celotnega kmetijstva

Svet za gospodarstvo, zbor delovne skupnosti in občinska skupčina, predvsem pa primerjalni izračuni zahtevajo: kmetijski kombinat Zasavje naj dogradi obrate in ukrene vse, da bodo rentabilni. Nujno je iskati sprememljive oblike družbenega proizvodnje in kooperacije, pri akciji pa naj pomagajo vsi odgovorni družbeni dejavniki!

Desetine kilogramov papirja je že bilo popisanega, na večini važnejših sestankov v sevniški občini zadnje čase

Loka: Kdo bo skrbel za pot do postaje?

Iz Loke in okolice hodi po poti do železniške postaje vsak dan veliko ljudi. Zaradi pa je pot v snegu tako nevarna, da mora biti človek zelo previden, da hoče, da se ne bo poškodoval. Ljudje sprašujejo, zakaj tisti, ki so to dolžni, poti redno ne posipajo.

Desetine kilogramov papirja

obravnavajo kmetijstvo. Kombinat opozarja na nedognjenost obratov hmelja, podatki o zasebnem kmetijstvu pa govorijo o zaostalosti na vasi. Mišljena o načinu podprtja zasebne proizvodnje so različna, iste pa so zahteve po gospodarskem načelu.

Družbeni obrati so celo nekajkrat bolj obremenjeni kot zasebni 20 ha velik hmelj nasad v Kompolju je imel v letu 1967 skoraj 12 milijonov S din družbenih dajatev, torej polovico toliko, kot vsi zasebni kmetovalci na območju krajevnega urada Boštanj. Hmelj pa je tako dobonska kultura, da obrat kljub temu ni imel izgube.

Ta prispevek kaže še drugo plat kmetijstva, o kateri se velja zamisliti.

M. L.

Javna svetilka v Tržiču

Javna svetilka, ki je bila že več mesecev pokvarjena, je končno spet zagorela. Podočne električarje smo morali zelo dolgo prositi, da so jo popravili.

L. U.

Vesti s Studenca

■ ZBOR OBČANOV. Pred krajim je bil na Studencu dobro obiskan zbor občanov, ki se ga je udeležil tudi predsednik občinske skupčine Franc Molan. Ljudje so razpravljali predvsem o gradnji ceste Zavratec-Rovišče, o popravilu vaskih poti, gradnji vodovoda in o prosvetnem dvorani. Govorili so tudi o pospeševalnih akcijah v kmetijstvu ter izvajilih šolskih svet staršev. Trenutno je se nedograjeno 100 m ceste Zavratec-Rovišče, ker je dograditev preprečila zima. Vodovod so včasih že začeli graditi, če bo še naprej, bo Studence vendar dobiti tekočo vodo.

■ Z MATICNEGA URADA. Na območju krajevnega urada Studenec sta bila v zadnjem letu mesečno rojena en deček in ena deklica, umrl pa je 6 ljudi. V tem letu 1967 je bilo doma rojenih 7 otrok, 41 ljudi pa je umrlo. V bolnišnicah se je rodilo 20 otrok, umrl pa je 8 oseb.

Mislite, da je sindikat podcenjevan?

Odgovarja predsednik sindikalne podružnice Tovarne šivalnih strojev Anton Strmole

Obračun dela sindikalne podružnice kaže za leto 1967 malone neverjetno številko: po sindikatu so zaposleni dobili po tovarniških cenah za čez 11 milijonov Sdin različnega blaga, kar bi bil že dokaj lep promet za manjšo trgovino. Če to ocenjujejo po anketi 230 večjih slovenskih podjetij, v katerih je kar 40 odst. delavcev izjavilo, da je najvažnejša nalog sindikata skrb za ozimnico in druge porabne predmete, bomo morali priznati, da je bilo delo več kot uspešno. Ker pa sindikat nima na skrbi le tega, smo o drugih dejavnostih povprašali predsednika Antona Strmoleta.

»Vaš številčno najmočnejši delovni kolektiv trebanjske občine je v letu 1967 doživel

za šivalnih strojev, precej pa tudi zaradi naše nesposobnosti prilagoditi se nastalemu stanju. Sam ne morem ocenjevati sposobnosti našega vodstva, prav gotovo pa ima naša tovarna premalo šolanih strokovnih delavcev, ki bi znali voditi tudi v težjih razmerah.«

»Se sindikat zaveda, kaj pomeni, da tovarna z blizu 300 zaposlenimi nima analitika, ki bi načrtno spremjal poslovanje podjetja. Je sindikat zahteval, da je treba te stvari spremeniti in pritegniti nove strokovne moći?«

»Zavedamo se, da je to pomembno vprašanje, kaj več pa nismo mogli narediti. Povedati je treba, da se pri nas funkcije v samoupravnih organizacijah vrtijo nekako v krogu.«

»Delovna mesta so sicer bila javno razpisana, toda našla je občutek, da je bila to zgoj formalnost, ker so bili pogoji tako slabi, da so odibrali prijavljence. Če pa so se prijavili, jih je odklonila komisija. Mar ni bilo tako?«

»Vemo, da razpisi niso najboljša pot do sposobnih kadrov. Od ljudi z visokošolsko

Anton Strmole

LETOSNI NACRTI TD SENTRUPERT

Z avtomobili bo mogoče v „Nebesa“

V načrtu je nadaljevanje gradnje krožne ceste mimo lovske koče v „Nebesi“

Tri turistična društva premore trebanjska občina. Medtem ko društvi v Trebnjem in Sentrupertu delujejo, sploh društvo na Mirni mirno spanje. Velikokrat je pač tako, da je dejavnost odvisna od enega samega človeka, ki zna za seboj potegnuti še druge. Tak mož je prav govor Maks Kurent, prizadevan turistični delavec iz entruperta.

V letosnjem načrtu turističnega društva v Sentrupertu zavzema pomembno mesto ureditev turistične postojanke na Veseli gori. Pritlije nekdanjega Barbovega gradu bo preurejeno v točilico, v nadstropju pa bodo počitniški dom upokojencev in tujske sobe. Del denarja za ureditev gradu in okolice bo prispevalo društvo upokojencev SRS iz Ljubljane.

Ze začeta dela na cesti Hom-Slatnik-Nebesa, kjer je zgrajena nova lovska koča, ter cesto Slovenske-Hrastno je letos treba nadaljevati, tako da bo do lovske ko-

če mogoče priti tudi z avtomobilom. Ko bo ta, 8 km dolga cesta zgrajena, bo povezovala Sentrupert s Homom in Gradiščem, od koder se lahko pride na Viher, kjer stoji cerkev z dragocenimi freskami.

Pomembni kulturni spomeniki na območju turističnega društva Sentrupert so grad Skrilevo, ki je bil zgrajen pred več kot 900 leti, natem cerkev v Sentrupertu in cerkev na Veseli gori. Vse te in se nekatera druge znamenitosti je treba obnoviti in izkoristiti v turistične namene.

Letos bo društvo priredilo temeljanje v obleganju domačij, vatrino pa si bo prizadevalo za obleganje krajev in njihove okolice Kmetovalcem, ki imajo vinograde v Zadragi, Okrogih, Apneniku, Homu in Hrastnem bo svetovalo, naj sidanice urejajo v narodnem slogu, načrte za to pa bo naredila Dolenjska turistična zveza. Zelo lepa pokrajina, značilno dolenjska, že zdaj privablja veliko obiskovalcev.

Društvo ima v načrtu tudi turistični prospect Mirenske doline, prirejati pa namerava izlete, turistična predavanja in mnoge manjše akcije, ki imajo namen pospešiti turistično dejavnost, zakaj asfaltna cesta se še vijuga po dolini in jo odpira obiskovalcem.

Nekmetje le v občinskih središčih

Skupščina je zavrnila predlog sveta za urbanizem in komunalne zadeve, ki je bil za bolj sproščeno gradnjo

Svoj čas veliko kritizirani tog in dolgi postopek pri gradnjah zunaj ureditvenih območij, ko je bilo treba za vsak primer vprašati republikanskega urbanističnega inšpektorja, novi zakon sprošča ta

ko, da daje pri tem proste roke občinam. Te pa se morajo zavestati, kakšen je glavni namen urbanističnega načrtovanja: z gradnjivo v strnjeni naseljih doseči vecjo stopnjo urbanizacije in varovati plodna zemljišča.

28. decembra je bil v Trebnjem sprejet odlok o urbanističnem redu, katerega pomembno določilo pravi, da razen kmetov in obrtnikov zunaj Trebnjega, Mirne in Mokronoga ne sme nihče graditi stanovanjskih hiš. To določilo je veljalo že tudi doslej, vendar je svet za urbanizem in komunalne zadeve predlagal na podlagi mnogih prošenj graditeljev, da bi v Sentrupertu, Veliki Loki, Velikem Gabru, Dol, Nemški vas in Gor Ponikvali dovolili graditi tudi drugim.

Skupščina je ta predlog zavrnila, česarovo pri tem ni bila popolnoma enotna. Odlok namreč ne dovoljuje, da bi si zunaj Trebnjega, Mirne ali Mokronoga postavili hišo na primer prostovrijeti delavec, uslužbenec kmetijske zadruge ali pošte v Sentrupertu, česarovo tam stalno živi in ima delovno mesto. Po vsej verjetnosti bo treba za take primere narediti izjeme, veliko vprašanje pa je tudi, če bo mogoče s pomočjo sedanjega zakonodajstva uspešno zatirati

črne gradnje, ki se bodo prav gotovo pojavljale v krajinah, ki jih je predlagal svet, a ga je skupščina zavrnila.

ODMEV NA: SOLSKI HODNIK KOT RUDARSKI ROV

Kam gre denar od samoprispevka?

Je kaj resnice v govoricah, da ne gre za tiste namene, za kar ga zbiramo?

Prejeli smo nekaj anonimnih pisem, priča pa smo bili tudi namigovanju, da v trebanjski občini ne uporabljajo samoprispevka tako, kot je bilo predvideno. V nekem pismu je tudi zapisano, da je selita denar celo za zlate ure, nagrade učiteljem na Mirni. Na našo prošnjo nam je dal načelnik za družbenne službe Janez Zajc na vpogled vse podatke o količini zbranega denarja ter o njegovi porabi.

1. julija je bil na območju vseh krajevnih skupnosti zakonito vpeljan samoprispevki za šolstvo, ki bo do konca letnega leta predvidoma prinesel 136 milijonov starih dinarjev. Že od vsega začetka je bilo predvideno, da bo slo za mirensko šolo 106 milijonov kot udeležba za posojilo, 14 milijonov za ureditve razmer v osnovni šoli v Mokronugu, 16 pa za Veliki Gaber.

To zdaj je bilo zbranih dobro 68 milijonov S din. Na računu je 40 milijonov, drug

izobrazbo se je na primer jačil le en agronom, mi pa smo kovinsko podjetje. Na nedavnom občnem zboru so člani sindikata zahtevali tudi, da morajo vodilni živeti na Mirni, da bodo bolj povezani s krajem.

»Mislite, da je sindikat podcenjevan?«

»Če bi sodil le po tem, da samoupravni organi lahko opravljajo delo med rednim delovnim časom, sindikalni funkcionarji pa ne, bi lahko rekel, da je podcenjevan. Tudi sicer je čutiti, da imajo mnogi sindikat le za opravljanje del, ki se jih vse drugi odtepijo. Če bi se vodilni bolj čutili tudi člane sindikata, bi bilo njegovo delo prav zato uspešnejše.«

M. L.

Posvet o osebnem delu

Te dni bo v Trebnjem poseben posvet o osebnem delu. Kot je znano, je v javnosti široka rasprava o delu na zasebnih sredstvih za proizvodnjo ter o sproščanju zasebne spodbude v okviru načega družbenega sistema. Mnenja s posvetu bodo predstovana republiški konferenci Socialistične zveze.

A. K.

Izobraževanje članov ZROP

Združenje rezervnih oficirjev in podoficirjev trebanjske občine je sklenilo v januarju organizirati strokovna predavanja za člane organizacije. Predavanja bodo: 14. januarja ob 7.30 v Soli v Velikem Gabru in v Soli v Sentovrencu; 18. januarja ob 17. uri v mirenski šoli in v sejni sobi občinske skupštine v Trebnjem, 20. januarja ob 15. uri v Mokronugu in Sentrupertu ter 21. januarja ob 7.30 v zadržnem domu v Dobrniču.

Obračun ceste na Krušni vrh

Obračun gradnje ceste na Krušni vrh je pokazal, da je cesta veljala krajevno skupnost v Knežji vasi 310.000 S din, veliko pa so z delom in živino prispevali tudi ljudje sami. Krajevna skupnost je lani dobitila 205.000 S din nahranske pomoči, 190.000 S din pa je dobitila v obliki najemnin od zemljišč družbenih lastnine. Ko je svet krajevne skupnosti na nedavni seji obravnaval načrt za letosnjeno leto, je menil, da je treba pritegniti k sodelovanju tudi tiste ljudi, ki so se doslej držali ob strani, saj gre za urejevanje stavri, ki so vsem v korist.

Za ribez: pristanek skupštine

Trebanjska občinska skupščina je na zadnji seji prišla na predlog sveta za kmetijstvo in gozdarstvo ter sprejela odlok, po katerem je območje Stare gore, Lipnika, Gradišča in Arenberga rezervirano za ribevozne našade, povsod drugod pa ima prednost zeleni bor. Lastniki že zasajenih nasadov ribeza zunanji rezerviranega območja morajo s sklopjenjem obvarovali ribe pred okušbo, če tega ne bodo naredili, pa ga bo na njihove stroške obvaroval upravni organ. Novih grmov ribeza ni dovoljeno zasajevati razen v omejenih krajih.

Popravek: zamenjani imeni učiteljev

Nesreča pa tiskarski skratnikoli ne podivata. V zadnji številki našega lista, v kateri smo poročali o izredno slišnih razmerah osnovne šole na Jelševcu pri Trebelnem, sta bili pod slikama tamkajnjih učiteljev zamenjani imeni, za kar se prizadetima in bralcem vladno opravljajo.

TREBANJSKE NOVICE

...če se v vašem kraju zgodi kaj zanimivega, poroča o tem najbolje ...

DOLENJSKI LIST

Nižje cene za meso?

Pretekli ponedeljek je bil v Kočevju sestanek predstavnik kmetijskega gospodarskega poselstva in občinske skupščine, na katerem so razpravljali o znižanju cen mesu. Vendar se na tem sestanku še niso dogovorili za znižanje cen, ampak le za prihodnji sestanek, ki bo 15. januarja. Na njem bodo pregledali kalkulacije za nove cene mesu in sklenili, za koliko in kdaj se bo meso pocenilo. Vse kaže, da bodo nove nižje cene začele veljati še ta mesec.

Je že tako, da gredo cene hitro gor, dobi pa podaci.

»ZIDAR« jih ni pozabil

Kako vsako leto so se tudi ob koncu minulega leta na povabilo kolektiva sestali upokojeni splošnega gradbevnega podjetja »Zidarje« iz Kočevja. V hotelu Pugled se jih je zbralo dvajset in so v prav prijetnem razpoloženju obujali spomine na lepe in tečke čase dela pri »Zidarju«.

O uspehih podjetja v minulem letu, ko je »Zidare« praznovalo tudi dvajsetletnico obstoja, jih je seznanil direktor France Bojc. Vsi upokojenci so bili veseli napredka. Upokojenci so se za povabilo in novoletna darila iskreno zahvalili direktorju in predsedniku DS ter preko njiju celotnemu kolektivu. Posebno so bili veseli, ker so ponovno spoznali, da jih kolektiv »Zidarje« ni pozabil.

-ko
RK obdaril starčke

Krajevna organizacija RK za mesto Kočevje je za novo leto obdarila 19 ostarolih in socialno ogroženih ljudi. Približna vrednost vsakega darila je znašala 100 N din. Razen tega so člani odbora na zadnjih sejih sklenili, da bo njihova organizacija plačevala v tem šolskem letu malico petim učencem posebne sole. Organizacija bo tudi zbirala oblačila, obutve in podobno ter vse to podarila socialno slabim. Vsa občan, ki želi kaj darovati za socialno ogrožene, lahko to storiti vsak dan do 14. ure v pisarni občinskega odbora RK.

I. R.
Nove vodne črpalke

Vodna skupnost Kočevje-Ribnica je pred kratkim načela pri Litostroju nove črpalke z zmogljivostjo 100 l na sekundo za zajetje na Obrhu. Dobavljenje in montiranje bodo predvidoma oktobra letos.

Razen tega bo Vodna skupnost do konca januarja izdelala program vgrajevanja vodomerov. Ici morajo biti z osmrom na občinski odlok vgrajeni do konca leta.

Vodna skupnost je narocila tudi načrt za izgradnjo vodovodov za vse naselja na območju kočevskega vodovoda, ki se nimajo pitne vode. Načrt za vodovod v Dolgi vasi pa bo izdelan že spomlad.

Slabo vzdrževane ceste

Cesta proti Rudniku in Salvi vasi je slabo vzdrževana, podobno pa je še z nekaterimi drugimi cestami v občini in nekaterimi stranskimi ulicami v Kočevju. Občinske ceste so pred kratkim dobile v vzdrževanje krajevne skupnosti. Vse kaže, da skupnosti še nima dovolj izkušenj za dobro organizacijo cestno-vzdrževalne službe. Vendar bi morale krajevne skupnosti za ceste in ulice bolje skrbeti, če so jih že prevzeme v vzdrževanje. Vse to je ustvarjeno.

Kočevska podjetja čakala na požar?

Sele potem se bodo začeli zanimati za učinkovito protipožarno službo in za protipožarno vzgojo svojih članov kolektiva — Le vsaka sedma delovna organizacija se zanima za požarno varnost

Požari v Jugoslaviji so vedno bolj pogosti. Vse kaže, da so tudiv Kočevski občini čakali na požar, ki je povzročil vsaj več stotinljensko škodo. Sele potem bodo imeli odgovorni možje v delovnih organizacijah tehten vzrok, da bodo sklicali sestanke, na katerih bodo morda tudi sklenili, da bodo namenili kakšen dinar za požarno varnost...?

Ze avgusta lani je občinska gasilska zveza ponudila vsem dvajsetim delovnim organizacijam na območju občine, da bi v okviru protipožarnega vzgoje predvajala po delovnih kolektivih film »Davek na malomarnost«, ki prikazuje, zakaj najpogosteje izbruhnejo požari v delovnih organizacijah in stanovanjih. Film so prikazali le v treh delovnih organizacijah (Elektro, INKOP, LIK), ker ostale za ponudbo niso pokazale nobenega zanimanja.

Tudi na prošnjo občinske gasilske zvezze, naj bi delovne organizacije prispevale za dograditev garaz gasilskega društva Kočevje, je bil odziv podoben. Od 23 delovnih organizacij (3 imajo sedež izven občine) so poslale prispevek le štiri (Tekstilna, Avto, Kovinar in Cestno podjetje Novo mesto), nadaljnje štiri pa so obljudile prispevek še le to. Zanimivo je, da je finančno ne preveč trdna Tekstilna že nakazala 400.000 Sdin, mnogo večje in gospodarsko bolje stoječe delovne organizacije pa se na razne načine izgovarjajo, da ne bi nič prispevale. Za dograditev garaz je potrebnih 7 milijonov Sdin.

Delovne organizacije postajajo vse močnejše in razpolagojo z osnovnimi sredstvi, ki so vredna več milijard. Za tudi nekateri ne skrbijo za skla-

den napredki požarnovarnostne službe in za protipožarno vzgojo članov svojega kolektiva. Ce bo gasilstvo še naprej zaostajalo za razvojem gospodarstva, potem z zastrelim orodjem, neprimerno opremo in majhnim številom gasilcev-prostovoljev ne bo moglo učinkovito varovati premoženja delovnih organizacij, posameznikov in vse družbe.

S solzami v novo leto

Tudi v Kočevju smo priseli v primencali v Novo leto. Povsod je bilo veselo in zabavno in po nekem čudežu kar brez težljih izpadov. Izjema so bili nekateri »folkloristi«, ki so bili razbijanje steklenic in podobno. Pravijo, da črepinje prinesajo srečo. Prav gotovo steklarjam. Tudi bombič in petard smo se ob takih priložnostih že privadili. Človek bi rekel: »Bilo je vse po starem.«

Le na nekem plesu so točili solze. Pa ne za starim letom ali zaradi zaskrbljenosti za bodočnost. Jokali so zato, ker je neki mladi nadrebudnež vrgel med plesalce bombico s solzilcem. Pa naj še kdaj trdi, da se ne znamo zavirati!

S SEJE KOMITEJA OBCINSKE KONFERENCE ZK KOCEVJE
Mladina je dobra, napredna, poštena

Odrasli pa prepogosto sodijo vso mladino po redkih posameznikih, ki delajo izgredne — Mladi naj izvolijo tako vodstvo, da bo kos nalogam — Za uspešno delo mladine ni odločjujoč denar, ampak sposobni odrasli, ki znajo delati z mladimi — Poenostavljen in bolj slovesen sprejem v ZK

Razširjena seja komiteja občinske konference ZK Kočevje 26. decembra je bila posvečena 30-letnici izvolitve Titu za vodjo KPJ. Uvodni referat je podal sekretar Občinskega komiteja Stane Lavrič. V njem je med ostalim nakazal tudi uspehe, ki so jih dosegli kočevski komunisti, in težave, s katerimi se srečujejo pri delu. Na seji so poročali o delu komisij občinske konference njihovi predsedniki. Sklenili so še, da bo konec januarja ali v začetku februarja druga seja komiteja občinske konference, na kateri bodo razpravljali predvsem o mladinskih vprašanjih.

V razpravi so člani komiteja občinske konference ZK Kočevje že precej razpravljali. Vendar pa so hkrati poudarili, da za uspešno delo z mladimi ni odločjujoč denar, ampak sposobni ljudje, ki bi organizacijam, ki so pritegnili mladino.

Ugotovili so tudi, da je večina mladine dobra, napredna, poštena. Odrasli pa prepogosto ocenjujejo mlade po redkih posameznikih, ki so slabti in kvarijo ugled mladih. Prav bi bilo, da bi odgovorni organi ostreje kaznavali tiste redke posameznike (naj bodo mladi ali odrasli), ki delajo izgredne in kvarijo ostalo mladino.

Člani komiteja so menili tudi, da sedanje mladinsko vodstvo ni kos svojim nalogam. Ko bodo mladinci na bližnji konferenci volili novo vodstvo, naj dobro pretehtajo, koga bodo izbrali. Vsekakor bi morali biti v mladinskih vodstvih tak, ki uspešno delajo v raznih društvenih organizacijah in delovnih organizacijah. Taki imajo že izkušnje in bodo znali obdržati stik z društvom in v njihovo delo pritegniti nove mlade ljudi.

Tudi pri sprejemu mladih ne v ZK bodo uvedene nekatere novosti. Predvsem se ne bodo strogo držali določila, da mora biti mladine star 18 let. V ZK pa bodo mlade sprejemali ali aktivni ali komite občinske konference. Sprejem bo poenostavljen, novi člani pa bodo v ZK sprejeti bolj slovesno kot doslej.

Matični urad Kočevje

V decembru se je poročilo 8 parov Rojstev ni bilo.

Umrl so: Ivana Troha, gospodinja iz Novih Log, star 78 let; Ivana Senica iz Kočevja, Trata 28, družinska upokojenka, star 75 let; Viktorija Kordis, družinska upokojenka iz Kočevja, Kolodvor 8, star 70 let; Julijana Ivanec, družinska upokojenka iz Koprivnega 7, star 82 let, in Kristina Ferlik, kmetovalka iz Kolenčev vase 6, star 79 let.

Zakaj nočemo še ene zvezze z morjem?

Ce bi modernizirali le 22 km ceste od Livolda do Broda na Kolpi, bi dobili še eno zvezo z morjem — Iz nerazumljivih vzrokov z modernizacijo te ceste odlašajo že štiri leta, medtem pa narasca število nesreč na postojnski cesti

Cesta Škofljica-Kočevje je bila modernizirana leta 1963. Pričakovati bi bilo, da bo v naslednjih nekaj letih moderniziranih še tistih 22 km ceste od Livolda pri Kočevju do hrvatske meje (Brod na Kolpi). Tako kočevska cesta ne bi bila nekak cestni »žep«, ampak logična povezava Ljubljane preko Kočevje z morjem (Reko), s Karlovcom in preko njega z Zagrebom.

Vendar z modernizacijo teh nekaj kilometrov ceste in nerazumljivih in nepojasnjene razlogov odlašajo. Idejni načrti so bili napravljeni že leta 1963, glavnega načrta pa sploh ne delajo, izjema je

menda odsek od Livolda do Stalcerjev, za katerega je v grobem narejen.

Pogosto beremo in slišimo, da je naša cesta proti morju preko Postojne preobremenjena, da je načrtno precej let in denarja. Prav zato pa ni razumljivo, zakaj tako odlašanje pri modernizaciji teh 22 km ceste, kar bi bilo hitro izvedljivo in razmeroma poceni (po površni oceni bi modernizacija tega odseka veljala 3 milijarde starih dinarjev).

Modernizirana cesta od Ljubljane preko Škofljice, Ribnice in Kočevja do Livolda je dolga 65 km. Se pravi, da na slovenski strani ni modernizirane le okoli četrteine ceste proti morju (22 km). Razen tega je 5 km te ceste na slovenski in približno toliko na hrvatski strani Kolpe.

Razumljivo je, da se repu-

blika prizadeva za izgradnjo štirih cest. Vendar pa za te gradnje potrebnih verjetno precej let in denarja. Prav zato pa ni razumljivo, zakaj tako odlašanje pri modernizaciji teh 22 km ceste, kar bi bilo hitro izvedljivo in razmeroma poceni (po površni oceni bi modernizacija tega odseka veljala 3 milijarde starih dinarjev).

Modernizirana cesta od Ljubljane preko Škofljice, Ribnice in Kočevja do Livolda je dolga 65 km. Se pravi, da na slovenski strani ni modernizirane le okoli četrteine ceste proti morju (22 km). Razen tega je 5 km te ceste na slovenski in približno toliko na hrvatski strani Kolpe.

Razumljivo je, da se repu-

Učenci osnovne šole v Knežji lipi so letos na šolskem vrtu pridelali precej sadja, krompirja in raznih povrtnin. Nakuhali so tudi nekaj marmelade. Vse to bodo porabili za šolske malice. Trikrat na teden malicejo enolončnice, dvakrat pa imajo suho hrano. Za malico prispevajo nekaj tudi starši otrok. (Foto: Vesel)

Kočevski obrtniki brez vajencev

Če ne bodo obrtniki šolali vajencev, lahko nekateri obrti v kočevski občini izumro

v kočevski občini imajo 103 obrtniki svoje zasebne obrtne delavnice, vendar kar 84 izmed njih ne šola nobenega vajenca. Preostalih 19 obrtnikov pa šola komaj 26 vajencev. Posebna analiza Zavoda za zaposlovanje je pokazala, da bi najmanj še 17 obrtnikov lahko imelo po enega vajenca, ker jim to omogoča njihov gospodarski položaj, pa tudi potreba po teh poklicih je. Tako bi kočevski obrtniki lahko šolali vajence za naslednje poklice: kovač, ključavnica, precizni mechanik, klepar, sodar, mizar (2 vajenca), čelvjar (2 vajenca), vrtnar, zidar (4 vajenca), pečar, teracer in vodovodni instalater.

V teh stevilkah niso vsteti zasebni gostilničarji, ki jih je v občini 28, vsi skupaj pa šolajo le eno vajenko.

V družbenem sektorju obrti pa najbolj občutno manjka elektromehanikov in računalnikov.

Zametena Travna gora

Turisti niso mogli na silvestrovjanje in smučanje na Travno goro, ker je bilo preveč snega - Pozimi jih je presenetil sneg - Osnovno je vendar, da turistom odpremo pot do turistične postojanke

Na starega leta dan precej občanov, ki so nameravali silvestrovati v domu na Travni gori, svoje želje ni moglo uresničiti, ker cesta do doma ni bila splužena. Zvedeli smo tudi, da je 1. januarja zbolel v domu neki otrok in da je moral oče peš v Ribnico po

zdravila, pri čemer je samo v eno stran hodil 9 ur. Pri nekaterih predstavnikih Turističnega društva Sodražice smo se pozanimali, zakaj za novo leto cesta na Travno goro ni bila splužena. Zvedeli smo, da se je Turistično društvo dogovorilo z gozdnim upravo v Grčaricah, da bo ta cesta plužena, kadar bo potrebno. Izrecno pa so se dogovorili tudi za pluženje za novo leto. Vendar je gozno upravo po izjavi turističnih delavcev spresenetilo vremena.

Vendar to ne more biti prvi izgovor, saj sneg ne sme pozimi nikogar presenetiti. Seveda pa bi bilo presenečenje, če bi zapadel poleti.

Zvedeli smo tudi, da so vse, ki so se prijavili za silvestrovjanje na Travni gori, tam tudi silvestrovali, kar so prispevali že nekaj dni prej.

Vendar pa bo moralo Turistično društvo skupaj z domom na Travni gori v bodoči poskrbeti, da bo cesta do doma pozimi redno plužena (in da jih sneg vsaj pozimi ne bo presenetil). Sicer pa ima dom največ prometa prav zaradi snega, saj se pridejo gostje sem smučati. Vsekakor bo morala Travna gora, če že hoče biti dobra turistična postojanka, varovati svoj dober glas in odpraviti pomanjkljivosti, posebno pa tiste, ki so sploh neopričljive (kot neplužena cesta).

V. P.

Nova čakalnica v Grčaricah

Gozdni obrat je v Grčaricah naredil leseno avtobusno čakalnico za potnike, ki cačajo na avtobus. Najbolj so je veseli šolarji, ki so doslej čakali na avtobus v dežju in snegu. Čakalnica ni popolnoma dokončana, ker je treba vgraditi še okna in vrata. Prebivalci Grčaric so gozdnemu obratu za uslugo zelo hvališčni!

D

Prostore upokojencem

Ribniški upokojenci se že dolgo borimo za lastne klubskie prostore. Potreba je še večja, ker so se združile podružnice Društva upokojencev iz Sodražice, Loškega potoka in Ribnice. Prostore potrebujemo za pisarno in za klub. Upamo, da bo občinska skupščina končno uvedla naše potrebe in ugodila našim željam ter nam dodelila v upravljanje hišo, ki jo želimo.

V. P.

IZ RIBNIŠKE ZGODOVINE

Včasih celo meščanska šola!

Pred 60 leti je predlagal župan, da bi v Ribnici ustanovili meščansko šolo, ki »bi bila važna za zboljšanje domače industrije, lončarstva in rešetarstva«

Iani je minilo 60 let, od kar je takratni župan, znani naprednjak in zdravnik dr. Anton Schiffner, predlagal ribniškemu občinskemu odboru, naj se zavzame za ustanovitev meščanske šole v Ribnici. Skliceval se je na takrat veljavne zakone.

Leta 1869 so namreč izdane avstrijske oblasti zakon, da mora vsak sodni okoliš ustanoviti meščansko šolo. Leta 1873 pa je izšel dodatni zakon, ki je določal, da mora vzdrževati te šole ustanovitelj. Tudi to so bili Ribniščani pripravljeni žrtvovati. V Ribnici so namreč ustanovili meščansko šolo za več sodnih okrajev, zato so na uvodoma omenje-

ni seji (leta 1907) odločili, da bodo s posebno okrožnico povabili k sodelovanju vse sosednje občine. V okrožnici so prav zanimalno tolmačili, zakaj je meščanska šola potrebna:

»Namen takih šol je dajati onim mladenciom, ki so namenjeni za dom, za trgovino, obrt in drugo strokovno šolstvo, ono potrebno izomiko, ki presega učni smotter splošnih ljudskih šol. Sprejemala bi učence, kateri že le višje izomike, vendar ne misijo ali ne morejo obiskovati srednjih šol. Važna bi bila meščanska šola v našem okolišu za zboljšanje domače industrije, lončarstva in rešetarstva.«

Na pogoje te okrožnico so pristale razen občine Velike Poljane vse občine sodnega okraja Ribnica, vse občine sodnega okraja Velike Lašče ter občini Fara in Osilnica iz sodnega okraja Kočevje. Torej so se izrekli za meščansko šolo v Ribnici tudi slovenske občine od Kolpi, kar je bilo takrat vsekakor zelo velikega narodnostnega pomena in velika moralna pomoc občini Ribnica.

Nato se je vlekla administrativna vojna s takratnimi oblastmi, ki so Ribniščanom iz političnih in narodnostnih ozirov na vse načine zavirali in onemogočili uresničevanje njihove velike želje. Iz spisov, ki se obstajajo, se čuti trdna volja ter iskrena skrb Ribniščanov za svoje šolstvo. Žal je šel celoten spis leta 1914 pod stevilko GI 3267/08 in pod imenom »Errichtung einer Bürgerschule in Reinfritz (Ustanovitev meščanske šole v Ribnici) in oznamko sed actak zaradi prve svetovne vojne v arhiv okrajnega glavarstva v Kočevju.

Cene v Kočevju in Ribnici

Pretekli ponedeljek so veljale v trgovinah s sadjem in zelenjavo v Kočevju in Ribnici naslednje maloprodajne cene:

Kočevje	Ribnica	
(cena v Ndin za kg)		
krompir	0,93	1,10
sveže zelje	2,30	2,40
kiško zelje	1,72	1,80
kiška repa	1,72	1,80
fizol v zrnju	4,84	4
čebula	2,07	2,10
česen	13	14
solata	3,16-5,60	3,80-5,70
korenje	1,70-2,30	1,70
peteršilj	3,88	3,80
ohrov	1,70	-
radič	10	10,50
cvetnica	4	4
spinaca	4,70	-
jabolka	1,30-2,93	1
hruske	3,75	3,90
pomaranče	3,45	4,80
mandarine	5,40	5,10
limone	4,85	5,25
banane	5,80	5,10
gruski	-	4,50
ribe	8,55	-
jabca	0,62	0,86-0,90

Sole po razpadu Avstrije

Skupina šolarjev je prišla na zadnjo sejo občinske skupščine Ribnica in prosila odbornike, naj se zavzamejo za uvedbo krajevnega samoprispevka za gradnjo in obnovo šol (Foto: Princ)

PIONIRSKA DELEGACIJA NA SEJI SKUPŠČINE V RIBNICI:

„Pokažite, da nas imate radi!“

Šolarji so prosili, da bi zgradili primerne šolske prostore - Dobili jih bodo le, če bodo starši in vsi občani prispevali denar za gradnjo

Ko je občinska skupščina Ribnica na zadnji seji razpravljala o razpisu referendumu o uvedbi krajevnega samoprispevka za gradnjo in obnovo šol v občini, je prišla na sejo tudi posebna delegacija pionirskega odredov. Delegacija je v imenu šolarjev Ribnice, Sodražice in Loškega potoka prebrala odbornikom naslednje pismo:

»Spoštovani tovarisi predsednik, spoštovani tovarisi odborniki!

V imenu šolskih otrok Ribnice, Sodražice in Loškega potoka vabimo vas naša delegacija prav prisrčno pozdravljati.

Zvedeli smo, da boste danes sprejemali sklepe. Zelimo, da bi sklepi, ki jih boste danes izglasovali, koristili skupnosti v celoti, posebno pa zelimo, da bi zares za vzetje razpravljali o sprejetju sklepa za razpis referendumu o uvedbi krajevnega samoprispevka za izgradnjo in adaptacijo šolskih stavb v Ribnici, Sodražici in Loškem potoku. Zelimo, da bi bili aktivni pri

sami izvedbi referendumu.

Referendum naj bo naša akcija za nadaljnje skupnogledo.

S tem bomo pokazali voljo, da hočejo naši starši

in ostali občani prispevati svojim otrokom boljše pogoje za učenje in da podpirajo prizadevnost občinske skupščine in prizadevnosti tistih, ki so odgovorni za to akcijo.

Veliko število šolskih otrok v naši občini pričakuje, da bo šola v Ribnici in Loškem potoku dobila ustrezne prostore. Saj vam je gotovo znano, da sta šolski stavbi v Ribnici in Loškem potoku neprimerni, v Sodražici pa je stavba neurejena. Zavedamo se, da terjamo s tem od naših občanov veliko razumevanje in podporo, da bo plan izgradnje šolskih stavb urešen. Uresničen pa bo le, če se vsi občani vključijo v to akcijo in pomagajo s svojimi prispevki. Z izgradnjo šolskih stavb in ureditvijo doseganjih stavb bomo dobili mi in vsi otroci, ki bodo za nami obiskovali šolo, boljše pogoje za učenje. Tako bomo v šoli lahko veliko več pridobili, naši učitelji pa bodo imeli lažje delo.

Z izglasovanjem sklepa boste pokazali, da nas imate radi, da razumete našo prisojno, mi pa bomo imeli več prizadevanje in spoštovanje vašo samoodpoved. S tem zadoščujemo tudi sebe. S prednjim delom bomo skušali povrniti vašo skrb in razumevanje.«

Vsak trinajsti je upokojenec

V ribniški občini živi okrog 12.000 prebivalcev. Ce povorno, da je med temi občani okrog 900 upokojencev, vidimo, da je vse več starših ljudi. To je treba pripisati vse daijsi življenjski dobi in boljšemu standardu.

Pred vojno je bilo upokojencev zelo malo, tako da bi jih lahko sešeli na prste. Socialistična družba pa je omogočila številnim ljudem, da preživijo starla leta preskrbljeni za življenje.

Občinska konferenca SZDL v Ribnici so menili, naj bi tokrat plačali tudi občani, ki so zasebno na delu v tujini. Tudi za letoski samoprispevki se bodo morali občani odločiti na referendumu. Da bo čim bolj uspešen, bo potrebno politično delo vseh družbenopolitičnih organizacij, krajevnih skupnosti in drugih.

Pred referendumom bodo v delovnih organizacijah sestanki. Med prvimi so v občini o referendumu razpravljali v garnizijski JLA. Referendum bo predvidoma še ta mesec.

Zbori volivcev o referendumu

V času od 11. do 14. januarja bodo v vseh volilnih enotah v ribniški občini zbori volivcev. Volivci bodo razpravljali o referendumu, ki bo odločil, ali se uvede krajevni samoprispevek za šolstvo ali ne. Referendum bo predvidoma 28. januarja. Volivci naj bi se udeležili zborov v čim večjem številu. Na zboru bodo seznanjeni o vsem, kar jih bo zanimalo: o problematični šoli v občini in drugem.

SAP bi lahko ugodil

Prebivalci Ortneka in Zlobice bi želeli ob nedeljah in praznikih z Ribnicami še eno avtobusno zvezdo. Avtobus, ki odpelje iz Ortnega ob 8.10., je tako natran, da se pripeljemo nedeljsko običajeni potniki v Ribnico umazani in zmečkani. SAP bi našim željam zelo lahko ugodil vsaj delno, in to tako, da bi iz Ribnice do Zlobice (ali Ortneka) peljal ob nedeljah avtobus, ki pripelje iz Trave ob 10.48. Ce bo SAP naše želje upošteval, mu bomo zelo hvališčni.

Nedeljski potnik

Naval za potne liste

V zadnjih dneh pred novim letom je bil v pisarni tajništva za notranje zadeve v Ribnici, kjer izdajajo potne liste, tak naval, da te ne pomnilo. Ljudje so iz časopisov izvedeli, da bo treba v letu 1968 odšteeti za potni list precej več. Zato so vse, ki nameravajo potovati v inozemstvo, pohitali, da dobre potni listi še po stari ceni.

Menimo, da je bila podrazumevana takse in potnega lista neupravičena. Ce so hotele oblasti kaznovati spekulante (baje so takse povišali zaradi njih), bi to lahko storili na drugačen način, saj imamo na meji carinike. Zaradi podražitve bo marsikdo, ki bi sicer potoval v tujino, ostal doma.

Ribnica: Iani 169 novorojenčkov

Ob zatonu starega leta ugotavljamo, kako je bilo v preteklem letu. Pa pogejimo, kako so se ženčki, rodili in umrli na območju matičnega okoliša Ribnica. Začnimo najprej s porokami. V lanskem letu si je obljubilo večno zvestobo 41 parov. Gleda maledaga naraščaja je bilo lansko leto uspešno, saj so vpisali med nove občane 169 otrok. Povedati moramo, da so bili fantje v kreplki večini in vodijo s 94 proti 75 dekletem. Smrt je lansko leto zatevала precejšnjo bero: umrlo je 49 ljudi, od tega 26 moških in 23 žensk.

Kje je prometno opozorilo?

Občinska pot iz Ortneka na Velike Poljane je nevarna zaradi ovinka in strmine na kraju, kjer zavije v gozd. Prejšnji mesec je peljal proti Velikim Poljanam fičko. Pripeljal je ovinko, tam pa je na poledeneli cesti začelo zanatisati, zato se je obrnil nazaj proti Ortneku, zdržalni pa našli, se n-kajkrat prevrnili in obstal na koliesih. Voznik se ni poškodoval, le objekt si je potral.

Ob vsem tem pa naj poveamo, da je ob cesti od Ortneka do Velikih Poljan dovolj peska za postipanje, le cestari ja ni! Tudi opozorilni prometni znak pred hudim ovinkom in strmino ne bi skodoval!

V. P.

Bo referendum še ta mesec?

Samoprispevek občanov namenjen za dograditev treh šol v ribniški občini

31. decembra je v ribniški občini prenehal veljati odlok o krajevnem samoprispevku. Samoprispevek 3,5 odst. izplačanih osebnih dohodkov pa, naj bi pripravek plačevali tudi kmetje in upokojence.

Na skupni seji izvršnega odbora in predsedstva občin-

Ribnici, Sodražici in Loškem potoku, zato nameravajo le to spet uvesti samoprispevek, predlagajo pa, naj bi pripravek plačevali tudi kmetje in upokojence.

Na skupni seji izvršnega odbora in predsedstva občin-

Ribničani, Sodražčani, Potočani,
odločimo se v korist svojih otrok - na referendumu glasujmo za šolo!

REŠETO

Letos filmi tudi po vaseh

Zavod za kulturno-prosvetno dejavnost v Črnomlju namerava letos organizirati predvajanje ozkočarnih filmov. Predvideno je, da bi imeli ob sobotah kino predstave v Dragatušu in na Vincici, ob nedeljah pa v Adleščih in Gradcu. Ker v teh krajinah že eno leto niso imeli filmskih predstav, bodo občni oživljene potuječega kina gotovo veseli.

K. W.

Težave s pošto

Pred dnevi se mi je potožil vaščan iz zaselka Finiki, ki spadajo pod Tančo goro, da postar že dva meseca ne nosi pošte v vas. Tudi prej postar ni prihajal redno, zato so nekateri že odpovedali časopise, čeprav bi morala pošta prihajati trikrat na teden. V zadnjem času ljudje se vabilo skupca ali komunalnega zavoda za socialno zavarovanje niso dohili, zato je zmeščjava še vedja.

Dostavo pošte v zaselek Finiki, ki je oddaljen od Dragovanja vasi pol kilometra, od Tančo gore pa slab kilometr, je hotelo PTT podjetje uraditi tako, da bi imeli vlaščani na Kvasici poštne nabiralnice, kamor naj bi hodili po pošto. O tem pa vaščanom niso nič povedali! Hoteli so jim kar izročiti ključke, a občani jih niso vzel. S tako dostavo se ne strinjajo in zahtevajo, naj prinaša poštar trikrat na teden pošto v vas, kakor jo prinaša na Tančo goro in v Dragovanje vas.

J. D.

Prvi razgovori o prevozu

Priporočila oziroma zahteve občanov po ureditvi prevoza šolskih otrok iz Streljevec, Črešnjevec in Stranske vasi do Semiča so v občinski skupščini resno vzeli. Tik pred novim letom so bili s predstavniki podjetja Gorjanci že prvi razgovori, kako bi organizirali avtobusno progo. Ni pa to tako enostavno, kot si mnogi predstavljajo! Podjetje Gorjanci bo najprej z avtobusom prevozilo obe možni proggi, da bi ugotovili, kje bi bil prevoz dovoljnji. Sele nato se bodo odločili. Dogovorno je bilo, da bo reden prevoz šolskih otrok uveden po zimskih počitnicah.

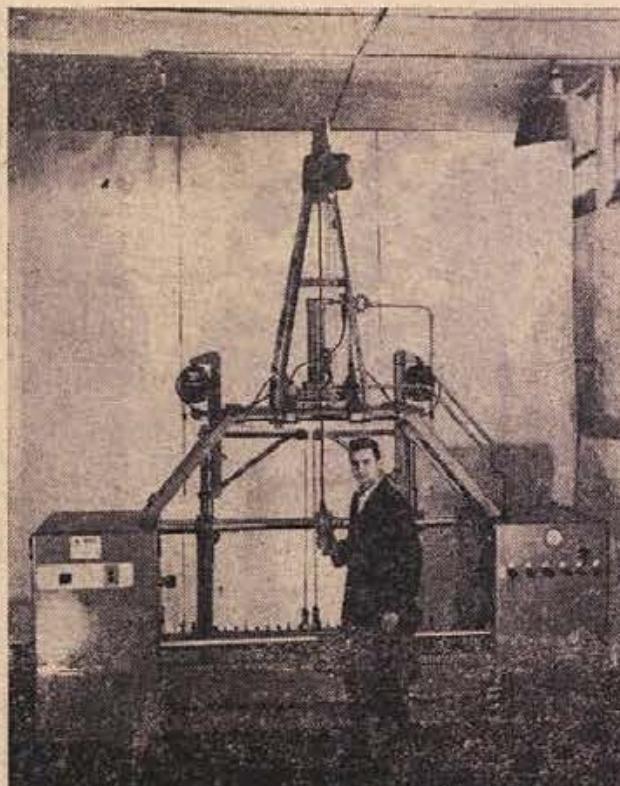
Reelekcija se začenja

Izvršni odbor občinske konference SZDL v Črnomlju bo v kratkem naredil popis vseh vodilnih delovnih mest v delovnih organizacijah, ki pridejo v postopek za reelekcijo. V sodelovanju s sindikalnim svetom bodo nato organizirali seminar za predsednike razpisnih komisij, da bi bila reelekcija kar najbolje pripravljena in da se ne bi ponavljale stare napake.

V Gribljah so igrali

Zadnjo nedeljo v letu 1967 je mladinski aktivizm iz Gribelj v okviru nateca za Zupančičeve nagrade v domačem gasilskem domu uprizoril Nušičeve komedije »Dra. V.« in »Dra. V.« v režiji učiteljice Marije Crne so mlađi fantje in dekleta v slabem mesecu naštudirali igro in jo z uspehom zaigrali pred okoli 140 gledalcami. Občinstvo je bilo s predstavo zelo zadovoljno, kar je dokazalo z burnim pliskanjem.

K. W.

Dva taka stroja s preciznim mehanizmom je BELT že odposlal v Nemčijo. Ker so bili kupci zadovoljni, pričakujejo novih naročil. (Foto: Maks Jurman)

Pomemben uspeh Beltovega kolektiva

Decembra lani je črnomaljsko podjetje BELT odposlalo kupcem v Nemčijo (DDR) prva dva stroja za litje aluminija

Podjetje BELT je bilo dobre znano kot proizvajalec strojev za gradbeništvo in naprav za liversko industrijo, medtem ko so na tujem tržišču glavni kooperacijski posel predstavljali održiti za avtomobilsko industrijo, ki so jih izvažali pretežno v DDR.

V letu 1967 pa so v tem podjetju izdelali po naročilu

Spet srečanje upokojencev

Ob zaključku starega leta je kolektiv podjetja BELT organiziral tradicionalno srečanje kolektiva s svojimi upokojenci. Na pravilu so vseh 35 upokojenih članov kolektiva lepo sprejeli in jim poklonili denarni prispevek za noveletni priboljšek. Po ogledu tovarne so upokojencem predstili še skromen prigrizek.

kupcev v Nemčiji (DDR) tudi dva zahtevna stroja za litje aluminija. Stroja sta visokoproduktivna in sta namenjena litju specialnih avtomobilskih delov in aluminija, delujeta pa na principu nizkega tlaka. Prav to pa je posebnost, če upoštevamo, da vsi taksi stroji, ki jih poznamo v naši državi, delujejo pod visokim tlakom.

Nemški kupci so stroja prevzeli brez prigovorov in so bili z njima zadovoljni, zato se bo sodelovanje z njimi najbrž še poglibilo. Že lani je skupna vrednost izvoza v DDR znašala okoli 700.000 doljarjev, za leto 1968 pa si beltovi obetajo še več naročil. Konec decembra, prav ko so stroja prodali kupcem, je kolektiv BELTA tudi presegel letni plan. Lanskoletno poslovjanje te gospodarske organizacije je bilo klubu resnim objektivnim težavam

uspešno, najbolj pomembno delovno zmago pa pomeni izdelava občnih omenjenih strojev, s čimer so beltovi dokazali, da so sposobni zahtevnejših del.

Na kratko povestano, se je zgodilo tole: leta 1950 je Janko Vranešič iz Črnomlja zgradil hišo na Kolodvorski cesti. Ker mu tedaj niso dovolili graditi brez poslovnih prostorov, je moral v hiši zgraditi lokal. Toda že osem let kasneje, ko je izsel zakin na nacionalizacijo, je zaradi lokalov Vranešič zgnbil celotno pritličje v svoji hiši. Tedaj je sprošil pritožbeni postopek. Klet je kasneje dobil vrnjenje, glede lokalov pa so romale pritožbe na razne instance, vse do vrhovnega sodišča Jugoslavije, ki je letos februarja odločilo, naj zadevo reši domača občinska skupščina.

Tako so o tem pred kratkim odločili črnomaljski odborniki. Ze prej so bili emi vneti za denacionalizacijo, če da je treba storjeno krivico popraviti, drugi pa so bili proti iz bojazni, da ne bi Vranešič primer potegnil za seboj se vseh drugih, ki so bili z nacionalizacijo prizadeti. Da bi se lahko bolj nepristransko odločali in pa zato, ker je tudi prizadeti Janko Vranešič odbornik, je bilo glasovanje tajno. Izid je bil naslednji: večina odbornikov se je izrekla za denacionalizacijo.

Na zadnji občinski seji v letu 1967 so v črnomaljski skupščini obravnavali tudi denacionalizacijo Vranešičevega lokalov. Pritožbeni postopek, ki se je vlekel več let, se je po odločitvi vrhovnega sodišča Jugoslavije končal pred domačo občinsko skupščino. Kar pomeni, da je Vranešič postal spet lastnik lokalov v svoji hiši.

Pismo iz Butoraja

V imenu aktivne mladine iz Butoraja bi rad pojasnil nekatere očitke, izrečene na naši mladinski konferenci, ki ste jih objavili v lanskem 46. številki našega lista.

Kdor pozna naše delo, lahko ugotovi, da niso mladinci zdaj nič manj delavni, kot so bili tedaj, ko so bili še domači fantje, ki so zdaj pri vojakih. Glede deficitu od poletne veselice pa je komisija ugotovila drugačne številke, kot je bil o njih govor. Končni obračun veselice je na mreč pokazal, da je v blagajni manjkalo le 2040 S din in da torej ne gre za skrito razliko med 108 tisočaki izkupička in 58 tisočaki v blagajni, ki naj bi si jo prilastili nekatere starejši in mlajši mladinci.

Mi smo zadevo razčistili in želimo, da o tem pisete, da ne bo butorajska mladina ostala pred javnostjo v slabih luči.

PK

„Ali nimajo važnejših problemov?“

Odgovor na članek »Daleč od nevoščljivosti, vendar...« smo takoj prejeli, a ga zaradi skrčenega obsega lista doslej nismo mogli objaviti.

Delavci, zaposleni v obrti družbenega sektorja črnomaljske občine, so z veliko nejevoljo prebrali članek, objavljen v 49. št. lanskega Dolenskega lista, kjer so obravnavani osebni dohodki v nekaterih obrtnih delavnicih.

Ali odborniki občinske skupščine res nimajo važnejših problemov, kot so ti

tivne

osebni dohodki? Bržkone so večje težave tam, kjer imajo dohodite po 40.000 Sdin na mesec ali pa še manj. Nekotere pride na misel, da so hoteli na občinski seji odbornikom pokazati grešnega koza, oziroma voditi jih med drevesi, da ne bi videli gozda.

Povprečne primerjave so včasih zelo varljive. Neobjek-

teri je visejo 30 pobaranih zarnic, je bila po misnju občanov prekroma nova letna dekoracija za Črnomelj. Podjetje so sicer okrasila prodelila svojih stavb, vendar je vedno teh zunaj mesta.

■ ■ ■ SEDMI IN OSMI RAZREDI OSÈMLETKE so za zaključek starega leta pripravili v novi soli top kulturni program, ki so ga tavanjali z lastnimi ansamblji in humoristi. Sledil je ples, prav tako kot na gimnaziji. Tu se je novoletev zabave udeležili tudi profesoriki zbor.

■ ■ ■ EDINA SMREKA, postavljena pred občinsko skupščino, na ka-

teri je visejo 30 pobaranih zarnic, je bila po misnju občanov prekroma nova letna dekoracija za Črnomelj. Podjetje so sicer okrasila prodelila svojih stavb, vendar je vedno teh zunaj mesta.

■ ■ ■ GRADBENA DELA V SEMIŠKI SOLI se naglo bližajo koncu. Manjka le se oprema, ali bolje rečeno, denar za ranj. Semičani pa vendarje upajajo na najbolje, računajoč, da bo v drugem šolskem poletju že stekel pouk tudi v dozidanih učilnicah.

Ponovno smo priceli s prodajo vsega metrskega blaga, konfekcije, posteljnine in preprog za 5-mesечно brezobrestno odpaljilo.

FRANC DERGANC

Storitve samo po naročilu

Po prvem snegu so bile črnomaljske ulice domala neprevozne, zaradi česar so se močno pritoževali pešci in vozniki motornih vozil — Zakaj je tako, smo vprašali direktorja Toneta Maleriča

Tovariš direktor je povedal, kako zmotno misljenje ima občani o poslovanju njihovega podjetja:

— Mi smo podjetje z 11 obrati. Poslujemo tako kot vsa druga podjetja. Naša dejavnost je bistveno drugačna, kot je bila pred leti, za časa komunalne uprave.

Kar zadeva vzdrževanje ulic, parkov in nasadov, je tako: naše podjetje opravlja vzdrževalna dela, vendar samo po naročilu krajevne skupnosti Črnomelj. Ce dobitno naročilico, takoj poskrbamo za očiščevalna dela, sicer pa zanje nismo dolžni skrbeti.

Res je, da so bile po prvem snegu črnomaljske ceste slabne. To smo videjeli tudi mi, a ker čiščenja nihča ni naročil (gre za plačilo takih storitev), se ga pa nismo lotili. Cestisce je bilo slabno prevozno

zlasti zato, ker sneg, ko je zaposlen. Ker se v nekaterih obratih podjetja, kot v ključavčarskem in gradbenem, zmanjšuje dejavnost in postajata nerentabilna, si moramo prizadevati, da v drugih obratih izpad nadoknadimo. Plan podjetja bo letos sicer dosegzen, vendar leta 1966 nismo zaključili s takim poslovnim uspehom, kakor smo računali. Iz povedanega je morda jasno, zakaj se leta vsem imamo plačilo zagotovljeno.

ZZB potrebuje 60 milijonov

Na nedavnem plenumu občinskega odbora ZZB v Črnomlju so med drugim razpravljali o potrebah in proračunu za leto 1968. Ugotovili so, da bi potrebovali 60 milijonov S din, kar pomeni še enkrat več sredstev kot v letu 1967. Plan je realen, predvideva pa dodelitev 40 novih priznavalnic, 50 enkratnih podpor in zvečanjem sedanjih stalnih priznavalnic od povprečno 6000 na 10.000 S din mesečno. Razen tega je predvidena pomoč pri solanju, otrokom borcev, socialno in zdravstveno šibkim članom ZZB pa bi radi omogočili zdravstveno varstvo iz naslova priznavalnin.

Načrti so torej lepi, toda občinski odbor ZZB že vnaprej ve, da občinska skupščina ne bo mogla v proračunu postavko za borce toliko povzdigniti. Ce ne bodo belokranjski borcev prisloki, na pomoč z republiškimi sredstvi, bodo nekatere težave še ostale.

Tatvine trajajo že nekaj let

V Veliki Lahinja, Butoraju in okoliških vaseh ljudem že več let zapovrstijo zmanjkujočo kokoš, vino in les. Občani sumijo, kdo krade, vendar zlikovci doslej še niso zlostili, želite pa, da bi za to čimprej poskrbeli pristojni organi. Pravijo, da bi morali najprej pogledati pri tistih, ki lagodno žive in dobro jedo, čeprav jih je pri delu le redko videti.

Zadeva končana po devetih letih

V zadevi Vranešič so črnomaljski odborniki odločili s tajnim glasovanjem

Na zadnji občinski seji v letu 1967 so v črnomaljski skupščini obravnavali tudi denacionalizacijo Vranešičevega lokalov. Pritožbeni postopek, ki se je vlekel več let, se je po odločitvi vrhovnega sodišča Jugoslavije končal pred domačo občinsko skupščino. Zgradil hišo na Kolodvorski cesti. Ker mu tedaj niso dovolili graditi brez poslovnih prostorov, je moral v hiši zgraditi lokal. Toda že osem let kasneje, ko je izsel zakin na denacionalizacijo, je zaradi lokalov Vranešič zgnbil celotno pritličje v svoji hiši. Tedaj je sprošil pritožbeni postopek. Klet je kasneje dobil vrnjenje, glede lokalov pa so romale pritožbe na razne instance, vse do vrhovnega sodišča Jugoslavije, ki je letos februarja odločilo, naj zadevo reši domača občinska skupščina.

Tako so o tem pred kratkim odločili črnomaljski odborniki. Ze prej so bili emi vneti za denacionalizacijo, če da je treba storjeno krivico popraviti, drugi pa so bili proti iz bojazni, da ne bi Vranešič primer potegnil za seboj se vseh drugih, ki so bili z denacionalizacijo prizadeti. Da bi se lahko bolj nepristransko odločali in pa zato, ker je tudi prizadeti Janko Vranešič odbornik, je bilo glasovanje tajno. Izid je bil naslednji: večina odbornikov se je izrekla za denacionalizacijo.

Zgodovina NOB v posebni knjigi

Cijski odbor v katerem bili Janez Zunič, Janez Vitkovč, Niko Belopavlovič, Tone Vergot in Jože Dular. K sodelovanju pa bodo prilegili še vrsto strokovnjakov.

Po dokumentih in zbranem gradivu bo monografijo Bela krajine med NOB napisal publicist Rudi Vogrč iz Ljubljane.

Izdaja knjige bo veljala okoli 10 milijonov S din.

Franc Derganc

„Deletekstil“ ČRNOSELJ

Naloga št. 1: zbuditi kulturo

Mrtvilo v kulturno-prosvetnih organizacijah je v Metliki že nekaj let očitno, po drugi strani pa se občani pritožujejo, da ni prireditev, in predlagajo organizacijo gostovanj. Vsekakor bi za gostovanja kvalitetnih dramatičnih ali glasbenih skupin potrebovali veliko denarja, ob tem pa bi domači sposob-

ni igralci in delavec na kulturno-prosvetnem področju spali še naprej. Prekiniti z dosedanjem pralevo in začeti znova z lastnimi močmi je misel, o kateri nameravajo v kratkem razovirati na posvetu, ki ga bo sklical podpredsednik občinske skupščine z vsemi nekdaj aktivenimi kulturno-prosvetnimi delavci.

Zapravljanje ga je izdal

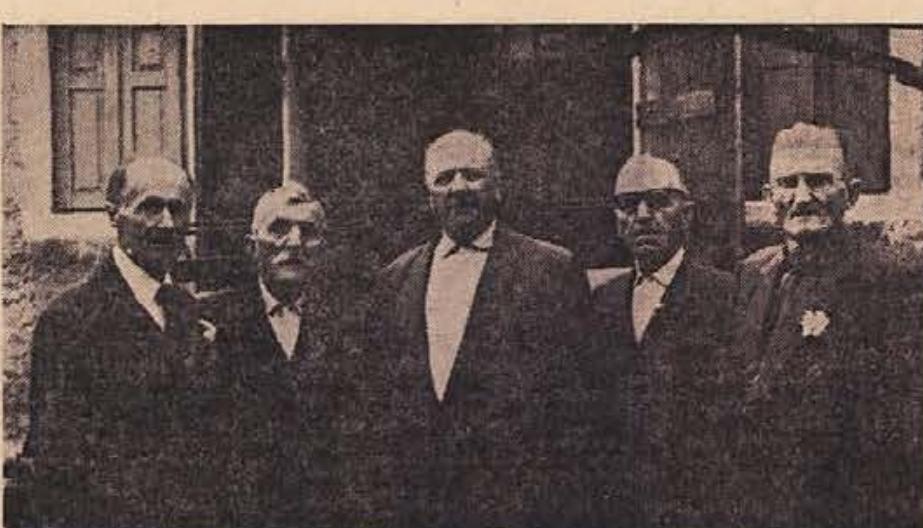
Nezaposleni traktorist Ivan Pečavarski iz Hrasta je hotel priti do denarja. Službo je

pustil, misleč, da bo dobil boljšo, toda ostal je brez dela.

10. septembra lani se je napil, nato pa prepal v zasedi pred hišo v Dragomilji vasi 24. Ko je videl, da je sel lastnik Slavko Hostič z doma, je po bradi splezel do očna, odstranil šipo in se splazil v hišo. Štipal je za denarjem in v nezaidenjeni omari zatopal plašč, v njem pa kuverta s 500 Ndinarij. Ta denar je vzel, sel v Metliko in se nastanil v hotelu. Naslednji dan je kupoval še oblike in čevlje, zato ni minilo dolgo, ko ga je obiskal miličnik.

Pečavarski je tativino takoj priznal, izročil ostanek denarja in kupljeno blago ter obzaloval dejanje, ki ga je storil pod vplivom alkohola. Nekjaj dni zatem je sel še k oškodovancu, se mu opravil in povrnil škodo.

Ne glede na obnašanje po storjenem kaznivem dejanju velike tativne pa mu je okrožno sodišče v Novem mestu prisodilo 3 meseca zapora, pogojno sa dobo dveh let. Ker je bil obtoženec prvič na začetku klopi, menijo, da bo pogojna kazan zategla. Sodba pa se ni pravnomočna.

Pet ustanovnih članov dragomiljskega gasilstva je še živih. Ti so (od leve proti desni): Janez Skof, Janez Nemančič, Martin Starha, Martin Skof in Anton Zupančič. (Foto: R. Skof)

USTANOVNI ČLANI DRAGOMILJSKIH GASILCEV PRIPOVEDUJEJO

45 let PGD Dragomilja vas

Pred nedavnim je prostovoljno gasilsko društvo v Dragomilji vasi proslavljalo 45-letnico obstoja — Za to priložnost so priredili tradicionalno gasilsko veselico

Petorica od 35 ustanovnih članov prostovoljnega gasilskega društva Dragomilja vas je rade volje prisla na proslavo. Najprej so se fotografirali ob ročni gasilski brizgalni, nato pa obujali spomine. Tako so dejali: »Se vedno smo vneti gasilci, čeprav aktivno moremo več delati. Zdaj naj poprimejo mlajški!«

Spominjam se, kako je prišlo do ustanovitve društva:

— Leta 1921 se je v Dragomilju vas pričenil pokojni Jože

Starha, ki je dal pobudo za ustanovitev društva. Že naslednje leto je društvo z 35 aktivnimi člani in podpornimi člani začelo delati. Kupili smo ročno brizgalno. Ni bila ravno poceni. Veljal je 23.000 tedanjih dinarjev, ki smo jih zbrali s prostovoljnimi prispevkami. Z njim smo rešili že milijonske vrednosti in v 45 letih nas ni nikoli pustila na celiču.

Ognjeni krat smo doživeli leta 1923, ko je gorelo gospodarsko poslopje Jožeta Muca iz Lokvice. Tudi naša vas je bila že trlikrat v nevarnosti pred ognjenim petelinom, a na srečo smo se ognja s pomočjo naše brizgalne in pridružili rok ubranili.

Leta 1942 so Italijani začeli Kramaričovo in Krštinčovo hišo. Takrat smo nemočni gledali ognjene zubje, sosednja poslopja pa so nam dovolili reševati. Petnajst novih uniform, ki smo jih kupili leta 1923, smo dali med vojno parizancem.

Prvi predsednik društva je bil Jože Starha. Udeleževali smo se tudi tekmovanj. Društvo je bilo dvakrat odlikovano, osem ustanovnih članov

pa je dobilo še posebna odličja.

Včasih smo za pogorelice zbirali prostovoljne prispevke v materialu, živilih in denarju. Bili smo vedno enotni, za to smo uspel.

Zelimo, da bi naši mlajši gasilci dobili sodobno motorno brizgalno, s katero bi se lahko se uspešneje postavili v bran ognjeni nevarnosti.

R. S.

Draščiči: v nedeljo zbor volivcev

Krajevna skupnost Draščiči je minulo leto kar dobro go spadarila, so ugotovili na nedavni seji in sklenili na zbor volivcev, ki bo 14. januarja, podati točen obračun dela. Ob tej priložnosti bodo sprejeli tudi načrt za delo v letu 1968 in izvolili 5 članov upravnega odbora.

Preteklo nedeljo pa so imeli draščki gasilci redni občni zbor. Za predsednika je bil izvoljen Anton Smonič. Sklenili so, da bodo v prihodnje zbirali denar za nabave nove brizgalne, v članstvo pa so sprejeli tudi štiri mladinci.

J. B.

Silvo Mihelčič — petdesetletnik

Konec minulega leta so Metličani s koncerti v rokah nadziravili petdesetletno zvestoto življenje Metličana Silve Mihelčiča. V prijateljskem krogu, kjer so bili navzoči tudi predsednik občinske skupščine Peter Vučič, sekretar občinskega komiteja ZKS Franc Vrvičar, republiški poslanec Ivan Zele in drugi zastopniki družbenih in kulturnih organizacij, se je predsednik občinske Zvezde kulturno-prosvetnih organizacij prof. Jože Dular spomnil včer v 30-letnega jubilantovega delavca strelinskih družtv in organizacij. Že v starj Jugoslaviji je nameč Silvo Mihelčič igral pod takstirko kapelnika Drobuša pri mestni goriči, igral je med zadnjimi vojami pri godbi Glavnega Štaba NOV in POS, igral po vojni, ko je za tov. Drobničem prevzel vodstvo metliške godbe. Vsem je znano, koliko truda je imel, da je vzgajil nov kader godbenikov, da je priskrbel nove instrumente, nove uniforme itd. Obenam je vodil še godalni orkester, sabavni ansambel in kasnejše tamburinski zbor. Strelinske fotografije iz tistega časa nam kažejo mnogočlane žive zravnili ljudi, ki so v zadnjih dveh desetletjih nastopali pod takstirko Silve Mihelčiča. Razen tega je bil Mihelčič član raznih odraslih in republiških glasbenih sestavov in član odbora glasbenih pedagogov v Novem mestu.

Cesprav bi bilo že delo na glasbenem področju v Metliki dovolj obsežno, da bi zapisil celega človeka, se Silvo Mihelčič ni branil strelinskih funkcij in opravil, ki so mu jih ponujali v vseh strani. Bil je dolga leta občinski odbornik, član raznih gospodarskih in prosvetnih svetov, gradbene komisije pri gradnji tovarne Novoteksa, upravnega odbora Invalidskega podjetja, Komunalnega podjetja itd. V Metliki nadalje skoraj ni organizacije, v kateri Mihelčič ne bi delal kot predsednik, blagajnik, tajnik ali odbornik, saj ga najdemo v upravnih odborih prosvetne društva, občinskega sveta Svetov

strov, pri šolskem odboru, v Društvu prijateljev mladine itd. Bil je sodni emisar, član poravnalnega sveta, porotnik okrajnega sodišča itd.

Skratka: v Metliki skoraj zares

ni društva, v katerem Mihelčič v povojnih letih ne bi sodeloval.

Povsed pa je delal po svojih močah, pošteno, odkrito, in v stotine

in tisoče gredo ure, ki ih je opravil v korist mesta in občine.

Zato pa istekno: Se na mnoga leta, polna se lepih uspehov, tovariši Mihelčič!

Pravna pomoč za občane

Na nedavnenem občnem zboru občinskega sindikalnega sveta v Metliki so sprejeli sklep, da bodo organizirali pravno posvetovalnico za člane sindikatov. Tako brezplačno pravno pomoč nudijo občanom že v večini sosednjih občin. Sprva bo pravnik na voljo z nasveti enkrat ali dvakrat na mesec, če pa bo strank več, bo prihajač pogo steje. Kdaj bo pravna posvetovalnica začela poslovati, bodo občanom sporočili.

Dede Mraz se zahvaljuje

Letos je dedek Mraz kar bogato obdaroval šolske in predšolske otroke po metliški občini. Lepo so bili posvečeni, dobili pa so se dragocena kolektivna darila, med njimi številne igrač in knjige, kinoprojektorje in magnetofone. Pri zbiranju teh darilov je dedek Mraz zelo pomagal občinska zveza društva, prijateljev mladine (tov. Miloš Tancik, Ivan Žale in drugi). Ti so posredovali pri podjetjih, ki so z večimi denarnimi vsotami in darili pripomogli, da je bilo letosno novoletno obdarovanje otrok v metliški občini tako lepo in bogato. Zato se dedek Mraz zahvaljuje podjetju Centromerkur iz Ljubljane, tovarnam NOVOTEKS, BETI in KOMET, agrotehniku in CZP DELO iz Ljubljane, metliški kmetijski zadrugi, sindikatom in se drugim. Vsem v imenu otrok: prisrčna hvala!

Veselje v domu počitka

Pred novim letom so spet v metliškem domu počitka, kakor je že običaj, pripravili novoletno proslavo. Oskrovanci so se sbrali v jedilnici, kjer jim je uprava doma razdelila pakete s priboljški, razen tega pa so oskrbovancem s področja novomeške, črnomajske in metliške občine razdelili še skromno enkratno denarno pomoč. Posvečen je bilo obdarovanje bliskih borcev in matere padlih borcev, za kar so poskrbeli na občini in pri občinskem odboru ZZB.

Po novem letu je metliška šolska mladina priredila v domu počitka kulturni program, s čimer so oskrbovance se posebej razveseli. Članji podmladka RK so podarili domu počitka svoje risbe, ki jih izdelujejo pri likovnem pouku.

Vlomi v Metliki in okolici

V noči od 3. na 4. januar so neznani vlomili oziroma poskušali vdreti v vrsto metliških lokalov in trgovin. Tako so vlomili v trgovino Kokre na metliškem Majerju, kjer so razbili kložbeno okno in odnesli 15 ročnih ur. Isto noč so poskušali vdreti tudi v prodajalno mesca v Bevčevi hiši, v poštni urad, kamor so poskušali priti skozi poštni predal, v blagovnico Mercatorja in lokal urarja Udjenice. Povsed so pustili sledove sekire ali drugega orodja, s katerim so poskušali vdreti vrata. Vendar so hitro spreviedeli, da ne bodo uspeli, ali pa jih je kdo prepodil. Vlomilcem so že na sledi.

Tudi na Svrljigah pri Metliki je po novem letu neznanci vlomili v neko hišo in odnesel precej denarja.

metliški tednik

Veletrgovsko podjetje KOKRA — Kranj

O B V E S C A cenjene potrošnike, da so bile ob novoletnem nagradnem žrebanju »300 ur za 300 kupcev« izžrebane v naših prodajalnah v Metliki naslednje stevilke paragonskih blokov:

Prodajalna KOKRA — Metlika

E — 40 — 9674
E — 24 — 9623
E — 37 — 9676
E — 34 — 9679
E — 34 — 9622
E — 50 — 9625

Prodajalna Kranjec — Metlika

C — 04 — 3087
C — 44 — 3088
C — 11 — 3089
C — 12 — 3085

Srečni dobitniki lahko dvignejo ure s predložitvijo kopije paragonskega bloka v trgovinah, kjer so blago kupili.

Cenjenim kupcem se priporočamo za nadaljnjo naklonjenost!

Veletrgovsko podjetje KOKRA — Kranj

Trebnje: letos ali nikoli

Največja nagrada za dogoletno prizadevanje trebanjskih odbojkarjev bi bil prodor v prvo republiško ligo

Stari mesece pred začetkom ligi, ki je tekmovanje se odbojkarjev moštva TVD Partizan Trebnje že redno pripravljajo v telovadnici. Dosej je v obeh zadnjih tekmovačnih sezona v drugi otojkarski ligi osvojilo tretje mesto, zato je njegova vrča želja prebiti se naprej in tako obdržati zanimalje za to sportno panogo, saj je znano da je prihajalo v Trebnjem na tekme toliko gledalcev kot v malokaterem mnogo večjem kraju.

Ledenji noji ne bodo lahki. Drugi zastopnik Dolenske, odbojkaška ekipa Kočevja, prav gotovo goji iste želje, ker je bila že dvačet druga in ima tako še več razlogov za misel na popoln uspeh. Podcenjati tudi ni treba zelo borbenega moštva Boeve, ki je laži proti koncu sezone pripravljalo presenečenje za presenečenjem. Razen tega je v drugi ligi tudi moštvo Novega mesta.

Trebnje ima skupaj z majstirimi, se nekoliksti igralci trenutno 15 stalnih igračev, ki vadijo delno v Trebnjem, delno pa v Žužemberku. Na novo sta se pridružila moštvi igračev kranjskega Triglava K. Smua in tranzitnega moštva J. Mohorčiča, ki potujejo telesno vlogo v Velikem Gabru in Žužemberku.

S. Sk.

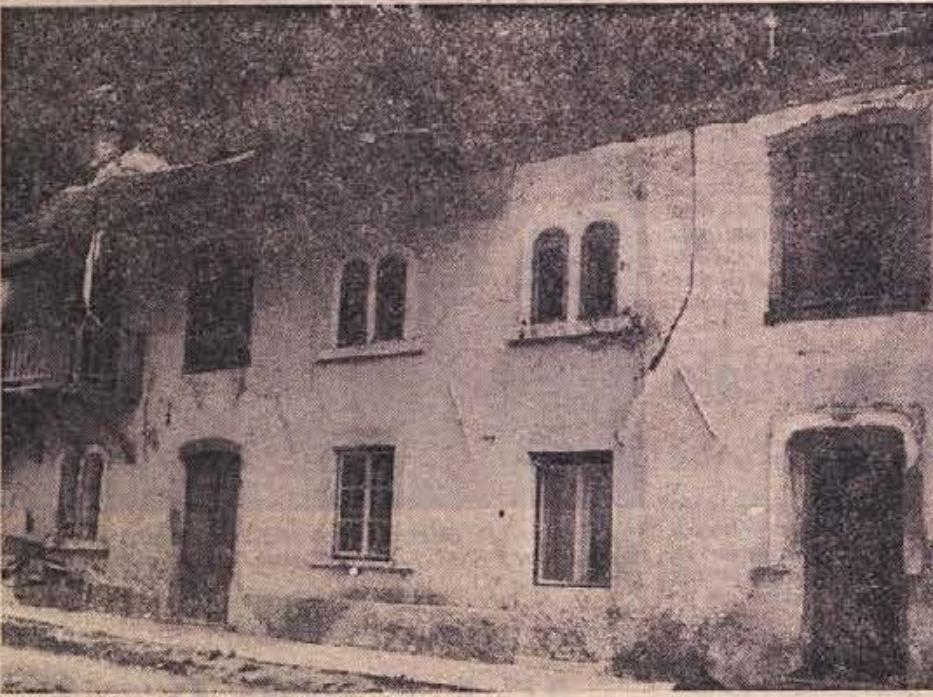
Še kar, žal pa nekateri starci, so zasedeni igralci prve šestkratne letos nerodno prihajajo k vadbi, čeprav ne bi bila njihova pomoč v odločilnem letu gotova potrebna.

M. L.

Loka: obnovitev dela strelske družine

Na nedavnem občnem zboru združenja rezervnih oficirjev in podoficirjev so govorili tudi o poslužitvi strelske družine v Luki, ki je nekdaj že uspešno delovala. Družina je prenehala obstajati z ustanovitvijo TVD Partizan, ki nima možnosti za toliko različnih športnih dejavnosti. Trenutno je za strelstvo precejšnje zanimalje, zato bo v kratkem občni zbor, ki bo izvolil tudi novo vodstvo, Strelski bodo priredili izlet v Redico pri Ladišču, kjer si bodo ogledali sodobno urejeno strelisce, ki omogoča tudi streljanje z malokalibroško puško.

S. Sk.

Na nekaterih poslopjih ortneškega gradu se je preteklo zimo podrla streha. Strešno konstrukcijo gradu bi bilo treba čimprej obnoviti, ker jo ho drugače doletela enaka usoda (Foto: Prime)

Ortneški grad nezadržno propada

Občina Pulj ima grad v najemu, a ga ne obnavlja — V letu dni je grad izkoričen le slabe tri mesece in takrat letuje v njem okoli 500 otrok — Preteklo zimo se je na nekaterih poslopjih podrla streha

V Ortneku prihajajo na letovanje otroci, ki jim zdravnik priporoča gorski zrak.

Puljska mladina prihaja v Ortneku na letovanje že sedmo leto, prihajala pa na naj biše nadaljnih 33 let. Po pogodbji, sklenjeni med Zvezzo združenj borcev Slovenije, občino Pulj in bisvo občino Velike Lašče je dobila občina Pulj ortneški grad v najem za 40 let. V zameno je občina Pulj odstopila za isto dobo Zvezzi borcev Slovenije v najem letovišče Banjole.

Vse pa kaže, da otroci iz Pulja ne bodo prihajali že 33 let na letovanje v Ortneku, ker se bo grad prej podrl. Občina Pulj, ki bi najete prostore morala tudi obnavljati, se namreč za popravila ne zmeni. Strehi bivše kaže v hlevu sta se pretekelo zimo že podrl, vprašanje pa je, koliko let bo se zdržala streha gradu, ki je tudi že potrebna obnova.

Vsekakor bi se morala občinska skupščina Ribnica, ki je po ukinitvi občine Velike Lašče prevzela pravice in dolžnosti v zvezi z ortneškim gradom, zavzeti za zaščito oziroma obnovno ortneškega gradu. Pristojni občinski možje bodo morali pregledati sklenjeno pogodbo in ukreniti vse potrebno, da bodo njena določila uresničena. S tem bodo tudi preprečili, da splošno družbeno premoženje ne bo prepadalo.

Ortneški grad, ki je bil pred leti celo preurejen v hotel, zdaj pa je nekak pozdični dom za otroke, 'želi ob modernizirani cesti Ljubljana — Ribnica — Kočevje. Prav pri njem se odeepli cesta na privlačno in vedno bolj obiskano izletniško točko Grmado.

Nekateri turistični delaveci spet razmišljajo o tem, da bi grad ponovno preuredili v hotel. Dosej so svoj sklep med drugim utemeljevali s tem, da grad ni zadost izkoričen (zaseden je manj kot tri mesece v letu) in da naj bi zato pogodbo z občino Pulj razrdil. Zagovorniki tega predloga so dobili v roke nov adut, ker občina Pulj gradu ne vzdržuje. Vendar pa kaže, da jim tudi ta adut ne bo kaj kmalu prida pomagal, ker je malo verjetno, da bi lahko dobili denar za obnovo gradu in drugih grajskih poslopij, ki

so vsa potrebna temeljitega popravila in celo prezidave.

NESREČE

Na ovinku ga je zaneslo

30. decembra popoldne se je pripetila prometna nesreča na Kvedrovem trgu v Sevnici. Voznik osebnega avtomobila Maks Starman iz Sevnice je vozil proti Smaru; naproti mu je pripeljal Ivan Kisovar z Blance, katerega je na blagem ovinku zaneslo in Starmanov avtomobil. Na avtomobilu je za približno 4.000 Ndin škode.

Na parkirnem prostoru ga je zadel

30. decembra dopoldne se je pripetila prometna nesreča na parkirnem prostoru pred cerkvijo v Cerkljah. Voznik osebnega avtomobila Marjan Pičulin iz Kraja je tam parkiral svoje vozilo, poleg njega pa Marjan Fangeršek iz Predvora. Ko je na hotel zavoziti na cesto, je z zadnjim delom zadel v Pičulino avto in povzročil za okrog 250 Ndin škode.

Z mopedom v avto — popravek

7. decembra 1967 smo pod naslovom »Z mopedom v avto« popravili o prometni nesreči pri Brežicah. Ker je bila v poročilu napaka, ga s tem pograjivamo:

24. novembra popoldne je pripeljal iz smeri Cerkev proti Brežicam Ernest Ferl iz načinaval zavilati z avtomobilom v levo proti Brežicam. Ker je takrat pripeljal s Cateža tovornjak in načinaval zavilati proti Brežicam v desno, je Ferl svoj avto ustavil, da bi dal prednost tovornjaku, ki je bil na desni. Tudi tovornjak je pred krizilcem ustavil. Ker na takoj odpeljal naprej, je prvi odpeljal Ferl. Takrat pa mu je iz Brežic pripeljal naproti mopedist Janez Les, doma s Čateža, in se zavilil v sprednji desni del osebnega avtomobila, padel po cesti in se pri tem poškodoval po desni nogi. Na obeh volilih je bilo za okoli 150 Ndin škode.

KMALU PRI VSEH PRODAJALCIH ČASOPISOV

ZVITOREPČEVI ROMANI V

S
T
R
I
P
U

Ni utegnil zavreti

Isti dan zjutraj je iz Zagreba proti Ljubljani vozil osebni avto Dža Čulo iz Lukovice gore. Na Čatežu je zadel zavirati, ker je hotel na kolesu pritrdirti vecige. Za njim je vozil Milivoj Vučinović iz Vrhnika in se klub zaviranju zadel v zadnji del že stojedečega avtomobila. Na vozilih je za okrog 1.000 Ndin škode.

Varnostna razdalja je bila prekratka

Ivan Medved iz Bukovške je šel 30. decembra dopoldne po cesti proti Čestu prvemu borcev v Brežicah. Za njim je pripeljal voznik osebnega avtomobila Vinko Černelič iz Brežine. Ker kolesarja zaradi na proti vozečemu avtomobilu ni mogel prehiteti, je zadel zavirati. Za njim pa je vozil Herman Miklak iz Artič, ki je kljub zaviranju zadel v zadnji del že stojedečega avtomobila in ga porivil v kolesarja Medveda. Na streco se ni nihče poskuševal, na avtomobilu pa je za okrog 700 Ndin škode.

Telefonski drog je prelomil

26. decembra zjutraj se je voznik osebnega avtomobila Drago Šteflik iz Trebeša na cesti II. reda med Buzeljskim in Blistroc ob Soli zadel v telefonski drogi in ga prelomil. Na avtomobilu je za okrog 600 Ndin škode.

64 STRANI NAPETIH AKCIJ

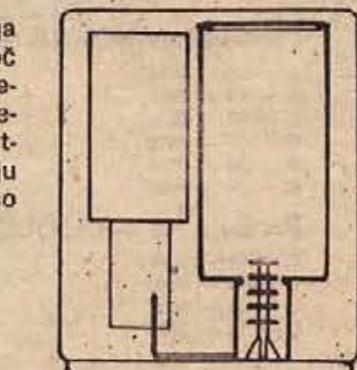
Popolno izgorevanje gorilnega olja, torej večjo ogrevno moč pri enaki porabi olja, izgorevalni prostor brez saj, ogrevane prostore brez neprijetnega vonja po gorilnem olju — vse to dosežete, če v vašo oljno peč vstavite

žarilni vložek

Proizvajalec:

INKOP

Industrija kovinske opreme
KOČEVJE

tako postavimo vložek
v oljno peč

ŠAH

Turnir v Krmelju

Na turnirju za prvenstvo Krmelja za 1968, ki se ga udeležuje 20 igralcev, je tri koš pred koncem zadnjih vrstnih red: Šribar 15, Markovič 14, Papec 13, Hočevar 12, Debelak 11,5, Žitnik 10, Kos 9, Prosenik 8,5 itd. Turnir je organiziral Svoboda iz Krmelja. Pred novim letom je bil v Krmelju redni turnir; igralo je 19 igralcev. Zmagal je Šribar s 14 točkami. Za njim so bili: Debelak (13), Hočevar T. in Žitnik (12), Blatnik (8,5), Močnik in D. Perhaj (8) itd. D. B.

Priznanje Čargu

Plavala zvezda Slovenije je plavala Celulosarja Franca Čarga zaredi odličnih rezultatov in marljivosti dodelila posebno primanje: mesedno štipendijo 75 Ndin. Državni representant Čargo namreč obiskuje prvi letnik gimnazije v Brežicah in je martijev dijak.

61/
2
odstotne
LETNE OBRESTI
VAM DAJE ZA
navadne vloge
samo
DOLENJSKA BANKA
IN HRANILNICA!

UO AMD Crnomell
razpisuje prodajo
OSEBNEGA
AVTOMOBILA
FIAT-ZASTAVA 750
letnik 1964.
ki bo dne 14. januarja
ob 10. uri za družbeni
sektor in ob 11. uri za
zasebni sektor.
Lokacija cena je 6.000,00
Ndin.

HELENA PUHAR Matjaž in Alenka⁴

■ Nekateri se boje, da bi poučen otrok utegnil svoje znanje preveč zavzeto širiti med vrstnike in da bi to utegnilo sprožiti nevoljo tistih staršev, ki se s poukom o spolnosti ne strinjam. Bojazen je pretirana. Kolikor pa ta ali oni otrok res želi to svoje znanje posredovati vrstnikom, ni nič bolj prepričega, kot da ga poučimo tudi o nezaželenosti takega ravnanja. Sicer pa ni nič hudega, če otrok pove drugemu otroku to, kar je zvedel od svojih staršev in kar je primerno za otroška ušesa. Kadar bodo vsi otroci od svojih staršev deležni pravega pouka, bo ta strah povsem odpadel.

Nezaželenih vprašanj o spolnosti ni!

Včasih kak otrok vprašuje stvari, o katerih si lahko upravičeno želimo, da bi ga se ne zanimal. Največkrat se to zgodi v primerih, če živimo v pretežnem stanovanju, če smo odrasli v svojih odnosih preveč sproščeni ali celo prostaški, če živi otrok v neprimerni soseški ali je sploh karkoli drugega prezgodaj obrnilo njegovo zanimanje v določeno smer. Sama želja, naj bi se otrok določene starosti za nekatera vprašanja spolnega življenja še ne zanimal, je seveda povsem v redu. Zmontno pa je misljiti, da z zaračanjem, zgražanjem ali celo obsojanjem otroku koristimo in sploh lahko kaj dosežemo. S takim ravnanjem nezaželeno vprašanje kvečjeno podarimo, prav gotovo pa ga ne razvozlam. Vrašanja je namreč mogoče pojasniti samo z ustrezanimi odgovori in pojasnilji. Vidimo torej, da sploh ni vprašan, ki bi jih otrok ne smel zastaviti. Lahko si želimo, da nekaterih še ne bi, da bi ga nekatera stvari še ne zanimala. Toda če ga, nam ne kaže drugače, kot da mu jih ustrezno pojasnim. Predvsem se iznebimo moralne miselnosti, da zgodna otrokova vprašanja o spolnosti pomenijo, da je otrok pokvarjen ali da napacno spolno dozoreva! Do začetka spolnega zrcanja so otrokova vprašanja o spolnosti prepres' in skoraj edino odseg njegove zvedavosti, n'egovega občega zanimanja za vse, kar opaža,

pa še ne razume dobro. Otrokovu zvedavost razvedava, da je otrok s področja spolnega življenja to in ono že opazil — če je prezgodaj, je krivo okolje in ne otrok — pa bi hotel tudi jasno vedeti in spoznati.

Po začetku zorenja poudarek na duševnem in družbenem vidiku spolnosti

Stevilo nasprotnikov pouka o spolnosti je veliko predvsem zato, ker mnogi misljijo, da pouk o spolnosti obsegajo izključno ali vsaj v večini pojasnjevanje telesnih zakonitosti spolnega življenja. Kdor se resno ukvarja z

duševnem in družbeno-moralnem vprašanju.

Taka je tudi otrokova oziroma mladostnikova potreba. Vtem ko otroka do pubertete zanima predvsem telesna stran spolnosti, se po začetku zorenja stvari precej spremene. Dozrevajoči otrok začne postopoma spoznati, da je spolnost njegov osebni problem in ne le neka splošna zanimivost. Dozivljati začne prva, seveda še rahla in nejasna čustva ljubezni, vznešenosti ob srečanjih z ljudmi drugega spola, občutke ugodja in bojazni ter tesno obenem. Od tod prvi renejši premik zanimanja od naravnih zakonitosti spolnosti k duševnim dogajanjem in k vprašanju o dovoljenju

kaj v tej smeri mu lahko pojasnijo starši, vsega pa gotovo ne. Deloma jim manjka za tako pojasnjevanje potrebnega znanja, deloma mladostnik tak pouk tudi laže sprejema v izvedenodružinskom okolju ali pa si ga pridobiva ob branju primernih knjig. Starši bi morali to od šole terjati, obesjem pa je pametna, da tudi družinsko knjižnico oskrbi s primernim branjem, po katerem lahko sega dozrevajoči otrok po svojih osebnih željih in potrebah.

Tega seveda ne smemo razumeti tako, kot da smo starši v celoti oproščeni vsega pouka, brz ko začne otrok dozorevat. Menimo le, da po tem času starši, še bolj kot doslej, ne moremo biti edini učitelji in vagovali.

Kdo naj odgovarja na vprašanja?

Kar zadeva vprašanje, kdo naj se z otrokom v družinskem krogu pogovarja o spolnosti, ne more biti nobenega strogega pravila. Človek se v vprašanju zmeraj obrača na človeka, ki mu je najbližji in ki mu najbolj zaupa. Odgovarja pa zmeraj, kdor je vprašan. To naj velja tudi za spolnost. Edino same pojave zorenja utegne roditelj istega spola bolje pojasniti otroku istega spola ter je tudi mogoče, da ta pouk dejale laže sprejme od matere, sin pa od očeta. Ce pa te možnosti ni ali če se je otrok sam obrnil na roditelja drugačega spola, ga ne kaže zavratiti. Glavno je, da je odnos med vpraševalcem in tistim, ki odgovara, primerno zaupljiv.

Na vprašanje se je dobro v naprej pripraviti!

Vprašanje o čemer koli, še celo o spolnosti, zastavljajo otroci po navadi iznenada. Vsako nenadno vprašanje pa lahko človek, ki naj bi odgovoril, hitro zmede. Ce smo pri odgovarjanju na vprašanje o spolnosti zmedeni in v zadagi, lahko kaj hitro napravimo škodo. otrok namreč utegne sklep t., da ne odgovarjamo radi, oziroma da je spolnost sama po sebi nekaj tak g., kar človek mora spraviti v zadrgo. Prav tega pa pametna vzgoja in pouk o spolnosti ne želite, oziroma hočeta to celo preprečiti.

Ančka Gošnik-Godec: Ilustracija iz knjige Ele Peroci »Moj dežnik je lahko balon«

vprašanji spolnega pouka, dobro ve, da je bolj od tega počitno znanje o duševnih in družbenih, vključno moralnih vidikih spolnega življenja. Razlagi duševnih, družbenih in moralnih vidikov spolnosti je uspešna le tedaj, če smo dosegli, da se je posameznik spolnosti mirno zavedel kot ene izmed mnogih zakonitosti življenja in izobiloval do nje povsem naraven odnos. Pojasnjevanje telesnih zakonitosti spolnosti je uspešna le večji del roditeljskega pouka v tej smeri. Je treba opraviti že do začetka spolnega zorenja in kmalu po njej. Kasneje pa je treba v okviru roditeljskega pouka govoriti o spolnosti čedalje bolj kot o

nem in nedovoljenem, zaželenem in nezaželenem, prav in neprav. Zaradi te intimne osebne prizadetosti je otrok v zastavljanju vprašanj tudi zlasti manj sproščen in prost. otrok postane občutljiv za osebni in intimni značaj svojih vprašanj. Zato je vsako preveč očitno vmešavanje, opravljeno brez posluha, pri otroku po vstopu v puberteto prej skodljivo kot koristno. Posebno občutljiv in sramežljiv je ob razlagah telesne spolnosti.

S tem nočemo reči, da bi dozrevajočega otroka telesni vidiki spolnosti sploh več ne zanimali. Menimo le, da daje prednost ljubezenskim čustvom in družbeno-moralnim vprašanjem spolnosti. Marsi-

(5) racijo se seveda lahko poslužimo. Se ostalih sredstev, kot so obsevanja, posebno pa kemična sredstva, ki zaustavijo rast rakastih celic ter jim preprečujejo ustvarjanje novih zarišč.

Namen sestavka ni bil prestrašiti bralca, vendar pa je dobro, če vemo, da je treba zlasti med 50 in 60 letom, če se pojavijo takrat kake motnje s prebavo zlasti v želodu, pomisliš tudi na možnost rakastega obolenja. Cudno je,

da zelo često dobimo ljudi, ki so prenašali po 6–24 mesecov težave z želodcem, ki so izgubili tek in hujšali, pa se ves čas niso obrnili na zdravnika. Na drugi strani pa seveda često srečujemo bolinky, ki se raka preveč boje in se pri najmanjih motnjah zatekajo ne samo k zdravniku, ampak tudi s specialistom. Vsem tem opričamo, saj je bolje, da pregledamo 10 bolnikov in ugotovimo, da nimajo raka, kot pa enega rakastega prezremo.

Kako se čuvamo obolenji
Oče higiene Max Pettenkofer (1818–1901) je že pred 100 leti ugotovil, da je mnogo koristnejše, če se čuvamo pred bolezni, kar pa da smo se prisiljeni zdraviti. Ce je tekel do sedaj pogovor o tem, kako nastajajo in kakšne značke dajejo različna želodčna obolenja, se bomo danes ustavili pri tem, kako moramo in kako ne smemo živeti, da ohranimo želodčec zdrav.

Nekam tesnobne občutke dobljim, ko vidim često zjutraj že pred 6. uro, kako vodijo starši svoje malčke, ki so se

Pogovor z zdravnikom

Dobro bi bilo, da bi vsak voznik motornih vozil vedel...

3. NADALJEVANJE

Ta količina, ki je sicer majhna, dovoljuje, da voznik motornih vozil popije približno kozarček žganja ali konjaka, ali pol dečilira podobnih močnih alkoholnih pišč, ali 2 deli vina, ali pol litra piva, kar je seveda odvisno od človečeve teže, počutja, zdravstvenega stanja, spôsobnosti in ce je pil na teče ali po jedi. Statistični podatki kažejo, da so v glavnem povzročitelji prometnih nesreč prav taki pišči, ki imajo količino alkohola v krvi 0,5 promile ali manj. Ti povzročitelji, ki največkrat sploh ne čutijo vpliva poptega alkohola, sodelujejo pri nesrečah v 80 odst. primerov. To je izredno velika številka, ki resno zaskrbljuje. Pri takih majhnih količinah večkrat zares ne čutimo poptega alkohola, vendar se čas našega odziva na različne situacije na cestah močno podaljša, se pravi, ne reagiramo vec tako hitro, kot bi bilo treba, in posledica je nesreča, ki bi jo v trenem stanju nedvomno preprečili. Zato so tudi raznetera majhna količina alkoholnih piščev nevarne in je brez dvoma na mestu geslo: »Ce voziš, ne pij; ce pijes, ne vozil!«

Včasih pride voznik iz gostilne tako pijan, da ga morajo podpirati, da lahko sploh vstopi in se usede v vozilo. Potem pa požene in dirja po cesti. Čudim se samo, da se družba, ki sedi v avtu z njim, sploh hoče peljati. To je brezvestnost, celo zločin. Tak voznik je pravzaprav ubijalec. Telo, ki je zastrupljeno z alkoholom, ne more reagirati pravilno in je jasno, da je voznik v pijanem stanju popolnoma nesposoben za vožnjo. Tudi še drugi dan, ko ima mačka, ni sposoben za vožnjo. Zelo je v smoti tisti, kdor misli, da bo sposobnost dosegel, če bo popil močno pravo kavo. Počakati je pač treba, da nastopi popolno iztreznenje.

3. Kriva običasnih bolnikov

Voznik, ki je v staležu bolnih, ne spada za volan. Prav čudno je, da nekdo, ki ni sposoben za svoje redno delo v tovarni, podjetju ali v pisarni, misli, da lahko vozi motorno vozilo. Večkrat opazimo celo voznike z mavec na roki ali na nogi, ki se pripeljajo k zdravniku na pregled ali pa kamorkoli s svojim vozilom. Ko ga zdravnik opominj, da ni sposoben za vožnjo, se tak bolnik prav čudi, češ, saj se vozi kar dobro. Morda ga mavec malo ovira, pa vendar ni tako hudo. Ce ima srečo, se ne zgodi nič. Največkrat pa sreča nima in potem se strašno čudi, da se je pripeljila nesreča.

Podobno velja za vse druge bolnike. Človek z okvaro srca, z bolezniško ledvic, z visokim krvnim pritiskom, živčnimi motnjami, s sladkorno bolezniško in tako dalje ne more voziti motornega vozila, dokler je bolan. Človek je vedno bolan v celoti, čeprav je poskodbil ali bolezen na eni sami okončini ali na enem samem organu. Človek je sestavljen iz telesnosti in duševnosti in se njegova poskodba ali bolezen kaže tudi v njegovem duševnem stanju in v vsem telesu. Nekatere bolezni so zdržane z vročino, takrat je jasno, kako je to. Sele potem, ku je bolnik ozdravel in mu zdravnik dovoli, da lahko spet vozi, sme za volan.

Nimamo nobenega predpisa, s katerim bi lahko začasno odvrzel voznisko dovoljenje voznikom motornih vozil, če su bolni ali poškodovani. Zato je odvisno od samih voznikov, njihove obče zavesti in poštenosti, ali se bodo v takih primerih vzdržali vožnje. Sicer pomeni vožnja, ce si bolan, precenjevanje svojih moči, nepoučenost, tveganje ali pa celo namerno brezvestnost.

Kot primer navajam nesrečo na avto cesti Beograd – Zagreb predlanskim. Stari osebe so se peljale v Beograd s precejšnjo brzino. Voznik je imel visok krvni pritisk, za katerega se je zdravil. Med vožnjo ga je zadel kap. Avto je zaneslo na levo stran ceste. Naproti je prisel v istem trenutku drug avto s prav tako štirimi potniki s precejšnjo brzino. Posledica: vseh osem mrtvih. Ta primer ni osamiljen. Vedno več jih je...

Docent dr. Herbert Zaveršnik:

Želodčna obolenja

Petina vseh rakastih obolenj gre na račun želodčnega raka. Pri moškem je to najčešča oblika raka, medtem ko je pri ženskem rak na maternici in dojki češči, na želodcu pa še le na tretjem mestu. Pogubno je zlasti to, da rak v samem začetku ne daje kakih izrazitih znakov, po katerih bi ga lahko hitro spoznali. Nasprotno, včasih je obolenje kratko, in že po 3 tednih težav je rak tak napredoval, da je vsaka po-

moč zamana. Prvi znaki so zelo nejasni. Obolenje se začne najčešči z izgubo teka, nekaterim se zlasti zagabi meso, nastopa postopno hujšanje, utrujenost, splošno slab počutje in neodrejene težave oziroma tiščanje v zgornjem delu trebuha, vendar brez pravih bolečin. Mnogo bolnikov bi lahko rešili, če bi se ta bolezen javljala z bolečinami kakor zobobol, ta namreč najhitreje pripelje do zdravnika.

Ko se pri raku pojavi bolečina, pa je navadno bolezen že toliko razvita, da je pomeč začman. V zadnjih letih je število rakastih obolenj želodca v Sloveniji izrecno naraslo. Borba proti želodčnemu raku bi bila mnogo bolj uspešna, če bi imeli zadostni specialistični ambulant, ki se ukvarjajo z obolenjem trebušnih organov, in če bi bila s tem dobro uskladena rentgenska služba. Pravzaprav rakastega obolenja želodca ni tako težko dokazati, če pride bolnik v prave roke, ki so vajene ugotavljanja te bolezni. Vsekakor so izgube teka, hujšanje, utrujenost in nejasne težave v trebuhu pri moškem med 50. in 60. letom izredno sumljive in je treba takoj ukrepiti. Osebe, pri katerih so dokazali, da nimajo kislino v želodcu, kar je navadno posledica kroničnega vnetja, so bolj izpostavljeni rakastemu obolenju želodca in bi jih bilo treba redno nadzirati. Ce pre-

gledamo blato in kri, pri čemer ne mislimo prave krvavite, ampak le tako, ki se da samo kemično ugotoviti, opazimo pri teh ljudeh, da je kemična reakcija stalno pozitivna. Ze samo to dejstvo mora sproščiti vse nadaljnje preiskave, kot so rentgenki pregled želodca, zlasti pa gastroskopija. Ta, zadnja metoda je izredno pomembna, saj lahko v 4/5 rakastega obolenja želodca zanesljivo ugotovimo spremembe in tudi dokažemo tujerodno tkivo. Z novimi instrumenti, gastroskopi, ki so nekoliko podobni periskopu podmornice, vidi preiskovalec včasih celo bolje kakor kirurg med operacijo. Ce smo torej postavili diagnozo ali pa tudi samo sum, da gre za rakasto obolenje, je treba človeku nemudoma svetovati, naj se podvrže operativnemu posegu. Zal je danes edino le pravočasna operacija tista, ki lahko bolešniku podaljša življenje. V sklopu z ope-

racijo se seveda lahko poslužimo. Se ostalih sredstev, kot so obsevanja, posebno pa kemična sredstva, ki zaustavijo rast rakastih celic ter jim preprečujejo ustvarjanje novih zarišč.

Namen sestavka ni bil prestrašiti bralca, vendar pa je dobro, če vemo, da je treba zlasti med 50 in 60 letom, če se pojavijo takrat kake motnje s prebavo zlasti v želodu, pomisliš tudi na možnost rakastega obolenja. Cudno je, napol zaspani, v otroški vrtec. Kaj menite, da ni duševni pretres za otroka, ki naj bi spal do 8. ure zjutraj, če ga nasilno potegnemo iz postelje že pred 6. uro? Kaj pa starši, ki vstajajo že ob 4 ali 5. uri zjutraj, da pridejo pravočasno na delo? Z zdravniškega stališča bi bil pravilen delovni čas od 9.–17. ure z enournim premorom po 4 urah. Ljudje imajo na ta način možnost, da se zjutraj v miru in izdatno naledijo; takrat naj bi uživali predvsem mleko, čaj ali kavo, meso ali skuto, 1–2 jajčki, kruh, marmelado, kako bana-

OBVESTILO

Združenje šoferjev in avtomehanikov – podružnica Novo mesto

obvešča

voznike motornih vozil, ki še nimajo izpita za poklicnega voznika, da bo organizirala

II. TEČAJ ZA PRIDOBITEV STROKOVNEGA IZPITA

Prijave bodo sprejemali 13. in 15. 1. 1968 od 14. do 16. ure in 14. I. 1968 od 9. do 11. ure v pisarni gasilskega doma v Novem mestu, Cesta herojev 24.

Prijavi je potrebno priložiti:

1. potrdilo o dokončani osemletki ali vajenski šoli,
2. potrdilo o dveletnem delovnem stažu voznika motornih vozil,
3. prepis voznika dovoljenja za vožnjo motornih vozil »C« kategorije.

**Živilski kombinat „ŽITO“
Ljubljana, Šmartinska 154**

in

pekarna in slaščica

Novo mesto

obveščata vse poslovne stranke, da se je Pekarna in slaščica Novo mesto s 1. januarjem pripojila k Živilskemu kombinatu »ŽITO«, Ljubljana in bo poslovala odseg kot

»ŽITO«, Ljubljana, delovna enota Pekarna in slaščica Novo mesto z žiro računom št. 521-1-148.

Cenjenim strankam se priporočamo za nadaljnje uspešno poslovno sodelovanje!

Komisija za raspis delovnega mesta direktorja
KOMUNALNEGA PODJETJA NOVO MESTO

razpisuje mesto

DIREKTORJA

Pogoji: visoka strokovna izobrazba gradbene ali ekonomskih smeri in tri leta delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih;

višja strokovna izobrazba gradbene ali ekonomskih smeri in pet let delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih;

srednja strokovna izobrazba ali visoko kvalificirani delavec z najmanj deset let delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih.

Razen izpolnjevanja navedenih pogojev morajo biti kandidati splošno, družbeno in politično razgledani ter imeti organizacijske sposobnosti za vodenje delovne organizacije.

Ponudbe je treba dostaviti v 30 dneh po objavi raspisa s kratkim življenjepisom in dokazili o izobrazbi in delovnih izkušnjah.

Raspisana komisija
SPLOŠNEGA MIZARSTVA — DVOR PRI ŽUŽEMBERKU

razpisuje delovno mesto

DIREKTORJA

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

1. da ima srednjo strokovno izobrazbo lesne stoke in 5 let prakse;
2. da je visokokvalificiran mizar z 8-letno prakso, od tega 3 leta na vodilnih delovnih mestih mizarske stoke;
3. da ima potrebe moralno-politične kvalitete za opravljanje dolžnosti direktorja;
4. da ni bil kaznovan zaradi gospodarskega kriminala in nima prepovedi za opravljanje tega dela.

Prošnje naslovite na gornji naslov s potrebnou dokumentacijo in kratkim življenjepisom do 24. januarja 1968.

AVTOMOBILISTI, OBİŞCITE
NOVI GOSTINSKI LOKAL

BIFE-DELIKATESO OTOČEC

NON-STOP

pri bencinski črpalki na Otočcu.

Po zelo ugodnih cenah nudimo izbiro domačih toplih in hladnih jedil ter pijač.

Cenjenim gostom se toplo priporoča kolektiv hotela »GRAD OTOČEC«

TOVARNA
RASTLINSKIH SPECIALITET
IN DESTILACIJA
MIRNA

objavlja

licitacija za oddajo prevozov za leto 1968

Podjetje bo sklenilo pogodbe za 5 kamionov, in sicer: 1 × 4,5 t, 2 × 6 t, 2 × 8 — do 10 t.

V poštvet pridejo samo kvalitetna vozila s primerno koristno površino karoserije in opremljena s streho ter cerado.

Do 400 km bo podjetje plačevalo storitve po prevoženih kilometrih, računajoč v obe smeri, nad 400 km pa po prevoženem kilogramu.

LICITACIJA BO V TOREK, 16. januarja 1968, ob 9. uri NA SEDEŽU PODJETJA

Interesenti morajo pripeljati vozila s seboj.

»ELEKTROTEHNA«

trgovsko uvozno in izvozno podjetje z elektrotehničnim materialom

LJUBLJANA, Titova 39

razpisuje delovno mesto

poslovodje za razširjeno trgovino v Novem mestu

Pogoji: visokokvalificiran delavec elektrotehnične stoke z najmanj 5-letno prakso.

Ponudbe, ki naj obsegajo kratek življenjepis in dokazila o dosedanjem delu, posljite Komisiji delavskega sveta za delovna razmerja, Ljubljana, Titova 39 do 15. 2. 1968.

Komisija za raspis delovnega mesta direktorja

NOVOMEŠKE OPEKARNE ZALOG — NOVO MESTO

razpisuje mesto

DIREKTORJA

Pogoji: visoka ali višja strokovna izobrazba gradbene, pravne ali ekonomskih stoke in najmanj 5 let delovnih izkušenj;

srednja strokovna izobrazba gradbene stoke in najmanj 8 let delovnih izkušenj;

visokokvalificiran delavec opekarstva in najmanj 15 let delovnih izkušenj v opekarstvu.

Poleg izpolnjevanja navedenih pogojev morajo biti kandidati splošno, družbeno in politično razgledani ter imeti organizacijske sposobnosti za vodenje delovne organizacije.

Ponudbe je treba dostaviti v 15 dneh po objavi raspisa s kratkim življenjepisom in z dokazili o izobrazbi in delovnih izkušnjah.

»LABOD«, tovarna perila, Novo mesto

razpisuje

prodajo

STANOVANJ IN GARAŽ V NOVEM MESTU

in sicer:

a) V STAVBI NA ZAGREBSKI CESTI ST. 7

1. Enosobno stanovanje v pritličju desno s pritiklinami in pravico uporabe pripadajočega zemljišča. Stanovanje je zasedeno.

2. Dvosobno stanovanje v pritličju levo s pritiklinami in pravico uporabe pripadajočega zemljišča. Stanovanje je zasedeno.

3. Dvosobno stanovanje v prvem nadstropju desno s pritiklinami in pravico uporabe pripadajočega zemljišča. Stanovanje je zasedeno.

4. Dvosobno stanovanje v prvem nadstropju levo s pritiklinami in pravico uporabe pripadajočega zemljišča. Stanovanje je zasedeno.

5. Enosobno stanovanje v mansardi desno s pritiklinami in pravico uporabe pripadajočega zemljišča. Stanovanje je zasedeno.

6. Enosobno stanovanje v mansardi levo s pritiklinami in pravico uporabe pripadajočega zemljišča. Stanovanje je zasedeno.

b) MESTNE NJIVE:

7. Trisobno stanovanje v tretjem nadstropju IX. bloka s pritiklinami. Stanovanje je zasedeno.

8. Garaža št. 14 na Mestnih njivah. Garaža je odana v najem.

9. Garaža št. 9 na Mestnih njivah. Garaža je odana v najem.

10. Garaža št. 19 na Mestnih njivah. Garaža je odana v najem.

11. Garaža št. 13 na Mestnih njivah. Garaža je odana v najem.

c) LOCNA — NOVI BLOK:

12. Garsonjera v pritličju s pritiklinami in pravico do uporabe pripadajočega zemljišča. Garsonjera je zasedeno.

13. Dvosobno stanovanje v pritličju levo s pritiklinami in pravico uporabe pripadajočega zemljišča. Stanovanje je zasedeno.

14. Dvosobno stanovanje v pritličju desno s pritiklinami in pravico uporabe pripadajočega zemljišča. Stanovanje je zasedeno.

15. Dvosobno stanovanje v prvem nadstropju levo s pritiklinami in pravico uporabe pripadajočega zemljišča. Stanovanje je zasedeno.

16. Dvosobno stanovanje v prvem nadstropju desno s pritiklinami in pravico uporabe pripadajočega zemljišča. Stanovanje je zasedeno.

17. Dvosobno stanovanje v drugem nadstropju levo s pritiklinami in pravico uporabe pripadajočega zemljišča. Stanovanje je zasedeno.

18. Dvosobno stanovanje v drugem nadstropju desno s pritiklinami in pravico uporabe pripadajočega zemljišča. Stanovanje je zasedeno.

d) CESTA HEROJEV ST. 41

19. Idealna polovica dvostanovanjske hiše s pritiklinami in pripadajočo parcelo. Stanovanje je zasedeno.

Prodaja se opravi z zbiranjem pismenih ponudb. Rok za dostavo ponudb je 25. januar 1968.

Prednost nakupa imajo nosilci stanovanjske pravice oziroma uporabniki garaž.

Ponudbe dostavite na naslov: »LABOD«, tovarna perila, Novo mesto. Interesenti lahko dobijo načrtna pojasnila v splošnem sektorju podjetja.

OBVESTILO ZAVEZANCEM VODNEGA PRISPEVKA

Po zakonu o vodnem prispevku za leto 1967 (Ur. list SRS št. 42-216-66) morajo zavezanci vodnega prispevka priglasiti najkasneje do 31. januarja 1968 količino pridobljene električne energije, količino izkorisčene ali uporabljene vode oziroma količino izpuščene onesnažene vode Zavodu za vodno gospodarstvo SR Slovenije.

Po prejemu priglasitve bo zavod izdal dokončno odločbo o odmeri vodnega prispevka za leto 1967.

Zavezancem vodnega prispevka, ki te prijave ne bodo pravočasno izvršili, se bo dokončna odmera določila po podatkih, ki jih bo preskrbela določena strokovna komisija v breme zavezanca.

ZAVOD ZA VODNO GOSPODARSTVO
SR SLOVENIJE — LJUBLJANA

labod

NOVO MESTO

Najkvalitetnejše moške in otroške
srajce v modernih dešenih in krojih!

ČASOPISNO PODJETJE

KMEČKI GLAS LJUBLJANA

vas vabi med redne naročnike svojih izdaj.

Poleg časopisa »Kmečki glas«, ki je osrednji teden za bralec na podeželju, izdajamo še revijo »Sodobno kmetijstvo«, mesečnik za popularizacijo kmetijske, živilske, gozdarske in drugih srodnih stroški ter časopis »Kmetijski priročnik 1968« z nasveti za sodobno gospodarjenje.

Casopis »Kmečki glas« obravnava vse pereča živilskega vprašanja ljudi na podeželju, poroča o vseh pomembnejših dogodkih doma in po svetu, prinaša novice iz naših krajev, nudi zdravstvene in strokovne nasvetne, v posebnih prilogah pa svetuje kmetijskim pridelovalcem in gospodinjam na podeželju, pri čemer sodelujejo številni kmetijski, živilski in drugi strokovnjaki.

V posebni literarni prilogi najdejo v njem branje tudi bralec, ki isčejo v časopisu razvedrilo.

Pravna služba »Kmečkega glasa« redno odgovarja na vprašanje bralecov brezplačno, bodisi v listu, bodisi pisno.

Letna naročnina 35 Ndn.

Revija »Sodobno kmetijstvo«, ki bo začela izhajati januarja 1968, pa bo obravnavala strokovna vprašanja, ki so pomembna za sodobno pridelovanje v poljedelstvu, živilnemu, gozdarskemu, vinogradništvu, hmeljarstvu, vrtinarstvu in delu v gozdu. Poleg tega bo zajeta tudi vprašanja iz veterinarske, vreže malih živali, kmečkega turizma in drugih gospodarskih dejavnosti v našem prostoru. Namenjena je kmetijskim in drugim strokovnjakom ter delavcem v kmetijskih, živilskih in gozdarskih organizacijah, kakor tudi kmetom, ki se ukvarjajo s pridelovanjem za trgovino, v tem tistim, ki želijo izpolnjevati znanje pri pridelovanju zase, prav tako pa tudi vriščkarjem.

Letna naročnina 45 Ndn.

»Kmetijski priročnik 1968« je licna knjižica, ki ima poleg koledarskega dela bogato gradivo iz raznih kmetijskih obrokov in gozdarsvta. Je dober svetovalec vsem, ki želijo spoznati novosti v kmetijstvu, zlasti pa sedaj, ko občutimo močno pomanjkanje kmetijske strokovne literature.

Leta izdruži 12 Ndn.

Casopisno podjetje »Kmečki glas« pripravi vsako leto za svoje naročnike nagradno žrebjanje. Pogoj je vplačana naročnina za časopis ali strokovno revijo.

VABIMO VAS MED NASE REDNE NAROČNIKE!

NAROČILNICA DL

Naročam:

1. časopis »Kmečki glas«
2. revijo »Sodobno kmetijstvo«
3. Kmetijski priročnik 1968

(ustrezno obkržiti)

Prilmek in ime:

Naslov:

Pošta:

Podpis

ODREZITE IN POSLJITE V KUVERTI!

Časopisno podjetje

»KMEČKI GLAS«
Ljubljana,
Miklošičeva 4

Konfekcija
»JUTRANKA«, Sevnica
sporoča, da bo
žrebjanje nagradnih
kuponov »Jutranje«
iz Sevnice

objavljeno v časopisu »Dolenjski list« 15. II. 1968 in ne 11. I. 1968, kot je na kupunu natiskano.

Nakup izdelkov na nagradne kupone podajšujemo do 1. februarja 1968. Žrebjanje bo 5. februarja 1968.

UPRAVA »JUTRANKA«
SEVNICA

Nesreča čakala na ovinku

8. januarja popoldne sta se v Stranski vasi pri Cremnici srečala z osobnim avtomobilom Franjo Moljik z osebnim in Grosuplješčan Marjan Vidic z poletovnim avtom. Na ovinku sta trička, pri čemer je načelo za 2.000 Ndn. Skode.

Zaviralna na zasneženi cesti

Pri odcepju avtomobilske ceste na Čatežu ob Savi sta se 7. januarja zverči srečala z osobnim avtomobilom Renato Tumpić iz Padine Murtinske je vozil od Čateža proti Zagrebu. V Ribnici se je srečaval z drugim tovornjakom. Te dan pa ga je prehitel voznik av-

Renault zadel v flat

Benjamin Miličević s Trebelnega se je 7. januarja potkal z osobnim avtom renault iz Novega mesta v Kartaljevu. V Mali Bučni vasi je dohitel osebni avto NM 14-96 in ga na ovinku prehitel. Naproti se je s flatom pripeljal Novomeščan Slavko Drab. Vožnil sta trička, skoda pa so ocenili na 900 Ndn.

Trčil v avtobus in se odpeljal

7. januarja je vozil Mario Šimšič SLAVNIKOV avtobus iz Novega mesta proti Kartaljevemu. V gradišču nad Butno vasjo je prišel naproti osebni avto LJ 657-34. Voznik tega avtomobila je na ovinku peljal naravnost proti avtobusu, se vanj zatelel in po nesreči odpeljal. Skoda je bilna so ocenili na 200 Ndn.

Nesreča na metliškem ledu

Martin Konda iz Trnovca se je 7. januarja s jutrij pripeljal na Metliko s nemškim avtom. Ko je poskušal prehiteti tri pesce, se je naproti pripeljal z osobnim avtom Metličan Rudi Kočvar. Konda je zavrl, na poledenični čisti pa ga je zanesel v Kočvarovo. Skoda je bilo za 2.800 Ndn.

Avtobus ga je zadel

Roman Kavdić iz Dolenjskih Toplic se je 6. januarja dopoldno pripeljal z osebnim avtom do Srebrnič, ko ga je z avtomobilm GORENJSKA dohitel voznik Zvončne Turšnik. Turšnik je Kavdića tudi prehitel, ker pa je naproti pripeljal neki osebni avto, je zavil na desno in poškodoval Kavdičovo vozilo. Skoda je bilo za 400 Ndn.

Zadel ga je pred AVTO DELI

Ermengildo Mauri iz Gorice je 6. januarja dopoldne na novoizdelkom Glavnom trgu pred trgovino AVTO DELI s tovornjakom zadel fiat Martina Košmira s potovno vrha. Skoda so ocenili na 400 Ndn.

Osebni avto v dostavne nega

5. januarja popoldne je Stanko Lipovec z dostavnim avtom novomeščke pekarji zavil s kandidatnega mostu proti dostavski restavraciji. Ko je zavrl, da bo čista prosta, je vanj trčil z osebnim avtom Božo Korenčič iz Gor. Gimelje Skoda je bilo za 300 Ndn.

V tovornjak na Smihelski cesti

Novomeščanka Milena Popović se je 5. januarja poletala z osebnim avtom po Smihelski cesti. Ko je zredala tovornjak CP, kd ga je vozil Franc Kranjc, je zavrla. Osebni avto je zanesel v tovornjak, ki ga je vozil Kranjc medtem da ustavlja. Voznika si je prebila ustavo, skoda pa so ocenili na 2.000 Ndn.

Cikcak z avtomobilom

Rudolf Stopar iz Breštanice se je 25. decembra dopoldne peljal z osebnim avtom po Breštanici ter se v bližini gostilnice Marije Pahle zavrl. Osebni avto je zanesel v tovornjak, ki ga je vozil Franc Kranjc, je zavrla. Osebni avto je zanesel v tovornjak, ki ga je vozil Kranjc medtem da ustavlja. Voznika si je prebila ustavo, skoda pa so ocenili na 8.000 Ndn. Skoda.

NE POZABITE!

OBISCITE 9. GOSTOVANJE DUNAJSKE REVIE NA LEDU

z novim programom

Revija bo od 8. do 12. februarja 1968 v sejemske dvorane v Celovcu.

Začetek revije — vsak dan ob 14.30 in 19.30

Vstopnice pri potovalnih uradilih ATLAS — Zagreb, KOMPAS — Ljubljana, LJUBLJANA — TRANSPORT, PUTNIK, SAP LJUBLJANA, TRANSTURIST TT LJUBLJANA.

EPISODE

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKOLEDAR

Petak, 12. januarja — Tatjana
Sobota, 13. januarja — Veronika
Nedelja, 14. januarja — Srečko
Ponedeljak, 15. januarja — Pavel
Torek, 16. januarja — Marcel
Sreda, 17. januarja — Anton
Četrtek, 18. januarja — Marjeta

CESTI LIKE

Antonov Povšič, ki služi vojaški
rok v Kavadarcih, želijo za njegov
god vse najlepše ter sredočno vrnitev
mama Slavka in sosedovi.

Dragemu sinu in bratu Vinku
Robeku, ki služi vojaški rok v
Nišu, iskreno čestitajo za njegov
dvojni priznanec atja, mama, brat,
sестra in drugo sorodstvo.

Stražarjevi mami iz Dežje vasi
pri Trebnjem zahvaljujemo za 70-letnico Še
mnogo srednih in zdravih let otroci:
Nace, Matka in Ani; Milena, Janez, Ludvik, Jože, Mirko in
Poide z družinami. Vsem 14 vnučkov pa posilja starci mami Še prav
poseteče čestitke.

ZAHVALJE

Ob brižni izgubi naše draze
hčerke in sestrice

REZIKE JANC

iz Velikih Brusnic 51

se zahvaljujemo vsem, ki so jo
spremili na njen zadnji poti. Po-
sebno se zahvaljujemo darovalcem
cvetja in vencov, učiteljskemu ko-
lektivu, poveču, gospodu župniku in
vsem, ki so nam v težkih tra-
nutekih izrekli sošanje in z nami
sočustvovati.

Zaluženci: družine Jane, Lukšić,
Kmet, Zupančič, Frančko in
sosedje

Ob izgubi našega dragega očeta in
brata

FRANCA SREBRNJAKA

iz Dol. Suhadolca

se iskreno zahvaljujemo dr. Vodni-
ku za lajhanje bolečin v času nje-
govih bolezni. Vsem, ki so mi
darovali cvetje in vence, ga spre-
memi na zadnji poti.

Zaluženci: žena Franciska, hčer-
ki Marica in Slavka, mama
Fani, bratje Jože in Stanislav z
družinama ter Tone

Ob prenici in brižni izgubi ljub-
ljenega in dobrega moža, očeta,
sina, brata in sestre

FRANCA FRANKA

iz Ločne 17

se iskreno zahvaljujemo vsem
sorodnikom, prijateljem, znancem in
sosedom, ki so z nami sočustvo-
vali, naro ustno ali pisemno izra-
zali sošanje, imo pokloniti vence in
cvetje in ga v tako velikem številu
spremili na zadnji poti. Prisrčno
zahvaljujemo smo dobroj tovarni zdravil
KRKA za denarno pomoč, vence in
številne udeležbe na zadnjih potih
ter mehanizmu obraču. PIONIR
in servis IMV za podarjene vence.
Prav lepa hvala gospodu kanoniku
Kvasu na spremstvo.

Zaluženci: žena Franciska, hčer-
ki Marica in Slavka, mama
Fani, bratje Jože in Stanislav z
družinama ter Tone

Ob brižni in nepozabni izgubi
dobrega moža in očeta

JANEZA LUKŠIČA

iz Vinje vasi 14

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki
so ga spremili na zadnji poti in
nam ob težkih trenutkih stali ob
strani. Najlepša hvala kolektivu
IMV za podarjene vence in
cvetje. Posebna hvala dr. Bogomilu
Vodniku za zdravljivanje. Zahva-
ljujemo se tudi vsem sosedom za
pomoč, posebno gospodu župniku
za tolastilne besede in odprtjem
grobu.

Zaluženci: žena Marija, sin
Lajze, Franci ter Jože z družino

Ob izgubi našega dragega očeta in
ocinka

KARLA LEŠNJAKA

se iskreno zahvaljujemo za denarno
pomoč podjetju PIONIR in ESS
Novo mesto ter sorodnikom in so-
sedom, ki so mi prihitali na po-
moč, darovali cvetje in ga spremili
na zadnji poti.

Zaluženca Žena z otrokom

Ob izgubi našega dragega očeta in
ocinka

SUPERAVTOMATIČNI PRALNI STROJI

je tehnični znak in

KMETIJSKI STROJI

IZREDNO NIZKE CENE!

VSE INFORMACIJE
DOBITE:

NOVO MESTO: MOČNIK,
Sokolska 3, St. telefona
(068)21-639

SEVNICA: TOTER,
Heroja Maroka 3

PEROTTI-EXPORT
S. FRANCESCO 41, TRST

Zaluženca Žena z otrokom

produm, Bulc, Jurčkova pot 73,
Ljubljana

RAZNO

9. 12. 1967 sem na avtobusu Novo
mesto-Dol. Tekla voda izgubila
čezno zapetino uro. 29. 12. 1967
pa sem izgubil v Gotni vasi mo-
ško kolo, rjava aktovko in nov
klobuk. Poslednjega najdljeva pro-
sim, naj izgubljeno stvari vrne
proti nagradi v IMV, Novo mesto,
pri vratarju.

HIPNOZA JE LAHKA, če pri svo-
jih poskusih uporabljate Hypno-
starter. Pripravo lahko ustavite
sam in deluje na lastni pogon.
Potiskamo po polsi (povzeto 15
Ndinjarov), če samo sporčite
svoj točni naslov na: IAN-IAN,
Ljubljana 1, poštni predel 22.

ZELEM SPOZNATI moškega od 35
do 40 let. Ponudbe pod: »Dom
na grščku« (917/68).

ZAKAJ OBUPUJETE pri zdravlje-
nju svojega kronično obotilega
zelodca, jete ali zloča ali mor-
di drugih prebival? Uporabljajte
vendar rogačko DONAT vodo,
zdravilo, ki vam ga nuditi narava.
V Novem mestu ga delite pri
HMELNIKU in STANDARDU
(MERCATORJU)

POROČNE PRSTANE po najno-
vejši modi izdeluje in vsa zlatar-
ska dela opravlja zlatar, Gospo-
ska 5, Ljubljana (poleg univer-
ze).

DOBRO cementino strečno opoko
po 1 Ndin dostavim takoj. Ljub-
ljana, Milana Majanca 47.

STE V ZADREGI ZA DARILO?

Šopek nageljčkov je primerno darilo za vsako pri-
ložnost! Naša dnevna proizvodnja je več tisoč cvetov
v 6 barvah. Zahtevajte v vaši najbližji cvetličarni

nageljčke iz vrtnarije Čatež

KMETIJSKO IN TRGOVSKO PODIJELJENJE
Agraria
BREŽICE

Ob tragični izgubi naše ljube,
dobre mame, stare mame, sestre
in tet.

MARIJE GRIVEC

iz Vrhovec pri Dobruški

se iskreno zahvaljujemo vsem so-
rodnikom in znancem, ki so z
nami sočustvovali, nam pomagali
v težkih trenutkih in spremili po-
kójico na zadnji poti. Posledno se
zahvaljujemo kolektivu »Iskra«,
Zužemberk. Prisrčna hvala tudi
gospodu dekanu, ki jo je spremil
na zadnji poti.

Zaluženci: sinova Tone in France
z družinama, brata Alojza in
Martin z družinama ter drugo
sorodstvo

Ob brižni izgubi ljubljene in
dobrega moža, očeta, sina, brata in
sestre, sinov in strice

FRANCA FRANKA

iz Ločne 17

se iskreno zahvaljujemo vsem
sorodnikom, prijateljem, znancem in
sosedom, ki so z nami sočustvo-
vali, naro ustno ali pisemno izra-
zali sošanje, imo pokloniti vence in
cvetje in ga v tako velikem številu
spremili na zadnji poti. Posledno se
zahvaljujemo kolektivu »Iskra«,
Zužemberk. Prisrčna hvala tudi
gospodu dekanu, ki jo je spremil
na zadnji poti.

Zaluženci: hčerka Marija, Marija
z družino ter sinovi Ivan, Lojze,
France, Jože z družino
in ostalo sorodstvo

Nameno vence na grob sodelav-
nika materi pok. Jožeta Komata
in Klanca, Gabrovka pri Litiji,
pokljuka siodeklana podružnica
OPREMALES Novo mesto 100 Ndin
Zvez slepih v Novem mestu. Za
poklonjeni mesec izkrena hvala!

Pretekel teden so v novomeški
porodnišnici rodile: Martina Selak iz Dobrave —
Janeza, Marija Hrastar z Vrh-
ovem pri Pahi — Darinko, Ma-
rija Ivanšek iz Kloštra — Av-
gustina, Vida Bregant iz Gor-
enje vasi — Ivana, Terezija Lavrin iz Nove Lipe — Fran-
čijca, Amalija Knavs iz Sevnice — Ines, Frančka Kuhelj iz
Preske — Stefana, Marija Le-
gan iz Korita — Jožeta, Fran-
čiška Habjan iz Grosuplje-
ga — Lidijs, Slavka Kozmus iz Sevnice — Roberta, Stefani-
ja Gričar iz Straže — Marka,
Ana Barberič iz Crnomelja —
Matejko, Ana Cerne iz Nove
Gore — Andreja, Ana Pelich iz
Kočevja — Miljenka, Jožica Hudal z Gradišča — Janeza,
Marija Colarič iz Dolnjega
Maharova — deklico, Antica Pucelj iz Češnjic —
dečka, Jelena Skukon iz Cr-
nomelja — dečka, Marija Rož-
man z Velikega Kala — dečka,
Olga Brili iz Dovškega — dečka,
Julijana Marolt iz Bistrica —
deklico in Dragica Pečič iz Črešnjeva — de-
klico.

Crnomelj: 12. in 13. 1. ameriški
barvni film »Sherlock Holmes
proti Jacku Raspaciju. 14. in 15.
1. ameriško-spanški barvni film
»Neustrašeni maščevalca. 16. in
17. 1. jugoslovanski film »Ha-
ški«.

Brezice: 12. in 13. 1. angleški
barvni film »Sherlock Holmes
proti Jacku Raspaciju. 14. in 15.
1. ameriško-spanški barvni film
»Neustrašeni maščevalca. 16. in
17. 1. jugoslovanski film »Ha-
ški«.

Kočevje — Jadran: 12. do 14.
1. spanško-mehiški film »Zlati na-
boj. 15. 1. francoski film »Na-
stranpot. 7. 1. italijanski film
»Julijeta in duhovci.«

Kostanjevica: 14. 1. francoski
barvni film »Crna lata.«

Brežice: 12. in 13. 1. angleški
barvni film »Sherlock Holmes
proti Jacku Raspaciju. 14. in 15.
1. ameriško-spanški barvni film
»Neustrašeni maščevalca. 16. in
17. 1. jugoslovanski film »Ha-
ški«.

Trebnje: 12. in 13. 1. angleški
barvni film »Sherlock Holmes
proti Jacku Raspaciju. 14. in 15.
1. ameriško-spanški barvni film
»Neustrašeni maščevalca. 16. in
17. 1. jugoslovanski film »Ha-
ški«.

Metlika: 13. in 14. 1. francosko-
italijanski barvni film »Vitez Par-
dajans. 17. in 18. 1. ameriški film
»Dogodek, ki je vzneniril svete
(Umor predsednika Kennedyja).«

Novo mesto — Krka: 12. do
15. 1. francoski barvni film »Raz-
kočna restavracija. 16. do 18. 1.
angleški film »Zivljenje na vrhu-
cu.«

Ribnica: 13. in 14. 1. ameriški
barvni film »Sinovi Katie Eldera.
17. in 18. 1. češki film »Angel
blatnica.«

Sevnica: 13. in 14. 1. angleški
film »Leva. 17. 1. ameriški film
»Ljubljana.«

Sodražica: 13. in 14. 1. ameriški
barvni film »Polnočna cipka.«

Trebnje: 13. in 14. 1. ameriški
barvni film »Najlepša na
svetu.«

Metlika: 13. in 14. 1. francosko-
italijanski barvni film »Vitez Par-
dajans. 17. in 18. 1. ameriški film
»Dogodek, ki je vzneniril svete
(Umor predsednika Kennedyja).«

Novo mesto — Krka: 12. do
15. 1. francoski barvni film »Raz-
kočna restavracija. 16. do 18. 1.
angleški film »Zivljenje na vrhu-
cu.«

Ribnica: 13. in 14. 1. ameriški
barvni film »Sinovi Katie Eldera.
17. in 18. 1. češki film »Angel
blatnica.«

Metlika: 13. in 14. 1. francosko-
italijanski barvni film »Vitez Par-
dajans. 17. in 18. 1. ameriški film
»Dogodek, ki je vzneniril svete
(Umor predsednika Kennedyja).«

Novo mesto — Krka: 12. do
15. 1. francoski barvni film »Raz-
kočna restavracija. 16. do 18. 1.
angleški film »Zivljenje na vrhu-
cu.«

Ribnica: 13. in 14. 1. ameriški
barvni film »Sinovi Katie Eldera.
17. in 18. 1. češki film »Angel
blatnica.«

Metlika: 13. in 14. 1. francosko-
italijanski barvni film »Vitez Par-
dajans. 17. in 18. 1. ameriški film
»Dogodek, ki je vzneniril svete
(Umor predsednika Kennedyja).«

Novo mesto — Krka: 12. do
15. 1. francoski barvni film »Raz-
kočna restavracija.